

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 20.12.2011 г.
COM(2011) 895 окончателен

2011/0439 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно възлагането на обществени поръчки от възложители, извършващи
дейност във водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги**

(текст от значение за ЕИП)

{SEC(2011) 1585}

{SEC(2011) 1586}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

– Основания и цели на предложението

Стратегията за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа 2020“ [COM(2010) 2020] се основава на три взаимосвързани и подсилващи се приоритета: изграждане на икономика, основаваща се на знания и иновации; насърчаване на нисковъглеродна и конкурентоспособна икономика с ефективно използване на ресурсите; стимулиране на икономика с високи равнища на заетост, която да доведе до социално и териториално сближаване.

Обществените поръчки играят ключова роля в стратегията „Европа 2020“ като един от пазарните инструменти за постигане на тези цели чрез подобряване на бизнес средата и условията за фирмите да се занимават с иновации и чрез насърчаване на по-широкото използване на екологични обществени поръчки, подпомагащи прехода към нисковъглеродна икономика с ефективно използване на ресурсите. В стратегията „Европа 2020“ се подчертава също така, че политиката за обществените поръчки трябва да гарантира най-ефикасното използване на средствата, а пазарите на обществени поръчки трябва да продължат да бъдат отворени за целия ЕС.

Предвид тези предизвикателства съществуващото законодателство в областта на обществените поръчки трябва да се преразгледа и модернизира, за да е по-способно да се справи с променящата се политическа, социална и икономическа среда. Това се отнася не само за поръчките, възлагани от държавата и публичните органи, но и от операторите в отрасъла на комуналните услуги, които следват собствен режим в тази сфера.

В съобщението си от 13 април 2011 г., озаглавено „Акт за единния пазар: дванадесет лоста за насърчаване на растежа и укрепване на доверието“, Европейската комисия посочи като едно от дванадесетте ключови приоритетни действия, които трябва да бъдат предприети от институциите на ЕС преди края на 2012 г., преразглеждането и модернизирането на правната рамка на обществените поръчки, така че процедурата по възлагането им да е по-гъвкава и да се дава възможност за по-доброто им използване в подкрепа на други политики.

Настоящото предложение има две допълнителни цели:

- да се повиши ефективността на разходите, за да се осигурят възможно най-добри резултати от обществените поръчки от гледна точка на съотношението качество-цена. С това по-конкретно се предвижда опростяване и по-голяма гъвкавост на съществуващите правила за обществените поръчки. Рационализираните и по-ефикасни процедури ще са от полза за всички икономически оператори и ще улеснят участието както на МСП, така и на трансгранични оференти.
- да се даде възможност на възложителите да използват по по-добър начин поръчките в подкрепа на общи обществени цели, които включват опазване на околната среда, подобрена енергийна ефективност и

ефективно използване на ресурсите, борба с промените на климата, насърчаване на иновации, заетост и социално приобщаване, както и създаване на най-добрите възможни условия за осигуряване на висококачествени обществени услуги.

– **Общ контекст**

Обществените поръчки играят важна роля в цялостната икономическа ефективност на Европейския съюз. В Европа публичните органи изразходват около 18 % от БВП за доставки на стоки, строителни работи и услуги. Предвид този обем обществените поръчки могат да се използват като мощен лост за постигане на единен пазар, в който се насърчава интелигентният, устойчив и приобщаващ растеж.

Действащият набор от директиви относно обществените поръчки, а именно директиви 2004/17/ЕО¹ и 2004/18/ЕО², е резултат на дълъг процес на развитие, който започна през 1971 г. с приемането на Директива 71/305/ЕИО. С осигуряването на прозрачни и недискриминационни процедури тези директиви целят най-вече да гарантират, че икономическите оператори в целия единен пазар могат да се възползват напълно от основните свободи, когато се конкурират в сферата на обществените поръчки.

Цялостната икономическа оценка показва, че директивите за поръчките са постигнали целите си в значителна степен. Те доведоха до по-голяма прозрачност и по-високи нива на конкуренция, като същевременно бяха реализирани значителни икономии благодарение на по-ниските цени.

Въпреки това заинтересованите страни изразиха желание за преразглеждане на директивите за обществените поръчки с оглед опростяване на правилата, повишаване на ефективността и ефикасността и приважането им във вид по-способен да се справи с развиващия се политически, социален и икономически контекст. Рационализираните и по-ефикасни процедури ще дадат по-голяма гъвкавост на възлагащите органи, ще са от полза за всички икономически оператори и ще улеснят участието както на МСП, така и на трансграничните оференти. Освен това усъвършенстваните правила за поръчките ще дадат възможност на възложителите да ги използват по-добре в подкрепа на общи обществени цели, които включват опазване на околната среда, подобрена енергийна ефективност и ефективно използване на ресурсите, борба с промените на климата, насърчаване на иновациите и социалното приобщаване, както и гарантиране на най-добрите възможни условия за осигуряване на висококачествени обществени услуги. Тези ориентировъчни насоки бяха потвърдени в резултатите от консултациите със заинтересованите страни, проведени от Европейската комисия през пролетта на 2011 г., при които преобладаващото мнозинство подкрепи предложението за преразглеждане на директивите за обществените поръчки с цел по-доброто им адаптиране към новите предизвикателства, пред които са изправени както възложителите, така и икономическите оператори.

¹ Директива 2004/17/ЕО от 31 март 2004 г. относно координиране на процедурите за възлагане обществени поръчки от възложители, извършващи дейност във водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги, ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 1.

² Директива 2004/18/ЕО от 31 март 2004 г. относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, услуги и доставки, ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 114.

– Съществуващи разпоредби в областта на предложението

Заедно с предложението за нова директива за обществените поръчки, възлагани от публични органи, настоящото предложение ще замени директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО като основни елементи на законодателната рамка на Европейския съюз в областта на обществените поръчки.

Директивата ще се допълва и от следните елементи на тази законодателна рамка:

- Директива 2009/81/ЕО³, която предвижда конкретни правила за обществените поръчки в деликатната област на отбраната и сигурността;
- Директива 92/13/ЕИО⁴, която предвижда общи стандарти за националните процедури по обжалване, за да се гарантира наличието на бързи и ефективни средства за правна защита във всички държави-членки на ЕС, в случай че оферентите считат възлагането на обществена поръчка за несправедливо.

– Съгласуваност с други политики и цели на Съюза

Настоящото предложение е в изпълнение на Стратегията за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа 2020“ [COM(2010) 2020] и нейните водещи инициативи „Програма в областта на цифровите технологии за Европа 2020“ [COM(2010) 245], „Съюз на иновации“ [COM(2010) 546], „Интегрирана индустриална политика за ерата на глобализацията“ [COM(2010) 614], „Енергетика 2020“ [COM(2010) 639] и „Европа за ефективно използване на ресурсите“ [COM(2011) 21]. С него също така се изпълнява Акът за единния пазар [COM(2011) 206] и по-специално неговото дванадесето ключово действие „Преразгледана и модернизирана правна рамка на обществените поръчки“. То е част от стратегическа инициатива, предвидена в Работната програма на Комисията за 2011 г.

2. КОНСУЛТАЦИЯ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

– Консултация със заинтересованите страни

Методи на консултиране, основни целеви сектори и общ профил на участниците в консултацията

На 27 януари 2011 г. Европейската комисия публикува „Зелена книга относно модернизирането на политиката на ЕС в областта на обществените поръчки – към по-ефективен европейски пазар на обществените поръчки“⁵, лансираща широка

³ Директива 2009/81/ЕО от 13 юли 2009 г. относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, доставки и услуги от възлагащи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността и за изменение на директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО, ОВ L 216, 20.8.2009 г., стр. 76.

⁴ Директива 92/13/ЕИО на Съвета от 25 февруари 1992 година относно координирането на законите, подзаконовите и административните разпоредби относно прилагането на правилата на Общността по възлагане на обществени поръчки на субекти, извършващи дейност във водния, енергийния, транспортния и телекомуникационния сектор, ОВ L 76, 23.3.1992 г., стр. 14.

⁵ COM(2011) 15.

обществена консултация относно вариантите за законодателни промени, като целта е възлагането на поръчки да стане по-лесно и гъвкаво, както и да се подобри тяхното използване в подкрепа на други политики. Предназначението на Зелената книга бе да се определят няколко ключови области за реформа и да се съберат мненията на заинтересованите страни относно конкретни варианти за законодателна промяна. Сред засегнатите въпроси бяха необходимостта от опростяване и разчупване на процедурите, стратегическото използване на обществените поръчки за насърчаване на целите на други политики, подобряването на достъпа на МСП до договори за обществени поръчки и борбата с облагодетелстването, корупцията и конфликтите на интереси.

Обществената консултация приключи на 18 април 2011 г. и бе посрещната с голям интерес. Бяха получени общо 623 отговора от широк кръг групи на заинтересовани страни, в това число централните органи на властта в държавите-членки, областни и общински възложители и техни сдружения, предприятия, промишлени асоциации, академичните среди, организации на гражданското общество (включително профсъюзи) и отделни граждани. Мнозинството от отговорите дойдоха от Обединеното кралство, Германия, Франция и в по-малка степен – от Белгия, Италия, Нидерландия, Австрия, Швеция, Испания и Дания.

Резултатите от консултацията бяха обобщени в синтезиран документ⁶ и бяха представени и обсъдени на обществена конференция на 30 юни 2011 г.⁷

Обобщение на отговорите и на начина, по който са взети предвид

Много от заинтересованите страни оцениха инициативата на Европейската комисия да преразгледа настоящата политика за поръчките. Сред различните теми, разгледани в Зелената книга, заинтересованите страни акцентираха особено силно върху необходимостта от опростяване и разчупване на процедурите. Сред всички групи заинтересовани страни има и консенсус, че правилата за възлагане на поръчки от операторите в отрасъла на комуналните услуги все още са релевантни. Отявлено мнозинство от участниците се съгласиха, че все още има нужда от отделен набор правила, които да се прилагат към тези оператори, и че те адекватно отразяват специфичния характер на поръчките в този отрасъл.

По същия начин отявлено мнозинство от участниците са съгласни, че критериите за определяне на субектите, които са предмет на правилата за комуналните услуги (дейностите, осъществявани от тези субекти, тяхната правосубектност, а когато са частни предприятия – съществуването на специални или изключителни права), все още са уместни и трябва да се запазят. Повечето участници са съгласни и с това, че етичните норми при преследването на печалба и търговията на частните дружества не могат да се считат за достатъчни с цел гарантиране на обективно и справедливо възлагане на поръчки, ако тези дружества работят по силата на специални или изключителни права.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0015:FIN:BG:PDF>

⁶ http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2011/public_procurement/synthesis_document_en.pdf

⁷ http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/modernising_rules/conferences/index_en.htm

Смесени бяха становищата на заинтересованите страни относно стратегическото използване на обществените поръчки за постигане на обществените цели на стратегията „Европа 2020“. Много от тях, особено фирмите, показаха общо неодобрение към идеята за използване на обществените поръчки в подкрепа на целите на други политики. Други заинтересовани страни, по-специално организациите на гражданското общество, се изказаха силно в полза на подобно стратегическо използване и се застъпиха за важни промени в самите принципи на политиката за обществените поръчки на Европейския съюз.

– Събиране и използване на експертни становища

В допълнение към консултацията по Зелената книга, през 2010 и 2011 г. Европейската комисия извърши цялостна оценка на въздействието и ефективността на законодателството в областта на поръчките на ЕС, като се позова на обширен доказателствен материал и ново независимо изследване. В проучванията се оцениха най-вече разходите и ефективността на процедурите по възлагане на поръчки, въпросите на трансграничните поръчки, достъпът на МСП до пазарите на поръчки и стратегическото им използване в Европа. По отношение на поръчките в областта на комуналните услуги бе разгледан въпросът дали отраслите на комуналните услуги понастоящем са изложени на по-голяма конкуренция, отколкото по времето, когато е бил приет режимът за поръчките.

Констатациите от оценката показаха, че законодателната дейност с оглед либерализиране на достъпа до отраслите на комуналните услуги все още не е довела до устойчив или ефективен конкурентен натиск върху съответните оператори. В много отрасли на комуналните услуги все още се наблюдават високи нива на пазарна концентрация или много слаба конкуренция. След провеждането на оценката се стигна до заключението, че условията не са еволюирали до степен, че конкуренцията във всички въпросни отрасли да се счита за достатъчно силна и по този начин да доведе до изключването им от приложното поле на директивата. Основанията в директивата продължават да важат по принцип, като е възможно да се обосноват конкретни изключения от правилата за поръчките въз основа на задълбочен анализ на всеки отделен случай.

– Оценка на въздействието

Оценката на въздействието и резюмето ѝ дават общ преглед на различните варианти за всяка от петте групи основни проблеми (административна организация, обхват, процедури, стратегически обществени поръчки и достъп до пазарите на обществени поръчки). Въз основа на анализ на предимствата и недостатъците им бе определен пакет от предпочитани варианти, които следва да оптимизират съвместното съществуване на различните решения, като така ще се реализират икономии, тъй като един тип действие ще неутрализира разходите, произтичащи от друго (например възможното увеличение на процедурните изисквания, причинено от стратегическите обществени поръчки, може частично да се неутрализира от икономии, свързани с по-доброто проектиране на процедурите). Тези предпочитани варианти формират основата на настоящото предложение.

Проектодокладът от оценката на въздействието бе проучен внимателно от Комитета по оценка на въздействието, който поиска внасянето на изменения, отнасящи се по-специално до посочването на конкретните елементи от правната рамка, на които трябва

да се обърне внимание, описанието на обсъжданите варианти, по-задълбочен анализ на разходите и ползите от избраните основни действия и систематично включване на мненията на заинтересованите страни както при дефинирането на проблемите, така и за допълване на анализа на въздействието. Тези препоръки за усъвършенстване бяха взети предвид при изготвянето на окончателния доклад. Становището на Комитета за оценка на въздействието относно доклада е публикувано заедно с настоящото предложение, както и с окончателния доклад за оценка на въздействието и с неговото резюме.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

– Правно основание

Предложението се основава на член 53, параграф 1, член 62 и член 114 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

– Принцип на субсидиарност

Принципът на субсидиарността се прилага, доколкото предложението не е от изключителната компетентност на ЕС.

Целите на предложението не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки поради следната причина:

Координирането на процедурите за поръчки над определени прагове се оказва важно средство за сформирание на вътрешния пазар в областта на поръчките, осъществявани от операторите в отрасъла на комуналните услуги. Така се осигурява ефективен и равен достъп до договори за поръчки на икономическите оператори в рамките на вътрешния пазар. Опитът с директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО, както и с по-ранните поколения директиви за поръчките показва, че общоевропейските процедури в тази сфера осигуряват прозрачност и обективност, което води до значителни икономии и по-добри резултати, които са от полза за операторите в отрасъла на комуналните услуги, техните клиенти и в крайна сметка за европейските данъкоплатци.

Тази цел не би могла да се изпълни в достатъчна степен чрез действия на отделните държави-членки, които неизбежно биха довели до различни изисквания и евентуално противоречиви процедурни режими, усложняващи регулаторната среда и създаващи неоправдани препятствия пред трансграничната дейност.

Следователно предложението е в съответствие с принципа на субсидиарност.

– Принцип на пропорционалност

Предложението е в съответствие с принципа на пропорционалност, тъй като не излиза извън границите на необходимото, за да се постигне целта за осигуряване на правилно функциониране на вътрешния пазар чрез набор от координирани общоевропейски процедури за обществените поръчки. Освен това то се основава на подхода на инструментариума, който дава максимална свобода на държавата членка при адаптиране на процедурите и инструментите към конкретната ситуация.

В сравнение с настоящите директиви за поръчките предложението ще намали административната тежест, свързана с провеждането на процедурата, както за

възложителите, така и за икономическите оператори. Там, където се предвиждат нови изисквания (например в контекста на стратегическите обществени поръчки), те ще бъдат компенсирани от премахването на ограничения в други сфери.

– Избор на инструменти

Тъй като предложението се основава на член 53, параграф 1, член 62 и член 114 от ДФЕС, ползването на регламент по отношение на разпоредби, приложими към обществените поръчки както за стоки, така и за услуги, не би било разрешено от Договора. Вследствие на това, предложеният инструмент е директива.

В процеса на изготвяне на оценката на въздействието бяха отхвърлени незаконодателни варианти поради причини, подробно изложени в оценката на въздействието.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението няма отражение върху бюджета.

5. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

– Отмяна на съществуващо законодателство

Приемането на предложението ще доведе до отмяна на съществуващо законодателство (Директива 2004/17/ЕО).

– Преразглеждане / редакция / клауза за автоматично прекратяване

Предложението съдържа клауза за преразглеждане по отношение на икономическите последици от праговите суми.

– Мерки за транспониране и обяснителни документи

Предложението засяга област, в която законодателството на Съюза има координираща цел със значително отражение върху широк диапазон от национални юридически сектори. Независимо от координиращата цел, много разпоредби предполагат пълна хармонизация и предложението включва голям брой законови задължения. Държавите-членки допълват правилата на Съюза с национални разпоредби, за да проработи цялата система.

В този контекст Комисията е набелязала определен брой фактори, които правят обясненията от страна на държавите-членки необходими както за правилното разбиране на мерките за транспониране, така и за функционирането на пълния набор от правила за възлагане на обществени поръчки на национално ниво:

- мерки за транспониране и изпълнение се приемат на различни институционални нива (национално/федерално, регионално, локално);
- освен различните регулаторни равнища, в много държави-членки са установени правила според съответния отрасъл или съответния тип обществени поръчки;

- административни мерки от общ или конкретен характер допълват и в някои случаи се припокриват с основната законова рамка.

Единствено държавите-членки могат да обяснят как различните мерки транспонират директивите на Съюза в сектора на обществените поръчки и как същите мерки взаимодействат помежду си.

По тези причини документите, обясняващи отношението между различните части на настоящата директива и съответните части на националните мерки за транспониране, трябва да се обявяват едновременно с мерките за транспониране – особено таблиците за съответствие, които представляват оперативен инструмент за анализа на националните мерки.

– **Европейско икономическо пространство**

Предложеният акт урежда материя, свързана с Европейското икономическо пространство (ЕИП), поради което действието му следва да обхване ЕИП.

– **Подробно обяснение на предложението**

1) Опростени и по-гъвкави процедури за обществени поръчки

Предложената директива осигурява опростен и по-гъвкав процедурен режим от установения с действащите директиви за обществени поръчки. За тази цел тя съдържа следните мерки:

Изясняване на обхвата: Основното понятие за „обществени поръчки“, което фигурира и в заглавието на предложената директива, е въведено наново, за да определи по-добре обхвата и целта на законодателството в областта на обществените поръчки и да улесни прилагането на праговете. Определенията на някои основни понятия, определящи обхвата на директивата (като публичноправен орган, обществени поръчки за строителство и услуги, смесени поръчки), са преразгледани в светлината на съдебната практика на Съда на Европейския съюз. Същевременно предложението се опитва да осигури приемственост в използването на понятия, които са разработени през годините в практиката на Съда и са добре известни на практиците. В този контекст трябва да се отбележи, че дребни отклонения от формулировките или изложението, познати от предишните директиви, не означават непременно промяна по същество, а може да се дължат на опростяването на текстовете.

Понятието за специални или изключителни права има централно значение по отношение на дефинирането на приложното поле на настоящата директива, тъй като лицата, които не са нито възлагащи органи, нито публични предприятия по смисъла на настоящата директива, попадат в това приложното поле само доколкото упражняват една от дейностите, обхванати въз основа на такива права. Следователно е необходимо да се поясни, че права, предоставени чрез процедура, в която е осигурена достатъчна публичност и в която предоставянето на тези права е станало въз основа на обективни критерии, а именно съгласно законодателството на Съюза, не представляват специални или изключителни права за целите на настоящата директива.

Традиционното разделение между така наречените приоритетни и неприоритетни услуги (услуги „А“ и „Б“) се премахва. Резултатите от оценката показват, че вече не е оправдано да се ограничава пълното приложение на законодателството в областта на

обществените поръчки към определена група услуги. Също така стана ясно, че обичайният режим за обществените поръчки не е пригоден към социалните услуги, които имат нужда от специфичен набор от правила (виж по-долу).

Вследствие на резултатите от оценката, приложното поле по отношение на попадащите в него отрасли остава до голяма степен непроменено. Въпреки това поръчки, възложени с цел проучване за добив на нефт и газ, са извадени от обхвата, тъй като е установено, че този отрасъл е подложен на такъв конкурентен натиск, че дисциплината по отношение на поръчките, наложена от директивата, вече не е необходима. Конкурентната ситуация в тази сфера на дейност е проучена в контекста на четири различни заявки за освобождаване по настоящия член 30⁸. И в четирите случая е последователно установено, че съответният географски пазар е световен, което освен това е в съответствие с добре установената практика при случаи на сливания⁹. Последователно се стига до заключения, че пазарът на този вид проучвания не е силно концентриран. Освен държавните дружества, пазарът се характеризира с присъствието на трима международни вертикално интегрирани частни участници, а именно свръхголемите (BP, ExxonMobil и Shell), както и на определен брой така наречени „големи“, като отделният пазарен дял дори на свръхголемите е доста под един процент. За всичко това последователно е установено, че представлява признак за пряко излагане на конкуренция и достъпът до пазара е допълнително либерализиран с разпоредбите на директивата относно условията за предоставяне и ползване на разрешения за проучване, изследване и производство на въглеводороди¹⁰. Следователно е необходимо да се опрости правната ситуация и да се намали административната тежест върху всички засегнати страни (възложители, държави-

⁸ Решение за изпълнение на Комисията 2011/481/ЕС от 28 юли 2011 година за освобождаване на търсенето на нефт и природен газ и добива на нефт в Дания, без да са включени Гренландия и Фарьорските острови, от прилагането на Директива 2004/17/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно координирането на процедурите за възлагане на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги, ОВ L 197 от 29.7.2011 г., стр. 20; Решение за изпълнение на Комисията 2011/372/ЕС от 24 юни 2011 година за освобождаване на търсенето на нефт и природен газ и добива на нефт в Италия от прилагането на Директива 2004/17/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно координирането на процедурите за възлагане на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги, ОВ L 166 от 25.6.2011 г., стр. 28; Решение на Комисията 2010/192/ЕС от 29 март 2010 година за освобождаване на търсенето и добива на нефт и природен газ в Англия, Шотландия и Уелс от прилагането на Директива 2004/17/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно координирането на процедурите за възлагане на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги; ОВ L 84 от 31.3.2010 г., стр. 52; Решение на Комисията 2009/546/ЕО от 8 юли 2009 година за освобождаване на проучването и експлоатацията на нефт и природен газ в Нидерландия от прилагането на Директива 2004/17/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно координиране на процедурите за възлагане на обществени поръчки от възложители, извършващи дейност във водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги, ОВ L 181 от 14.7.2009 г., стр. 53.

⁹ Виж по-конкретно Решение на Европейската комисия 2004/284/ЕО от 29 септември 1999 година, обявяващо една концентрация за съвместима с общия пазар и Споразумението за ЕИП (Дело № IV/M.1383 — Exxon/Mobil), и следващите решения — напр. Решение на Европейската комисия от 3.5.2007 година, обявяващо една концентрация за съвместима с общия пазар (Дело № COMP/M.4545 — STATOIL/HYDRO) според Регламент (ЕИО) № 139/2004 на Съвета.

¹⁰ Директива 94/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 1994 година относно условията за предоставяне и ползване на разрешения за проучване, изследване и производство на въглеводороди, ОВ L 79 от 29.3.1996 г., стр. 30.

членки, Европейската комисия, Европейския парламент и Съвета), като се избегне необходимостта да се приемат отделни решения по член 30 по отношение на всяка от останалите 23 държави-членки.

Подход на инструментариума: Системите на държавите-членки ще осигурят трите основни форми процедури, които вече съществуват съгласно настоящите директиви: открити и ограничени процедури, както и процедури на договаряне с предварително обявяване на състезателна процедура. Те имат право освен това да предвидят като стандартна процедура или при определени условия партньорството за иновации – нова форма на процедура за новаторски обществени поръчки (виж по-долу).

Възложителите освен това ще имат на свое разположение набор от шест специфични техники и инструмента, предназначени за комбинирани и електронни обществени поръчки: рамкови споразумения, динамични системи за покупки, електронни търгове, електронни каталози, централни органи за покупки и съвместни обществени поръчки. В сравнение със съществуващата директива тези инструменти са подобрени и изяснени с оглед улесняване на електронните обществени поръчки.

Насърчаване на електронните обществени поръчки: Използването на електронни комуникации и обработка на транзакции от страна на възложителите може да доведе до значителни икономии и подобряване на резултатите от поръчките при същевременно намаляване на загубите и грешките. Предложението има за цел да помогне на държавите-членки да постигнат преминаване към електронни обществени поръчки, което да позволи на доставчиците да вземат участие в процедурите онлайн в целия вътрешен пазар. За тази цел предложената директива предвижда задължително изпращане на обявленията по електронен път, задължително предоставяне на документите за поръчките в електронен вид и задължава преминаването към напълно електронна комуникация – в частност електронното подаване на документи – във всички процедури за поръчки с преходен период от две години. Това рационализира и подобрява динамичните системи за покупки и електронните каталози – изцяло електронни инструменти за поръчки, които са специално пригодени за комбинираните поръчки от множество разнородни елементи, възлагани от централните органи за покупки. Електронните обществени поръчки също така ще позволят на възлагащите органи да предотвратят, откриват и отстраняват грешки, които се дължат най-общо на неправилно разбиране или тълкуване правилата за обществените поръчки.

Модернизация на процедурите: Предложението осигурява по-гъвкав и удобен подход за определени важни функции на процедурите за възлагане на обществени поръчки. Сроковете за участия и подаване на оферти са съкратени, което позволява по-бързо и по-рационално възлагане на обществени поръчки. Разграничението между подбора на оферентите и възлагането на поръчката, което често е източник на грешки и недоразумения, е направено по-гъвкаво и позволява на възложителите да решават коя е най-практичната последователност, като проучват критериите за възлагане преди критериите за подбор, и да отчитат организацията и качеството на персонала, ангажиран с изпълнението на поръчката, като критерий за възлагането.

Процедурата за освобождаване на поръчки, възложени в достатъчно конкурентни пазари (текущите „решения по член 30“), е опростена и рационализирана. Определен брой освобождавания – особено вътрешногруповите и тези за съвместните предприятия – които са важни на практика, също са преразгледани и изяснени.

Измененията на договорите за обществени поръчки в рамките на техния срок става все по-належащ и проблематичен въпрос за практиците. Конкретна разпоредба за изменението на договорите се съобразява с основните решения, разработени от съдебната практика, и осигурява прагматично решение за справянето с непредвидени обстоятелства, изискващи адаптиране на договор за обществена поръчка в рамките на неговия срок.

2) Стратегическо използване на обществените поръчки в отговор на нови предизвикателства

Предложената директива е основана на *разрешителния подход* и осигурява на възложителите необходимите инструменти за принос към постигането на стратегическите цели на „Европа 2020“, като използват своята покупателна способност да поръчват стоки и услуги, които насърчават иновациите, съхраняват околната среда, борят се с промяната на климата и подобряват заетостта, здравеопазването и социалните условия.

Оценка на разходите за целия жизнен цикъл: Предложението дава на възложителите възможността да обосновават своите решения за възлагане на разходите за целия жизнен цикъл на продуктите, услугите или строителството, обект на поръчката. Жизненият цикъл включва всички етапи от съществуването на стоката, строежа или предоставянето на услугата от придобиването на суровината или генерирането на ресурсите до депонирането, разчистването и финализирането. Разходите, които трябва да се отчитат, не включват само преките парични разноси, но и косвените разходи за околната среда, ако те могат да се остойностят и проверят. Там, където съществува общоевропейска методология за изчисляване на разходите за целия жизнен цикъл, възложителите са длъжни да я използват.

Производствен процес: Възложителите могат да се позовават на всички фактори, пряко свързани с производствения процес, в техническите спецификации и критериите за възлагане, доколкото те се отнасят до аспекти на производствения процес, които са тясно свързани с конкретното производство или доставка на стоки или закупени услуги. Това изключва изисквания, които нямат отношение към процеса на производство на продуктите, строителството или услугите, включени в поръчката – например общото изискване за социална отговорност на фирмите, обхващащо цялостната дейност на изпълнителя.

Етикети: Възложителите може да изискват строителството, стоките или услугите да носят определени етикети, удостоверяващи екологични, социални или други характеристики, стига да приемат и еквивалентни етикети. Това се отнася например за европейски или (мулти)национални екологични етикети или етикети, удостоверяващи, че за продукта не е използван детски труд. Въпросните схеми за удостоверяване трябва да засягат характеристики, свързани с предмета на поръчката, да бъдат изготвени на основата на научна информация, да са установени с открита и прозрачна процедура и да са достъпни за всички заинтересовани страни.

Санкциониране на нарушенията на задължителното социално, трудово или екологично право: Съгласно предложената директива възложителят може да изключи икономически оператори от процедурата, ако открие нарушения на задължения, наложени от законодателството на Съюза в областта на социалното, трудовото или екологичното право или на разпоредбите на международното трудово право. Освен

това възложителите ще се задължават да отхвърлят оферти, ако установят, че са необичайно ниски поради нарушения на законодателството на Съюза в областта на социалното, трудовото или екологичното право.

Социални услуги: Оценката на въздействието и ефективността на законодателството в областта на обществените поръчки на ЕС сочи, че социалните, здравните и образователните услуги имат специфични характеристики, които правят неподходящо прилагането на обичайните процедури за възлагане на обществени поръчки за услуги към тях. Тези услуги обикновено се извършват в специфичен контекст, който се различава силно в отделните държави-членки поради различни административни, организационни и културни обстоятелства. Поради специфичното си естество услугите имат силно ограничено трансгранично измерение. Държавите-членки следователно трябва да имат голяма свобода да организират избора на доставчиците на услуги по свое усмотрение. Предложението отчита това, като предвижда специфичен режим за поръчки за тези услуги с по-висок праг от 1 000 000 EUR и налага единствено спазването на основните принципи за прозрачност и равнопоставеност. Количествен анализ на стойностите на поръчките за съответните услуги, възложени на икономически оператори от чужбина, сочи, че поръчките под тази стойност обикновено не представляват трансграничен интерес в конкретния контекст на поръчките в отраслите на комуналните услуги.

Иновации: Изследванията и иновациите играят централна роля в стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Възложителите трябва да имат възможност да купуват новаторски продукти и услуги, насърчаващи бъдещия растеж и подобряващи ефективността и качеството на обществените услуги. За тази цел предложението предвижда партньорството за иновации – нова специална процедура за разработката и покупката впоследствие на новаторски продукти, строителство и услуги, стига те да могат да бъдат доставени при договорените нива на изпълнение и разходи. Освен това предложението подобрява и опростява процедурата на състезателния диалог и улеснява съвместните трансгранични поръчки, което представлява важен инструмент за новаторски покупки.

3) По-добър достъп до пазара за малките и средните предприятия и новите фирми

Малките и средните предприятия (МСП) имат огромен потенциал за създаване на работни места, растеж и иновации. Лесният достъп до пазарите на поръчки може да им помогне да отключат този потенциал, като същевременно позволява на възложителите да разширят своя контингент от доставчици с положително отражение благодарение на по-високата конкуренция за обществени поръчки. За да се направят обществените поръчки възможно най-достъпни за МСП, през 2008 г. Европейската комисия публикува „Ръководството за добри практики за облекчаване на достъпа на малки и средни предприятия до обществени поръчки“¹¹. Предложението надгражда върху тази основа и предвижда конкретни мерки за премахване на бариерите пред достъпа до пазара от страна на МСП.

Опростяване на задълженията за информация: Следователно се предвижда възложителите да имат право да прилагат критериите за подбор, предвидени в предложената директива, за възлагането на обществени поръчки и когато го правят, да

¹¹ Работен документ на службите на Европейската комисия SEC(2008) 2193.

се задължават да прилагат по-специално разпоредбите по отношение на тавана за изискванията за минимален оборот, както и разпоредбите за удостоверяването от собствено име.

По-добър достъп до рамкови споразумения: Съгласно настоящите директиви няма ограничение за времетраенето на рамковите споразумения, сключени в отраслите на комуналните услуги. Това може да доведе до затваряне на пазара за конкуренцията. Предложението ограничава времетраенето до четири години (освен при надлежно обосновани обстоятелства), което подобрява достъпа до възможностите за стопанска дейност и разширява конкуренцията, което е също така в полза на МСП.

Директно заплащане на подизпълнителите: Освен това държавата членка може да предвиди възможността подизпълнителите да заявяват директно заплащане от страна на възложителя на доставки, строителство и услуги, предоставени на главния изпълнител в контекста на изпълнение на поръчката. Това предлага на подизпълнителите, които често са МСП, ефикасен начин да защитават своя интерес да получат парите си.

4) Стабилни процедури

Заложените финансови интереси и взаимодействието между държавния и частния сектор правят поръчките рискова област за нездрави бизнес практики, например конфликт на интереси, облагодетелстване и корупция. Предложението подобрява досегашните предпазни мерки срещу подобни рискове и предвижда допълнителна защита.

Конфликти на интереси: Предложението съдържа специална разпоредба за конфликтите на интереси, обхващаща ситуации с действителен, потенциален или предполагаем конфликт на интереси, засягащи членове на персонала на възлагащия орган или на доставчиците на услуги, предмет на поръчката, които се намесват в процедурата, както и членове на ръководството на възлагащия орган, които биха могли да повлияят на резултата от процедурата, дори официално да не участват в нея. Предвид разликите в процесите за взимане на решения на възлагащите органи и предприятията, е подходящо тези разпоредби да се ограничат до обществените поръчки, възлагани от първите.

Неправомерни действия: Предложението съдържа специална разпоредба срещу неправомерни действия от страна на кандидати и оференти, например опити за неправомерно влияние върху процеса на взимане на решения или сключване на споразумения с други участници с цел манипулиране на резултата от процедурата, като те трябва да бъдат изключени от нея. Подобни неправомерни действия нарушават основните принципи на правото на Европейския съюз и могат да доведат до сериозни изкривявания на конкуренцията.

Нелоялно предимство: Пазарните консултации са полезен инструмент за възложителите за получаване на информация за структурата, възможностите и капацитета на един пазар, като същевременно информират участниците на пазара за проектите и изискванията на възложителите на поръчки. Предварителните контакти с участниците на пазара обаче не трябва да водят до нелоялно предимство и изкривяване на конкуренцията. В тази връзка предложението съдържа специална разпоредба за

предпазните мерки срещу необосновани преференции в полза на участници, консултирали възложителя или участвали в подготовката на процедурата.

5) Управление

Национални надзорни органи: Оценката сочи, че не всички държави-членки последователно и систематично следят изпълнението и функционирането на правилата за поръчките. Това нарушава ефикасното и еднакво прилагане на правото на Европейския съюз. В тази връзка предложението предвижда държавите-членки да определят един национален орган, отговарящ за следенето, изпълнението и контрола на законодателството в областта на поръчките. Само единен орган с всеобхватни задачи може да осигури цялостна представа за основните затруднения при изпълнението и да предложи подходящи решения на проблеми от по-структурно естество. Той ще бъде в състояние да осигури незабавна обратна връзка за функционирането на политиката и потенциалните слабости в националното законодателство и практика, като по този начин ще допринесе за бързото откриване на решения и подобряването на процедурите за възлагане на обществени поръчки.

Центрове за знания: В много случаи възложителите нямат необходимия собствен опит за справяне със сложни проекти за възлагане на поръчки. Подходяща и независима професионална помощ от административни структури би могла съществено да подобри резултатите от обществените поръчки чрез разширяване на базата от знания и професионализма на възложителите и осигуряване на помощ на фирмите – особено на МСП. В тази връзка предложението задължава държавите-членки да осигурят помощни структури, предлагащи юридически и икономически консултации, напътствия, обучение и подпомагане при подготовката и провеждането на процедурите за възлагане на обществени поръчки. Помощни структури или механизми вече съществуват на национално ниво, но са организирани по много различни начини и обхващат различни области от интерес за възлагащите органи и другите възложители. Държавите-членки следователно ще могат да използват тези механизми, да надграждат върху техния опит и да популяризират техните услуги като подходящ и съвременен инструмент, способен да осигури необходимата помощ на възлагащите органи, другите възложители и икономическите оператори. С цел засилване на борбата срещу корупцията и субективния избор възлагащите органи ще бъдат задължени да предоставят текста на сключените договори на надзорните органи, които ще могат внимателно да ги разглеждат, и да дават достъп до тези документи на заинтересовани лица, доколкото не се застрашават законните обществени или частни интереси. Поради очевидните проблеми със защитата на законните търговски интереси и избягването на изкривяване на условията на конкуренция, това задължение не следва да се отнася до предприятия (публични или частни), които работят в тези сектори. Освен това следва да се избягва създаването на непропорционални административни тежести, а задължението за представяне на целия текст на сключените договори следва да бъде ограничено само до договорите с относително висока стойност. Предложените прагове ще утвърдят правилния баланс между увеличаване на административните тежести и осигуряване на по-голяма прозрачност: праг от 1 000 000 EUR за доставки и услуги и 10 000 000 EUR за строителство, като по този начин това задължение ще се отнася до 10-20 % от всички обществени поръчки, публикувани в Официален вестник.

Не се очаква изискванията, засягащи надзорните органи и центровете за знания, да генерират като цяло допълнителна финансова тежест за държавите-членки. Ако се очакват известни разходи за реорганизиране или прецизиране на дейностите на

съществуващите механизми и структури, те ще бъдат неутрализирани от намаляването на разходите по съдебните дела (както за възложителите, така и за фирмите), на разходите, свързани със забавеното възлагане на поръчките поради погрешно прилагане на правилата или лоша подготовка на процедурите за възлагане на обществените поръчки, както и на разходите, свързани с факта, че консултациите за възложителите в момента се осигуряват откъслечно и неефективно.

Административно сътрудничество: Предложението предвижда също така осигуряване на ефективно сътрудничество, позволяващо на националните надзорни органи да споделят информация и най-добри практики и да си сътрудничат през Информационната система за вътрешния пазар (ИСВП).

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно възлагането на обществени поръчки от възложители, извършващи дейност във водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 53, параграф 1, член 62 и член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти¹²,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹³,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите¹⁴,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) В светлината на резултатите от Оценката на въздействието и ефективността на законодателството в областта на обществените поръчки на ЕС¹⁵ очевидно е подходящо да се поддържат правила за възлагането на поръчки от страна на възложителите във водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги, тъй като националните органи продължават да имат възможност да оказват влияние върху поведението на тези възложители, включително чрез участие в техния капитал и представителство в техните административни, управленски и надзорни органи. Друга причина за продължаване на регулирането на поръчките в тези отрасли е затвореният характер на пазарите, в които работят, поради съществуването на специални или изключителни права, предоставени от държавите-членки по отношение на предлагането, осигуряването или експлоатацията на мрежите за обезпечаване на въпросната услуга.

¹² ОВ С

¹³ ОВ С

¹⁴ ОВ С

¹⁵ SEC(2011) 853 окончателен от 27.6.2011 г.

- (2) За да се гарантира отварянето за конкуренция на възлагането на поръчки във водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги, трябва да се изготвят разпоредби, координиращи процедурите за възлагане на поръчки над определена стойност. Такава координация е необходима за гарантиране на спазването на принципите от Договора за функционирането на Европейския съюз и в частност свободното движение на стоки, свободата за установяване и свободата за извършване на услуги, както и произтичащите от тях принципи като равнопоставеността, липсата на дискриминация, взаимното признаване, пропорционалността и прозрачността. Предвид естеството на отраслите, засегнати от тази координация, те трябва да установят рамка за добра търговска практика и трябва да позволяват максимална гъвкавост едновременно с осигуряването на прилагането на тези принципи.
- (3) За поръчки, чиято стойност е под праговете, задействащи прилагането на разпоредбите за координация на равнище Съюз, се препоръчва да се ползва съдебната практика, разработена от Съда на Европейския съюз, според която се прилагат правилата и принципите на Договора.
- (4) Обществените поръчки играят ключова роля в стратегията „Европа 2020“¹⁶ като един от пазарните инструменти, които трябва да се използват за постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и едновременно с това за гарантиране на най-ефективното използване на публичните средства. За тази цел текущите правила за възлагане на обществени поръчки съгласно Директива 2004/17/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 година относно координиране на процедурите за възлагане на обществени поръчки от възложители, извършващи дейност във водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги¹⁷, и Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 година относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, услуги и доставки¹⁸ трябва да се ревизират и модернизират, за да се повиши ефективността на публичните разходи, да се улесни по-специално участието на малките и средните предприятия в обществените поръчки и да се разреши на възложителите да използват по-добре обществените поръчки в подкрепа на общи обществени цели. Налице е също така необходимост от изясняване на основните понятия за осигуряване на по-голяма правна сигурност и за включване на определени аспекти на съотносимата утвърдена практика на Съда на Европейския съюз.
- (5) По силата на член 11 от Договора за функционирането на Европейския съюз изискванията за защита на околната среда трябва да бъдат включени в определянето и изпълнението на политиките и действията на Съюза, по-специално за да се насърчи устойчивото развитие. Настоящата директива разяснява по какъв начин възложителите могат да допринесат за защитата на околната среда и насърчаването на устойчивото развитие, като същевременно осигурят най-добро съотношение качество-цена за своите поръчки.

¹⁶ COM(2010) 2020 окончателен, 3.3.2010 г.

¹⁷ ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 1.

¹⁸ ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 114.

- (6) Необходимо е понятието за обществена поръчка или определението за това какво представлява една отделна поръчка да бъдат възможно най-близки до тези, които се прилагат съгласно Директива [...] на Европейския парламент и на Съвета от [...] относно обществените поръчки¹⁹, като се отчита спецификата на отраслите, попадащи в приложното поле на настоящата директива. Понятието за отделна обществена поръчка обхваща всички доставки, строителство и услуги, необходими за изпълнението на отделен проект – например отделен строителен проект или съвкупност от строителство, доставки и/или услуги. Признаците за наличие на един отделен проект могат например да включват цялостно предварително планиране и замисъл от страна на възложителя, факта, че различните закупени елементи изпълняват една отделна икономическа и техническа функция или че са по някакъв друг начин логически обвързани и се изпълняват в кратък период от време.
- (7) За да се осигури реално отваряне на пазара и добър баланс при прилагането на правилата за възлагане на поръчки във водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги, е необходимо възложителите, попадащи в техния обхват, да се идентифицират на основа, различна от тяхната правносубектност. Трябва следователно да се гарантира, че не се накърнява равнопоставеността на възложителите, работещи в публичния сектор, и тези, работещи в частния сектор. Също така е необходимо да се гарантира в съответствие с член 345 на Договора за функционирането на Европейския съюз, че не се накърняват правилата, регламентиращи системата на собственост в държавите-членки.
- (8) Понятието за специални или изключителни права има централно значение по отношение на дефинирането на приложното поле на настоящата директива, тъй като лицата, които не са нито възлагащи органи, нито публични предприятия по смисъла на настоящата директива, са обект на нейните разпоредби само доколкото упражняват една от дейностите, обхванати въз основа на такива права. Следователно е необходимо да се поясни, че права, предоставени чрез процедура, основана на обективни критерии, а именно съгласно законодателството на Съюза, и в която е осигурена достатъчна публичност, не представляват специални или изключителни права за целите на настоящата директива. Това законодателство трябва да включва Директива 98/30/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юни 1998 година относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ²⁰, Директива 96/92/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 декември 1996 година относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия²¹, Директива 97/67/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 1997 година относно общите правила за развитието на вътрешния пазар на пощенските услуги в Общността и за подобряването на качеството на услугата²², Директива 94/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 1994 година относно условията за предоставяне и ползване на разрешения за проучване, изследване и

¹⁹ Виж стр. [] на настоящия Официален вестник.

²⁰ ОВ L 204, 21.7.1998 г., стр. 1

²¹ ОВ L 27, 30.1.1997 г., стр. 20.

²² ОВ L 15, 21.1.1998 г., стр. 14.

производство на въглеродороди²³ и Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 година относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета²⁴.

- (9) Възложителите, които работят в сектора на питейната вода, могат също така да се занимават и с други дейности, свързани с водата – например проекти в сферата на хидротехническите дейности, напояването, отводняването или отвеждането и пречистването на канални води. В този случай възложителите трябва да могат да прилагат процедурите за възлагане на обществени поръчки, предвидени в настоящата директива, по отношение на всички свои дейности, свързани с водата, независимо коя част от водния цикъл засягат. Въпреки това правилата за възлагане на поръчки от типа, предложен за доставка на стоки, са неподходящи за покупките на вода, предвид необходимостта водата да се осигурява от източници в близост до областта, в която тя ще се използва.
- (10) Необходимо е да се изключат обществените поръчки с цел проучване за нефт и газ, тъй като е установено последователно, че този сектор е подложен на такъв конкурентен натиск, че дисциплината по отношение на поръчките, наложена от правилата на ЕС за възлагането им, вече не е необходима.
- (11) Поръчки могат да се възлагат с цел покриване на изискванията на няколко дейности, които е възможно да попадат в различни нормативни режими. Следва да се изясни, че нормативният режим, който се прилага към една поръчка, предназначена да включва няколко дейности, следва да се избира според правилата, приложими към дейността, за която тя е основно предназначена. Определянето на дейността, за която поръчката е основно предназначена, може да се основава на анализ на изискванията, които конкретната поръчка трябва да изпълнява, извършен от възложителя за целите на прогнозното изчисляване на стойността ѝ и изготвянето на документите за нея. В определени случаи като покупката на отделно оборудване за изпълнението на дейности, за които няма на разположение информация, позволяваща прогнозно изчисляване на съответните нива на експлоатация, обективно може да не бъде възможно да се определи дейността, за която поръчката е основно предназначена. Следва да се посочат правилата, които се прилагат в такива случаи.
- (12) Дори да не водят задължително до корупционни действия, действителните, потенциалните или предполагаемите конфликти на интереси имат висок потенциал да повлияят неправомерно върху решенията при възлагането на обществените поръчки, което води до изкривяване на конкуренцията и застрашаване на равнопоставеността на оферентите. Следователно трябва да се установят ефективни механизми за предотвратяване, откриване и премахване на конфликтите на интереси. Предвид разликите в процесите за взимане на решения на възлагащите органи и предприятия, е подходящо тези разпоредби да се ограничат до обществените поръчки, възлагани от първите.

²³ ОВ L 164, 30.6.1994 г., стр. 3.

²⁴ ОВ L 315, 3.12.2007 г., стр. 1.

- (13) Неправомерните действия на участниците в процедура за обществена поръчка, като опитите за неправомерно влияние върху процеса на взимане на решения или сключване на споразумения с други кандидати с цел манипулиране на резултата от процедурата, могат да доведат до нарушения на основните принципи на правото на Съюза и до сериозни изкривявания на конкуренцията. Следователно икономическите оператори трябва да бъдат задължени да подадат клетвена декларация, че не участват в подобни неправомерни действия, и да бъдат изключени, ако тази декларация се окаже невярна.
- (14) С Решение 94/800/ЕО от 22 декември 1994 година относно сключването от името на Европейската общност, що се отнася до въпроси от нейната компетентност, на споразуменията, постигнати на Уругвайския кръг на многостранните преговори (1986-1994 г.)²⁵, Съветът одобри по-специално Споразумението за обществените поръчки на Световната търговска организация (наричано по-долу „Споразумението“). Целта на споразумението е да установи многостранна рамка от балансирани права и задължения по отношение на обществените поръчки с оглед постигане на либерализация и разширяване на световната търговия. За поръчките, обхванати от Споразумението, както и от други съответни международни споразумения, задължаващи Съюза, възложителите изпълняват задълженията по тези споразумения, като прилагат настоящата директива към икономическите оператори от трети държави, подписали споразуменията.
- (15) Споразумението се прилага за поръчки над определени прагове, установени в него, и изразени в специални права на тираж. Праговете, установени от настоящата директива, трябва да се съгласуват, за да се гарантира, че съответстват на равностойността в евро на праговете в Споразумението. Необходимо е също така да се предвиди периодично преразглеждане на праговете, изразени в евро, за да могат те да се коригират посредством чисто математическа операция според евентуалните отклонения в стойността на еврото спрямо специалното право на тираж. За да се избегне умножаване на праговете, следователно е необходимо, без това да накърнява международните ангажименти на Съюза, да продължи прилагането на едни и същи прагове към всички възложители независимо от отрасъла, в който работят.
- (16) Резултатите от оценката показват, че изключването на определени услуги от пълното прилагане на настоящата директива следва да се преразгледа. Вследствие от това пълното приложение на директивата се разширява върху определен брой услуги (например хотелиерските и правните услуги – и двете свързани с особено висок дял на трансгранична търговия).
- (17) Поради специфичното си естество други категории услуги продължават да имат ограничено трансгранично измерение, а именно така наречените персонални услуги като определени социални, здравни и образователни услуги. Тези услуги се извършват в специфичен контекст, който се различава силно в отделните държави-членки поради различни културни традиции. Следователно трябва да се установи специален режим за поръчки за тези услуги с по-висок праг от 1 000 000 EUR. В конкретния контекст на поръчките в тези отрасли, персонални

²⁵

ОВ L 336, 23.12.1994 г., стр. 1.

услуги със стойности под този праг обикновено не представляват интерес за доставчиците от други държави-членки, освен ако няма конкретни признаци за противното, като например финансиране от страна на Съюза за трансгранични проекти. Поръчки за персонални услуги над този праг трябва да са обект на изискванията за прозрачност, действащи в рамките на целия Съюз. Предвид значението на културния контекст и деликатния характер на тези услуги, държавите-членки трябва да имат голяма свобода да организират избора на доставчиците на услуги по счтанания от тях за най-подходящ начин. Правилата на настоящата директива отчитат тази безусловна необходимост, като налагат единствено спазването на основните принципи за прозрачност и равнопоставеност и гарантират възможността възложителите да прилагат специални качествени критерии за избора на доставчици на услуги като критериите, установени в доброволната европейска рамка за качеството на социалните услуги на Комитета за социална закрила на Европейския съюз²⁶. Държавите-членки и/или възложителите продължават да разполагат със свободата да извършват тези услуги сами или да организират социалните услуги по начин, който не включва възлагане на обществени поръчки – например само финансирайки такива услуги или предоставяйки лицензи или разрешения на всички икономически оператори, отговарящи на условията, установени предварително от възложителя, без ограничения или квоти, стига тази система да гарантира в достатъчна степен разгласяването и да отговаря на принципите за прозрачност и липса на дискриминация.

- (18) Тъй като е предназначена за държавите-членки, настоящата директива не се прилага за обществени поръчки, изпълнявани от международни организации от тяхно име и за тяхна сметка. Въпреки това е необходимо да се изясни до каква степен настоящата директива трябва да се прилага към обществените поръчки, регламентирани от конкретни международни правила.
- (19) Налице е значителна правна несигурност по въпроса доколко сътрудничеството между публичните органи следва да се регламентира от правилата за обществените поръчки. Съотносимата съдебна практика на Съда на Европейския съюз се тълкува по различен начин сред отделните държави-членки и дори сред възлагащите органи. Тъй като тази юриспруденция ще се прилага в същата степен и към публичните органи, когато те работят в отраслите, попадащи в приложното поле на настоящата директива, е необходимо да се гарантира, че едни и същи правила ще се прилагат както в настоящата директива, така и в Директива [.../.../ЕС][относно обществените поръчки].
- (20) Подходящо е да се изключат определени поръчки за услуги, доставки и строителство, възлагани на свързано предприятие, чиято основна дейност е предоставянето на такива услуги, доставки или строителство на групата, от която то е част, а не тяхното предлагане на пазара. Също така е подходящо да се изключат определени поръчки за услуги, доставки и строителство, които се възлагат от определен възложител на определено съвместно предприятие, образувано от няколко възложители и от което този възложител е част, с цел извършване на дейности, попадащи в приложното поле на настоящата директива. Въпреки това е необходимо да се гарантира, че това изключване не

²⁶

SPC/2010/10/8 окончателен от 6.10.2010 г.

поражда изкривявания на конкуренцията в полза на отделните или съвместните предприятия, свързани с възложителите; необходимо е да се осигури подходящ набор от правила, особено що се отнася до максималните лимити за частта от оборота на предприятията, която е получена от пазара и над която те биха изгубили възможността да получават обществени поръчки без обявяване на състезателна процедура, състава на съвместните предприятия и стабилността на връзките между тези съвместни предприятия и възложителите, от които са съставени.

- (21) Също така е необходимо да се изяснят отношенията между разпоредбите относно сътрудничеството между публични органи и разпоредбите относно възлагането на поръчки на свързани предприятия или в контекста на съвместни предприятия.
- (22) Настоящата директива не следва да се прилага нито за поръчки, предназначени да разрешат изпълнението на дейност по членове 5–11, нито за конкурси за проект, организирани за изпълнението на такава дейност, ако в държавата членка, в която се извършва тази дейност, тя е пряко изложена на конкуренция на пазарите, до които достъпът не е ограничен. Следователно е необходимо процедурата да продължи да се прилага за всички сектори, попадащи в приложното поле на настоящата директива, така че да позволи съобразяване с последиците от текущото или бъдещото отваряне за конкуренция. Такава процедура следва да даде правна сигурност на засегнатите субекти, както и подходящ процес за взимане на решения, осигуряващ в кратък срок еднаквото прилагане на правото на Съюза в тази област.
- (23) Прякото излагане на конкуренция следва да се оценява въз основа на обективни критерии, като се отчитат специфичните характеристики на въпросния сектор. Тази оценка обаче е ограничена от съответните кратки срокове и от необходимостта да се основава върху информацията на разположение на Комисията – от вече достъпни източници или от информацията, получена в контекста на прилагането по член 28 – която не може да се допълни от методи, изискващи повече време, включващи най-вече публични проучвания сред въпросните икономически оператори. Оценката на прякото излагане на конкуренция, която може да се извърши в контекста на настоящата директива, следователно не накърнява пълното прилагане на законодателството в областта на конкуренцията.
- (24) Изпълнението и прилагането на съответното законодателство на Съюза, отварящо даден отрасъл или част от него, ще се счита за достатъчно основание да се предполага, че има свободен достъп до въпросния пазар. Това съответно законодателство трябва да се посочи в приложение, което може да се актуализира от Комисията. Необходимо е това приложение понастоящем да се позовава на Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО²⁷, Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за

²⁷ ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 94

вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО²⁸ и Директива 94/22/ЕО.

- (25) Изследванията и иновациите, включително екологичните и социални иновации, са сред основните двигатели на бъдещия растеж и са поставени в центъра на Стратегията за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа 2020“. Възложителите трябва да използват по най-добрия стратегически начин обществените поръчки, за да стимулират иновациите. Купуването на новаторски стоки и услуги играе ключова роля в подобряването на ефективността и качеството на обществените услуги, като същевременно спомага за решаването на сериозни социални предизвикателства. То допринася за постигането на най-рентабилно изразходване на средствата, както и на по-широки икономически, екологични и социални ползи по отношение на генерирането на нови идеи, тяхното превръщане в новаторски продукти и услуги и оттам насърчаването на устойчив икономически растеж. Настоящата директива следва да допринесе за по-лесно възлагане на поръчки за иновации и да помогне на държавите-членки да постигнат целите на инициативата „Съюз на иновации“. Следователно трябва да се предвиди специална процедура за възлагане на поръчки, която позволява на възложителите да установят дългосрочно партньорство за иновации с цел разработване и закупуване впоследствие на новаторски продукт, услуга или строителство, стига те да могат да бъдат доставени при договорените нива на изпълнение и разходи. Партньорството трябва да се структурира по начин, осигуряващ необходимата „пазарна тяга“, стимулираща разработката на новаторско решение, без да изземва пазара.
- (26) Предвид неблагоприятните отражения върху конкуренцията, процедурите на договаряне без покана за участие в състезателна процедура трябва да се използват само при изключителни обстоятелства. Това изключение трябва да се ограничава само до случаите, когато обявяването е невъзможно поради форсмажорни обстоятелства, съгласувани с действащата съдебна практика на Съда на Европейския съюз, или когато по начало е очевидно, че обявяването няма да доведе до по-голяма конкуренция, предимно защото обективно съществува само един икономически оператор, който може да изпълни поръчката. Единствено обективно изключителни ситуации могат да оправдаят използването на процедурата на договаряне без покана за участие в състезателна процедура, при които изключителната ситуация не трябва да бъде създадена от самия възложител с оглед на бъдещата процедура за възлагане на поръчка и при които липсват адекватни заместители, съществуването на каквито следва да бъде подложено на изчерпателна оценка.
- (27) Електронните средства за информация и комуникация могат значително да опростят обявяването на поръчките и да увеличат ефективността и прозрачността на процесите за възлагането им. Те трябва да станат стандартните средства за комуникация и обмен на информация в процедурите за обществени поръчки. Употребата на електронни средства също води до икономия на време. Вследствие на това трябва да се предвиди намаляване на минималните срокове, когато се използват електронни средства, при условие обаче че те са съвместими с конкретния начин на предаване, предвиден на ниво Съюз. Освен това

²⁸

ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 55

електронните средства за информация и комуникация, включително адекватните функционални технически възможности, могат да позволят на възлагащите органи да предотвратяват, откриват или коригират грешки, възникнали при процедурите за обществени поръчки.

- (28) Във всички пазари на обществени поръчки в Съюза е налице силна тенденция към окрупняване на търсенето от страна на възложителите с оглед постигане на икономии от мащаба, включително по-ниски цени и такси за транзакциите, подобряване и професионализиране на управлението на обществените поръчки. Това може да се постигне с концентриране на поръчките по броя на участващите възложители или по обема и стойността във времето. Въпреки това окрупняването и централизирането на покупките трябва внимателно да се следи, за да се избегнат прекомерната концентрация на покупателна способност и тайните споразумения, както и да се запазят прозрачността, конкуренцията и възможностите за достъп до пазара за малките и средните предприятия.
- (29) Инструментът на рамковите споразумения може да бъде ефективна техника за възлагане на поръчки в цяла Европа; въпреки това е необходимо разширяване на конкуренцията с подобряване на прозрачността на поръчките, изпълнявани с рамкови споразумения, и достъпа до тях. Следователно е необходимо да се преразгледат разпоредбите, касаещи тези споразумения, особено като се предвиди възможност за миниконкурси за възлагането на специфични поръчки въз основа на споразумението и с ограничаване на времетраенето на рамковите споразумения.
- (30) Предвид натрупания опит има също така необходимост да се коригират правилата, регламентиращи динамичните системи за покупки, за да позволят на възложителите да се възползват в пълна степен от възможностите, предоставяни от този инструмент. Системите трябва да се опростят по-специално чрез прилагането им под формата на ограничена процедура, което премахва необходимостта от индикативни оферти – сочена като една от най-сериозните тежести, свързани с тези системи. По този начин всеки икономически оператор, който изпраща заявка за участие и отговаря на критериите за подбор, следва да бъде допуснат до участие в процедурите за възлагане на поръчки, изпълнявани през динамичната система за покупки. Тази техника за покупки позволява на възложителя да получи особено широк диапазон от оферти и така да осигури оптимално използване на средствата чрез широка конкуренция.
- (31) Освен това непрекъснато се разработват нови електронни техники за покупка – например електронните каталози. Те помагат за увеличаването на конкуренцията и рационализирането на обществените поръчки особено по отношение на икономията на време и пари. Въпреки това следва да се въведат определени правила, за да се гарантира, че използването им отговаря на правилата на настоящата директива и на принципите на равнопоставеност, липса на дискриминация и прозрачност. По-конкретно когато състезателна процедура е подновена по силата на рамково споразумение или когато се използва динамична система за покупки и се осигуряват достатъчно гаранции за проследимостта, равнопоставеността и предсказуемостта, възложителите трябва да имат право да генерират оферти по отношение на конкретни покупки въз основа на предварително изпратени електронни каталози. Съгласно изискванията на правилата за електронните средства за комуникация

възложителите трябва да избягват необосновани препятствия пред достъпа на икономическите оператори до процедурите за възлагане на поръчки, в които офертите се представят под формата на електронни каталози и които гарантират спазването на общите принципи на липса на дискриминация и равнопоставеност.

- (32) Техники за централизираните покупки се използват все по-често в повечето държави-членки. Централните органи за покупки отговарят за придобиванията или сключването на договори за поръчки/рамкови споразумения вместо други възлагащи органи или възложители. С оглед на големите обеми на покупките тези техники способстват за нарастването на конкуренцията и професионализацията на обществените поръчки. Следователно на ниво Европейски съюз е необходимо да се предвиди определение за „централен орган за покупки“, специално отнасящ се за възложителите, без това да предотврати продължаването на по-слабо институционализираните и систематични общи покупки или на установената практика за прибегване до доставчици на услуги, които подготвят и управляват процедурите за възлагане на поръчки от името и за сметка на възложителя. Необходимо е също така да се въведат правила за разпределяне на отговорността за спазването на задълженията, произтичащи от настоящата директива, в това число и по отношение на средствата за правна защита, между централния орган за покупки и възложителите, поръчващи от или чрез него. Когато последният носи цялата отговорност за провеждането на процедурите за възлагане на обществени поръчки, той следва да бъде също така изцяло и пряко отговорен за правомерността им. Когато възложител провежда определени части от процедурата – например подновяване на състезателната процедура по силата на рамково споразумение или възлагане на отделни поръчки въз основа на динамична система за покупки – той следва да продължи да носи отговорността за етапите, които провежда.
- (33) Електронните средства за комуникация са особено подходящи за поддържане на практики и инструменти за централизираните покупки поради възможностите, които предлагат, за многократно използване и автоматична обработка на данните и за свеждане до минимум на разходите за информацията и транзакциите. Следователно като първа стъпка използването на такива електронни средства за комуникация следва да се направи задължително за централните органи за покупки, като същевременно ще улесни и сближаването на практиките в рамките на целия Съюз. Необходимо е това да бъде последвано от общо задължение за използване на електронните средства за комуникация във всички процедури за обществени поръчки след преходен период от две години.
- (34) Съвместното възлагане на поръчки от възложители от различни държави-членки понастоящем среща специфични правни трудности особено във връзка с противоречията в националните законодателства. Въпреки че Директива 2004/17/ЕО негласно разрешава трансгранични съвместни обществени поръчки, на практика няколко национални правни системи изрично или негласно ги правят несигурни или невъзможни от законова гледна точка. Възложителите от различни държави-членки може да имат интерес от сътрудничество и съвместно възлагане на поръчки, за да извлекат максимална полза от потенциала на вътрешния пазар по отношение на икономии от мащаб и споделянето на ползите и рисковете особено за новаторски проекти с по-висока степен на риск от този, който е приемлив за отделен възложител. Следователно трябва да се

установят нови правила за съвместните трансгранични поръчки, които да определят приложимото право, за да се улесни сътрудничеството между възложителите в рамките на целия единен пазар. Освен това възложителите от различни държави-членки могат да създават съвместни юридически структури по националното или съюзното законодателство. Следва да бъдат установени изрични правила за такава форма на съвместни обществени поръчки.

- (35) Техническите спецификации, изготвяни от възложителите, би трябвало да насърчават конкуренцията в сферата на обществените поръчки. За тази цел следва да бъде възможно подаването на оферти, които отразяват разнообразието от технически решения, за да се постигне достатъчно ниво на конкуренция. В този смисъл техническите спецификации трябва да се изготвят по начин, избягващ изкуственото стесняване на конкуренцията с изисквания, които облагодетелстват конкретен икономически оператор чрез копиране на основни характеристики на стоките, услугите или строителството, обичайно предлагани от него. Изготвянето на техническите спецификации по отношение на функционалните изисквания и изискванията за работните характеристики по принцип позволява тази цел да бъде постигната по възможно най-добрия начин и е в полза на иновациите. Когато се цитира европейски стандарт или ако такъв липсва – национален стандарт, офертите с равностойни характеристики, които отговарят на изискванията на възложителите и са равностойни по отношение на безопасността, трябва да се разглеждат от възложителите. За да се демонстрира равностойността, от оферентите може да се изиска предоставяне на доказателства, потвърдени от трета страна. Въпреки това други подходящи доказателства като техническо досие на производителя също следва да се допускат, когато въпросният икономически оператор няма достъп до подобни сертификати или протоколи от изпитване или няма възможност да ги получи в съответните срокове.
- (36) Възложителите, които желаят да закупят строителство, стоки или услуги със специфични екологични, социални или други характеристики, следва да могат да цитират определени етикети – например европейската екомаркировка, (мулти)националните екомаркировки или всякакви други маркировки, стига изискванията за маркировка да бъдат свързани с предмета на поръчката като описанието на продукта и неговото представяне, включително изискванията за опаковане. Освен това е изключително важно тези изисквания да бъдат изготвени и приети въз основа на обективно проверяеми критерии с използване на процедура, в която заинтересованите страни като държавните органи, потребителите, производителите, дистрибуторите и екологичните организации могат да участват, а маркировката да бъде достъпна за всички заинтересовани страни.
- (37) За всички обществени поръчки, предназначени за използване от физически лица – независимо дали става дума за широката общественост, или за персонала на възложителя – е необходимо възложителите да изготвят техническите спецификации така, че да бъдат съобразени с критериите за достъпност за хора с увреждания или да бъдат с предназначение за всички потребители, освен в надлежно обосновани случаи.
- (38) За да се насърчи участието на малки и средни предприятия (МСП) в пазара на обществените поръчки, трябва изрично да се предвиди възможността за

разделяне на поръчките на обособени позиции, без значение дали са еднородни, или разнородни. Когато поръчките са разделени на обособени позиции, възложителите могат например, за да запазят конкуренцията или за да осигурят стабилно предлагане, да ограничат броя на позициите, за които един икономически оператор може да подава оферти; те могат също така да ограничат броя на позициите, които могат да бъдат възложени на един отделен оферент.

- (39) Доколкото това е съвместимо с необходимостта да се осигури постигането на добра търговска практика, като същевременно се предостави максимална гъвкавост, е необходимо да се предвиди прилагането на Директива [2004/18/ЕО] относно обществените поръчки по отношение на изискванията за икономическия и финансов капацитет и документалните свидетелства. Следователно се предвижда възложителите да имат право да прилагат критериите за подбор, предвидени в предложената Директива [2004/18/ЕО] и когато го правят, да се задължават да прилагат по-специално разпоредбите по отношение на тавана за изискванията за минимален оборот, както и разпоредбите за удостоверяването от собствено име.
- (40) Обществени поръчки не следва да се възлагат на икономически оператори, които са участвали в престъпна организация или са били признати за виновни за корупция, измама, увреждаща финансовите интереси на Съюза, или пране на пари. Неплащането на данъци или осигурителни вноски също трябва да се санкционира със задължително изключване на ниво Съюз. Предвид факта, че възложителите, които не са възлагащи органи, може да нямат достъп до безспорно доказателство по въпроса, е необходимо да се остави изборът дали спрямо тези възложители да се прилагат критериите за изключване, изброени в Директива [2004/18], или не. Задължението за прилагане на член 55, параграфи 1 и 2 от Директива [2004/18] следователно трябва да се ограничи само до възложителите, които са възлагащи органи. Освен това на възложителите следва да се даде възможността да изключват кандидати или оференти за нарушения на екологични или социални задължения, включително правилата за достъпност за хора с увреждания или други форми на тежки професионални нарушения – например нарушения на правилата за защита на конкуренцията или на правата върху интелектуалната собственост.
- (41) Когато възложителите са длъжни или изберат да прилагат току-що споменатите критерии за изключване, те следва да прилагат Директива [2004/18] по отношение на възможността икономическите оператори да приемат мерки за съответствие, насочени към отстраняването на последствията от престъпления или нарушения и ефективното предотвратяване на бъдещи случаи на такива действия.
- (42) Възложителите могат да изискват прилагането на схеми или мерки за екологично управление по време на изпълнението на поръчка. Схемите за екологично управление – независимо дали са регистрирани съгласно инструменти на Съюза като Регламент (ЕО) № 1221/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 година относно доброволното участие на организации в Схемата на Общността за управление по околна среда

и одит (EMAS)²⁹ – могат да демонстрират, че икономическият оператор има техническата възможност да изпълни поръчката. Описание на мерките, прилагани от икономическия оператор за гарантиране същото ниво на защита на околната среда, следва да бъде прието като алтернатива на регистрираните схеми за управление на околната среда и като форма на доказателство, когато въпросният икономически оператор няма достъп до подобни схеми или няма възможност да ги получи в съответните срокове.

- (43) Поръчките следва да се възлагат въз основа на обективни критерии, които гарантират съответствие с принципите на прозрачност, липса на дискриминация и равнопоставеност. Тези критерии трябва да гарантират, че офертите се оценяват в условия на ефективна конкуренция, което се отнася и за случаите, когато възложителите изискват висококачествено строителство, доставки и услуги, които оптимално отговарят на техните потребности. В резултат на това възложителите следва да имат право да приемат като критерии за възлагане или „икономически най-изгодната оферта“, или „най-ниската цена“, като се има предвид, че във втория случай те са свободни да установяват адекватни стандарти за качество чрез технически спецификации или условия за изпълнение на поръчката.
- (44) Когато възложителите решат, че ще възлагат поръчка на икономически най-изгодната оферта, те следва да определят критериите за възлагане, въз основа на които ще оценяват офертите, за да определят коя от тях предлага най-доброто съотношение качество-цена. Определянето на тези критерии зависи от предмета на поръчката, тъй като те трябва да дадат възможност нивото на изпълнение, предложено във всяка оферта, да бъде оценено от гледна точка на този предмет, както е определен в техническите спецификации, както и да се прецени съотношението качество-цена за всяка оферта. Освен това избраните критерии за възлагане не бива да дават неограничена свобода на избор на възложителя, те следва да осигуряват възможност за ефективна конкуренция и да бъдат съпътствани от изисквания, които позволяват ефективната проверка на информацията, предоставена от оферентите.
- (45) От изключителна важност е напълно да се използва потенциалът на обществените поръчки за постигане на целите на стратегията „Европа 2020“ за устойчив растеж. Предвид огромните разлики между отделните сектори и пазари обаче не би било подходящо да се въвеждат общи задължителни изисквания за екологични, социални и иновативни обществени поръчки. Законодателството на Съюза вече е въвело задължителни изисквания за обществените поръчки за постигане на определени цели в секторите на пътните превозни средства (Директива 2009/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 година за насърчаването на чисти и енергийноэффективни пътни превозни средства³⁰) и офис оборудването (Регламент (ЕО) № 106/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 година относно програма на Общността за етикетиране на енергийната ефективност на офис оборудване³¹). Освен това значително е еволюирало определението за общите методологии за

²⁹ ОВ L 342, 22.12.2009 г., стр. 1.

³⁰ ОВ L 120, 15.5.2009 г., стр. 5.

³¹ ОВ L 39, 13.2.2008 г., стр. 1.

разходите през жизнения цикъл. Ето защо изглежда целесъобразно да се продължи по същия начин – да се остави на законодателството в конкретните сектори да установява задължителни цели като функция от конкретните политики и преобладаващите условия в съответния сектор и да насърчава развитието и използването на европейски подходи за определяне на разходите през жизнения цикъл като още един стимул за използването на обществените поръчки в подкрепа на устойчивия растеж.

- (46) Тези мерки в конкретните сектори следва да се допълнят с адаптиране на директивите за обществените поръчки, даващи право на възложителите да преследват целите на стратегията „Европа 2020“ в своите стратегии за покупки. Следователно трябва да стане ясно, че възложителите могат да определят икономически най-изгодната оферта и най-ниската цена, като използват подход за оценка на разходите за целия жизнен цикъл, ако използваната методология е утвърдена по обективен и недискриминационен начин и е достъпна за всички заинтересовани страни. Понятието за оценка на разходите за целия жизнен цикъл включва всички разходи в рамките на целия жизнен цикъл на строителството, доставките или услугите, както техните вътрешни разходи (като тези за разработка, производство, експлоатация, поддръжка и депониране в края на жизнения цикъл), така и техните външни разходи, стига те да могат да се остойностяват и следят. Общи методологии трябва да се разработят на ниво Съюз за изчисляване на разходите за целия жизнен цикъл за определени категории доставки или услуги; когато такава методология бъде разработена, нейното използване следва да стане задължително.
- (47) Освен това в техническите спецификации и в критериите за възлагане възложителите трябва да имат право да посочват определен производствен процес, определен начин за предоставяне на услугите или определен процес за всеки от другите етапи от жизнения цикъл на продукт или услуга, ако те са свързани с предмета на договора. С оглед на по-доброто интегриране на социалните съображения в обществените поръчки възложителите може също да имат право да включат в критериите за възлагане за икономически най-изгодната оферта характеристики във връзка с работните условия на лицата, пряко участващи в съответния процес на производство или доставка. Тези характеристики могат да се отнасят само до защитата на здравето на персонала, участващ в производствения процес, или насърчаването на социалната интеграция на хора в неравностойно социално положение или членове на уязвими групи сред хората, ангажирани с изпълнението на договора, включително достъпността за лица с увреждания. Всеки критерий за възлагане, който включва тези характеристики, във всеки случай следва да остава ограничен до характеристиките, които имат непосредствено отражение върху членовете на персонала в тяхната работна среда. Те следва да се прилагат в съответствие с Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 1996 г. относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги³² и по начин, който не дискриминира пряко или косвено икономически оператори от други-държави-членки или от трети страни по Споразумението или по споразумения за свободна търговия, по които страна е Съюзът.

³²

ОВ L 18, 21.1.1997 г., стр.1.

- (48) За поръчки за услуги и за поръчки, включващи строително проектиране, възложителите трябва също така да имат право да използват като критерий за възлагане квалифицираността на организацията и опита на персонала, на когото е възложено изпълнението на въпросната поръчка, тъй като това може да се отрази на качеството на изпълнението ѝ и в резултат на това – на икономическата стойност на офертата.
- (49) Оферти, които изглеждат необичайно ниски по отношение на строителството, стоките или услугите, може да се основават на технически, икономически или юридически неиздържани предположения или практики. За да се избегнат евентуални недостатъци по време на изпълнението на поръчката, възложителите трябва да бъдат длъжни да поискат обяснение за заявената цена, когато дадена оферта значително подбива цените, заявени от другите оференти. Когато оферентът не може да даде задоволително обяснение, възложителят трябва да има правото да отхвърли офертата. Отхвърлянето трябва да бъде задължително в случаите, в които възложителят е установил, че необичайно ниската цена се дължи на неспазване на задължителното законодателство на Съюза в областите на социалното, трудовото или екологичното право или на разпоредбите на международното трудово право.
- (50) Условието за изпълнение на поръчката са съвместими с настоящата директива, стига да не бъдат пряко или непряко дискриминационни, да бъдат свързани с предмета на поръчката и да бъдат посочени в обявлението, използвано като покана за участие в състезателна процедура, или в документите за поръчката. Те могат по-специално да бъдат насочени в подкрепа на професионалното обучение на място, наемането на работа на лица, за които представлява трудност да се интегрират в обществото, за борба срещу безработицата, за опазване на околната среда или хуманно отношение към животните. Например могат да се споменат изисквания, приложими при изпълнение на поръчката, свързани с наемане на работа на лица, които са безработни от дълго време, с обучение на безработни и младежи, със спазване по същество на основните конвенции на Международната организация на труда (МОТ), дори когато подобни конвенции не са приети в националното законодателство, както и с наемане на по-голям брой лица в неравностойно положение от изисквания по националното законодателство.
- (51) За периода на изпълнение на поръчката се прилагат законите, подзаконовите актове и колективните споразумения на национално ниво и на ниво Европейски съюз, които са в сила по отношение на условията за заетост и безопасност на труда, при условие че тези правила и тяхното прилагане са съобразени с правото на Съюза. В случаите от трансграничен характер, когато работници от една държава членка предоставят услуги в друга с оглед изпълнението на поръчка, Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 1996 година относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги³³ определя минималните условия, които трябва да бъдат спазвани от приемащата държава по отношение на тези командировани работници. Ако в националното право се съдържат разпоредби в този смисъл, неизпълнението на тези задължения може да се разглежда като сериозно нарушение на професионалното поведение от страна на съответния икономически оператор,

³³ ОВ L 18, 21.1.1997 г., стр. 1.

което може да доведе до изключването му от процедурата за възлагане на обществена поръчка.

- (52) Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 на Съвета от 3 юни 1971 година за определяне на правилата, приложими за срокове, дати и крайни срокове³⁴, следва да се прилага за изчисляването на сроковете, съдържащи се в настоящата директива.
- (53) Необходимо е да се изяснят условията, при които изменения на договора за поръчка по време на неговото изпълнение изискват нова процедура за възлагане на обществена поръчка, като се отчита съответната съдебна практика на Съда на Европейския съюз. Нова процедура за възлагане на обществени поръчки се изисква в случай на съществени промени в първоначалната поръчка, особено в обхвата и съдържанието на взаимните права и задължения на страните, включително разпределението на правата върху интелектуалната собственост. Такива промени демонстрират намерението на страните да предоговорят основни срокове или условия на тази поръчка. Това е така, особено ако изменените условия биха оказали влияние върху резултата от процедурата, ако бяха част от първоначалната процедура.
- (54) Възможно е възложителите да бъдат изправени пред външни обстоятелства, които не биха могли да предвидят, когато са възлагали поръчката. В този случай е необходима известна степен на гъвкавост за адаптиране на поръчката към тези обстоятелства без нова процедура. Понятието за непредвидими обстоятелства се отнася за обстоятелства, които не биха могли да бъдат предвидени въпреки достатъчно надлежната подготовка на първоначалната поръчка от страна на възложителя при отчитане на наличните средства, вида и характеристиките на конкретния проект, добрата практика във въпросната сфера и необходимостта да се гарантира разумно съотношение между изразходваните ресурси за подготовката на поръчката и нейната предвидена стойност. Това обаче не може да се прилага в случаите, когато едно изменение води до промяна на естеството на цялостната поръчка – например чрез замяна на поръчаното строителство, доставки или услуги с нещо друго или чрез коренна промяна на вида на поръчката, тъй като при такава ситуация може да се предположи хипотетично повлияване върху резултата.
- (55) В съответствие с принципите на равнопоставеност и прозрачност, успешният оферент не може да се заменя от друг икономически оператор без подновяването на състезателната процедура. Успешният оферент, изпълняващ поръчката, обаче може да претърпи определени структурни промени по време на изпълнението – например чисто вътрешни реорганизации, сливания и придобивания или изпадане в несъстоятелност. Такива структурни промени не следва автоматично да изискват нови процедури за всички поръчки, изпълнявани от това предприятие.
- (56) Възложителите следва да имат възможността в самите отделни договори да предвиждат изменения посредством клаузи за преразглеждане, но тези клаузи не трябва да им дават неограничена свобода. Настоящата директива следователно

³⁴

ОВ L 124, 8.6.1971 г., стр. 1.

трябва да посочва до каква степен могат да се предвиждат изменения на първоначалния договор за обществена поръчка.

- (57) Оценката сочи, че държавите-членки не следят последователно и систематично изпълнението и функционирането на правилата за обществените поръчки. Това дава отрицателно отражение върху правилното изпълнение на разпоредбите, произтичащи от тези директиви, което е сериозен източник на разходи и несигурност. Няколко държави-членки са назначили национален централен орган, който се занимава с проблемите на обществените поръчки, но правомощията и функциите на тези органи се различават значително в отделните държави-членки. По-ясни, по-последователни и меродавни механизми за следене и контрол биха подобрили познаването на функционирането на правилата за обществените поръчки и правната сигурност за фирмите и възложителите и биха допринесли за създаването на равни условия за всички. Такива механизми биха послужили като инструменти за откриването и ранното разрешаване на проблеми, особено що се отнася до проекти, съфинансирани от Съюза, и за установяването на структурни недостатъци. Има особено силна необходимост от координиране на тези механизми, за да се гарантира последователно прилагане, контрол и следене на политиката за обществените поръчки, както и систематична оценка на резултатите от нея в рамките на целия Съюз.
- (58) Държавите-членки следва да определят един национален орган, отговарящ за следенето, изпълнението и контрола на обществените поръчки. Този централен орган трябва да разполага със своевременна информация от първа ръка особено по отношение на различните проблеми, засягащи прилагането на правото в сферата на обществените поръчки. Той трябва да бъде в състояние да осигурява незабавна обратна връзка за функционирането на политиката, за потенциалните слабости в националното законодателство и практика и да допринася за бързото намиране на решения. С оглед на ефективната борба с корупцията и измамите този централен орган следва има възможност да проверява текстовете на сключените договори. Договорите с висока стойност следва да бъдат представяни на надзорния орган с възможност заинтересованите лица да получат достъп до тези документи, доколкото не се застрашават легитимните обществени или частни интереси.
- (59) Не всички възложители могат да имат необходимия собствен опит за справяне с икономически или технически сложни поръчки. При това положение подходящата професионална помощ би допълнила ефективно дейностите по следенето и контрола. От една страна тази цел може да се постигне от инструменти за споделяне на знанието (центрове за знания), предлагащи техническо съдействие на възложителите; от друга страна фирмите и особено МСП би следвало да се възползват от административно съдействие, по-специално при участие в процедури за възлагане на поръчки на трансгранична основа.
- (60) Структури или механизми за следене, надзор и съдействие вече съществуват на национално ниво и могат, разбира се, да се използват, за да осигурят следенето, изпълнението и контрола на обществените поръчки, както и необходимата помощ на възложителите и икономическите оператори.

- (61) Ефективното сътрудничество е необходимо, за да се гарантира последователно консултиране и практика в рамките на всяка държава членка и в рамките на целия Съюз. Определените органи за следене, изпълнение, контрол и техническо съдействие трябва да могат да споделят информация и да си сътрудничат; в същия контекст националният орган, определен от всяка държава членка, трябва да действа като предпочитана точка за контакт със службите на Комисията с цел събиране на данни, обмен на информация и следене на прилагането на правото на Съюза в сферата на обществените поръчки.
- (62) С цел приспособяване към бързите технически, икономически и регулаторни промени, правомощието за приемане на актове по силата на член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз следва да се делегира на Комисията по отношение на определен брой второстепенни елементи на настоящата директива. Всъщност поради необходимостта от спазване на международните споразумения Комисията трябва да бъде оправомощена да изменя техническите процедури за изчислителните методи по отношение на праговете, както и периодично да преразглежда самите прагове; позоваванията на номенклатурата по Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV), може да претърпят нормативни промени на ниво ЕС и тези промени трябва да се отразят в текста на настоящата директива; техническите данни и характеристики на устройствата за електронно получаване трябва да се поддържат в синхрон с развитието на технологиите и административните потребности; необходимо е също така да се дадат правомощия на Комисията да изготвя задължителни технически стандарти за електронна комуникация, за да се гарантира оперативната съвместимост на техническите формати, процеси и съобщения в процедурите за възлагане на обществени поръчки, провеждани с използване на електронните средства за комуникация, като се отчита развитието на технологиите и административните потребности; Комисията трябва също така да има правото да съгласува задължителното съдържание на информацията за включване в обявленията, за да отразява административните потребности и нормативните промени както на национално ниво, така и на ниво ЕС; списъкът със законодателните актове на Съюза, установяващи общи методологии за изчисляване на разходите за целия жизнен цикъл, споменати в член 77, параграф 3, списъкът на международните социални и екологични конвенции, посочени в членове 70 и 79, списъкът със законодателството на Съюза по член 27, параграф 3, чието изпълнение създава презумпция за свободен достъп до един пазар, както и приложение II, по член 4, параграф 4, установяващо списък със законодателни актове, които трябва да се взимат под внимание при оценката на съществуването на специални или изключителни права, трябва бързо да се съгласуват, така че да включват приетите мерки по отрасли. За да задоволи тази потребност, Комисията трябва да има правото да поддържа списъците в актуално състояние.
- (63) От особено значение е Комисията да провежда подходящи консултации при подготвителната си работа, включително на експертно равнище. При подготвянето и съставянето на делегирани актове Комисията следва да осигури едновременно, своевременно и подходящо предаване на съответните документи на Европейския парламент и на Съвета.
- (64) За да се гарантират еднакви условия за изпълнението на настоящата директива, на Комисията трябва да се предоставят изпълнителни правомощия по отношение на процедурата за изпращане и публикуване на данните по приложение IX и

процедурите за изготвяне и предаване на обявления, стандартните образци за публикуването на обявления, както и стандартите за процеси и съобщения и общия шаблон, който ще се използва от надзорните органи за изготвяне на доклада за изпълнението и статистиката. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 година за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията³⁵. Консултативната процедура трябва да се използва за приемането на изпълнителните актове, които нямат отражение от финансова гледна точка или върху вида и обхвата на задълженията, произтичащи от настоящата директива. Тези актове, точно обратното, се характеризират със своята чисто административна цел и служат за улесняване на прилагането на правилата, установени с настоящата директива. Освен това решенията за установяване дали дадена дейност е пряко изложена на конкуренция на пазари, до които достъпът е свободен, трябва да се приемат при условия, осигуряващи еднакви условия за изпълнението на тази разпоредба. Изпълнителни правомощия следователно трябва да се предоставят на Комисията и по отношение на подробните разпоредби за изпълнението на процедурата, предвидена по член 28, за установяване на приложимостта на член 27, както и самите Решения. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 година за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията³⁶. Консултативната процедура трябва да се използва за приемането на тези актове за изпълнение.

- (65) Тъй като целта на настоящата директива, а именно координиране на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите-членки, приложими към определени процедури за обществени поръчки, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки и следователно може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, посочен в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
- (66) Следователно Директива 2004/17/ЕО трябва да се отмени.
- (67) В съответствие със Съвместната политическа декларация на държавите-членки и Комисията относно обяснителните документи от [дата], държавите-членки се ангажират в обосновани случаи да осигурят към уведомлението за своите мерки за транспониране един или повече придружаващи документа, обясняващи отношението между компонентите на директивата и съответстващите на тях части от инструментите за национално транспониране. По отношение на

³⁵ ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13.

³⁶ ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13.

настоящата директива законодателят счита представянето на такива документи за обосновано.

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ДЯЛ I: ПРИЛОЖНО ПОЛЕ, ОПРЕДЕЛЕНИЯ И ОБЩИ ПРИНЦИПИ

ГЛАВА I Предмет и определения

Член 1: Предмет и обхват

Член 2: Определения

Член 3: Смесени обществени поръчки и обществени поръчки, включващи няколко дейности

ГЛАВА II: Персонален обхват: определения за дейностите и субектите, включени в приложното поле

РАЗДЕЛ 1: СУБЕКТИ

Член 4: Възложители

РАЗДЕЛ 2: ДЕЙНОСТИ

Член 5: Газ и топлинна енергия

Член 6: Електроенергия

Член 7: Води

Член 8: Транспортни услуги

Член 9: Пристанища и летища

Член 10: Пощенски услуги

Член 11: Добив на нефт и газ и проучвания за или добив на въглища или други твърди горива

ГЛАВА III: Материален обхват

РАЗДЕЛ 1: ПРАГОВЕ

Член 12: Прагове

Член 13: Методи за изчисляване на прогнозната стойност на поръчките

Член 14: Ревизиране на праговете

РАЗДЕЛ 2: ИЗКЛЮЧЕНИ ПОРЪЧКИ И КОНКУРСИ ЗА ПРОЕКТ

Подраздел 1: Изключения, които се прилагат за всички възложители, и специални изключения за водоснабдяването и енергетиката

Член 15: Поръчки, възлагани с цел препродажба или отдаване под наем на трети лица

Член 16: Поръчки и конкурси за проект, възлагани или организирани за цели, различни от изпълнението на попадаща в приложното поле дейност или изпълнението на такава дейност в трета държава

Член 17: Отбрана и сигурност

Член 18: Възложени поръчки и организирани конкурси за проект съгласно международни правила

Член 19: Специални изключения за поръчки за услуги

Член 20: Поръчки, възлагани от някои възложители, за покупката на вода и за доставянето на енергия или на горива за производството на енергия

Подраздел 2: Специални отношения (контролирани субекти, сътрудничество, свързани предприятия и съвместни предприятия)

Член 21: Отношения между публичните органи

Член 22: Поръчки, възложени на свързано предприятие

Член 23: Поръчки, възложени на съвместно предприятие или на възложител, който е част от съвместно предприятие

Член 24: Обявяване на информация

Подраздел 3: Специални случаи

Член 25: Услуги за научноизследователска и развойна дейност

Член 26: Поръчки, които са предмет на специално уреждане

Подраздел 4: Дейности, пряко изложени на конкуренция, и свързани с тях процедурни разпоредби

Член 27: Дейности, пряко изложени на конкуренция

Член 28: Процедура за установяване на приложимостта на член 27

ГЛАВА IV: Общи принципи

Член 29: Принципи на обществените поръчки

Член 30: Икономически оператори

Член 31: Запазени поръчки

Член 32: Поверителност

Член 33: Правила, приложими за комуникацията

Член 34: Общо задължение за използване на електронните средства за комуникация

Член 35: Номенклатури

Член 36: Конфликти на интереси

Член 37: Неправомерни действия

ДЯЛ II: ПРАВИЛА, КОИТО СЕ ПРИЛАГАТ ЗА ПОРЪЧКИТЕ

ГЛАВА I: Процедури

Член 38: Условия, свързани със Споразумението за обществените поръчки и други международни споразумения

Член 39: Избор на процедури

Член 40: Открита процедура

Член 41: Ограничена процедура

Член 42: Процедура на договаряне с предварителна покана за участие в състезателна процедура

Член 43: Партньорство за иновации

Член 44: Използване на процедурата на договаряне без предварителна покана за участие в състезателна процедура

ГЛАВА II: Техники и инструменти за електронни и комбинирани обществени поръчки

Член 45: Рамкови споразумения

Член 46: Динамични системи за покупки

Член 47: Електронни търгове

Член 48: Електронни каталози

Член 49: Централизираны дейности по закупуване и централни органи за покупки

Член 50: Подпомагащи дейности по закупуване

Член 51: Инцидентни съвместни обществени поръчки

Член 52: Съвместни обществени поръчки между възложители от различни държави-членки

ГЛАВА III: Провеждане на процедурата

РАЗДЕЛ 1 ПОДГОТОВКА

Член 53: Предварителни пазарни консултации

Член 54: Технически спецификации

Член 55: Етикети

Член 56: Протоколи от изпитване, сертифициране и други свидетелства

Член 57: Съобщаване на технически спецификации

Член 58: Варианти

Член 59: Разделяне на поръчките на обособени позиции

Член 60: Поставяне на срокове

РАЗДЕЛ 2: ПУБЛИКУВАНЕ И ПРОЗРАЧНОСТ

Член 61: Периодични индикативни обявления

Член 62: Обявления за съществуването на квалификационна система

Член 63: Обявления за поръчки

Член 64: Обявления за възложени поръчки

Член 65: Форма и начин на публикуване на обявленията

Член 66: Публикуване на национално ниво

Член 67: Предоставяне на документите за обществените поръчки по електронен път

Член 68: Покани за представяне на оферта или за договаряне; покани за потвърждаване на интерес

Член 69: Уведомяване на подалите заявления за квалифициране, кандидатите и оферентите

РАЗДЕЛ 3: ИЗБОР НА УЧАСТНИЦИ И ВЪЗЛАГАНЕ НА ПОРЪЧКИ

Член 70: Общи принципи

Подраздел 1: Квалифициране и качествен подбор

Член 71: Квалификационни системи

Член 72: Критерии за качествен подбор

Член 73: Разчитане на възможностите на други субекти

Член 74: Използване на изключването и критериите за подбор, предвидени съгласно [Директива 2004/18]

Член 75: Стандарти за осигуряване на качеството и стандарти за екологично управление

Подраздел 2: Възлагане на поръчката

Член 76: Критерии за възлагане на поръчката

Член 77 Оценка на разходите за целия жизнен цикъл

Член 78: Пречки пред възлагането

Член 79: Необичайно ниски оферти

Глава IV: Изпълнение на договора за поръчка

Член 80: Условия за изпълнение на договорите

Член 81: Възлагане на подизпълнители

Член 82: Изменение на договорите в рамките на техния срок

Член 83: Прекратяване на договорите

ДЯЛ III: СПЕЦИАЛНИ РЕЖИМИ ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА ПОРЪЧКИ

ГЛАВА I: Социални и други специфични услуги

Член 84: Възлагане на поръчки за социални и други специфични услуги

Член 85: Публикуване на обявления

Член 86: Принципи на възлагане на поръчките

ГЛАВА II: Правила за провеждане на конкурси за проект за услуги

Член 87: Общи разпоредби

Член 88: Обхват

Член 89: Обявления

Член 90: Правила за организиране на конкурси за проект, избор на участниците и журито

Член 91: Решения на журито

ДЯЛ IV: УПРАВЛЕНИЕ

Член 92: Правоприлагане

Член 93: Публичен надзор

Член 94: Индивидуални доклади за процедури за възлагане на поръчки

Член 95: Национални доклади

Член 96: Съдействие за възложителите и фирмите

Член 97: Административно сътрудничество

ДЯЛ V: ДЕЛЕГИРАНИ ПРАВОМОЩИЯ, ИЗПЪЛНИТЕЛНИ ПРАВОМОЩИЯ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 98: Упражняване на делегираните правомощия

Член 99: Процедура по спешност

Член 100: Процедура на комитета

Член 101: Транспониране

Член 102: Отмяна

Член 103: Преглед

Член 104: Влизане в сила

Член 105: Адресати

ПРИЛОЖЕНИЯ

ПРИЛОЖЕНИЕ I: Списък на дейностите, посочени в член 2, точка 8, буква а)

ПРИЛОЖЕНИЕ II: Списък на законодателството на ЕС, посочено в член 4, параграф 2

ПРИЛОЖЕНИЕ III: Списък на законодателни актове на Европейския съюз, посочени в член 27, параграф 3

ПРИЛОЖЕНИЕ IV: Изисквания към оборудването за електронно получаване на оферти, заявки за участие, заявления за квалифициране, както и планове и проекти в конкурси за проект

Приложение V: Списък на международните споразумения, посочени в член 38

ПРИЛОЖЕНИЕ VI Част А: Информация, която следва да бъде включена в периодичното индикативно обявление (по смисъла на член 61)

ПРИЛОЖЕНИЕ VI Част Б: Информация, която следва да бъде включена в известията за публикуване на периодично индикативно обявление в профил на купувач, когато обявлението не се използва като покана за участие в състезателна процедура (по смисъла на член 61 параграф 1)

ПРИЛОЖЕНИЕ VII: Информация, която следва да бъде включена в спецификациите при електронни търгове (член 47, параграф 4)

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII: Дефиниране на някои технически спецификации

ПРИЛОЖЕНИЕ IX: Характеристики на публикуването

ПРИЛОЖЕНИЕ X: Информация, която следва да бъде включена в обявлението за наличие на квалификационна система (по смисъла на член 39, параграф 2, буква б) и член 62)

ПРИЛОЖЕНИЕ XI: Информация, която следва да бъде включена в обявленията за поръчки (по смисъла на член 63)

ПРИЛОЖЕНИЕ XII: Информация, която следва да бъде включена в обявлението за възложена поръчка (по смисъла на член 64)

ПРИЛОЖЕНИЕ XIII: Съдържание на поканите за представяне на оферти, за участие в договарянето или за потвърждаване на интерес, посочени в член 68

ПРИЛОЖЕНИЕ XIV: Списък на социалните и екологични конвенции, посочени в членове 70 и 79

ПРИЛОЖЕНИЕ XV: Списък на законодателството на ЕС, посочено в член 77, параграф 3

ПРИЛОЖЕНИЕ XVI: Информация, която следва да бъде включена в обявленията за изменения на договор за поръчка през срока му на действие (по смисъла на член 82, параграф 6)

ПРИЛОЖЕНИЕ XVII: Услуги по смисъла на член 84

ПРИЛОЖЕНИЕ XVIII: Информация, която следва да бъде включена в обявленията за поръчки за социални и други специфични услуги (по смисъла на член 85)

ПРИЛОЖЕНИЕ XIX: Информация, която следва да бъде включена в обявлението за конкурс за проект (по смисъла на член 89, параграф 1)

ПРИЛОЖЕНИЕ XX: Информация, която следва да бъде включена в обявленията за резултати от конкурс за проект (по смисъла на член 89, параграф 1)

ПРИЛОЖЕНИЕ XXI: Таблица на съответствието

ДЯЛ I

ПРИЛОЖНО ПОЛЕ, ОПРЕДЕЛЕНИЯ И ОБЩИ ПРИНЦИПИ

ГЛАВА I

Предмет и определения

Член I

Предмет и обхват

1. Настоящата директива установява правила за процедурите за възлагане на поръчки, провеждани от възложители по определението в член 4, във връзка с договорите за поръчки и конкурсите за проект, чиято прогнозна стойност не е под праговете, определени в член 12.
2. По смисъла на настоящата директива „поръчка“ е закупуването или други форми на придобиване на строителство, доставки или услуги от страна на един или няколко възложителя от икономически оператори, подбрани от тях, стига строителството, доставките или услугите да са предназначени за изпълнението на една от дейностите съгласно членове 5–11.

Целият обем строителство, доставки и/или услуги представляват една поръчка по смисъла на настоящата директива, дори ако са закупени с различни договори, ако тези договори са част от един проект.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- (1) „Възлагащи органи“ са държавните, регионалните или местните органи, публичноправни органи, асоциации от един или няколко държавни, регионални и местни органа или от един или няколко публичноправни органа.
- (2) „Регионалните органи“ включват всички органи в административните териториални единици, попадащи в NUTS 1 и 2, съгласно Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета³⁷;
- (3) „Местните органи“ включват всички органи в административните териториални единици, попадащи в NUTS 3, и в по-малки административни териториални единици съгласно Регламент (ЕО) № 1059/2003.

³⁷ ОВ L 154, 21.6.2003 г., стр. 1

- (4) „Публичноправен орган“ означава всеки орган, който има всички долуизброени характеристики:
- а) създаден е с цел или със специално предназначение да задоволява обществени интереси и няма промишлен или търговски характер; за тази цел орган, който функционира в нормални пазарни условия, стреми се да натрупа печалба и понася загубите в резултат от упражняването на дейността си, няма за цел да удовлетворява обществени интереси и не е с промишлен или търговски характер;
 - б) юридическо лице е;
 - в) финансиран е в голяма част от държавата, регионалните или местните органи, или други публичноправни органи; или е обект на управленски контрол от страна на тези органи; или има административен, управителен или надзорен съвет, повечето от половината от чиито членове са назначени от държавните, регионалните или местните органи, или от други публичноправни органи;
- (5) „Публично предприятие“ означава всяко предприятие, върху което възлагащите органи могат да упражняват пряко или непряко доминиращо влияние по силата на своята собственост върху него, финансово участие в него или правилата, по които се управлява;
- (6) „Специални или изключителни права“ означава права, предоставени от компетентен орган на държава членка по силата на закона, подзакона или административна разпоредба, в резултат на което се ограничава упражняването на дейностите, определени в членове 5–11, за един или повече субекти и което съществено засяга възможностите на други субекти да извършват такава дейност;
- (7) „Договори за поръчки за доставки, строителство и услуги“ са писмени договори с определен паричен интерес, сключени между един или повече от възложителите по член 4, параграф 3 и един или повече икономически оператори, с предмет строителство, доставки на стоки или предоставяне на услуги по смисъла на настоящата директива;
- (8) „Поръчки за строителство“ са договори с предмет едно от следните:
- а) изпълнение или проектиране и изпълнение на строителство, свързано с една от дейностите по смисъла на приложение I;
 - б) изпълнение или проектиране и изпълнение на строеж;
 - в) изпълнение, независимо с какви средства, на строеж, отговарящ на изискванията на възложителя, който влияе решително върху вида или проектирането на строежа.
- (9) „Строеж“ е резултатът от строителство, който е достатъчен сам по себе си да изпълнява икономическа или техническа функция.

- (10) „Поръчки за доставки“ са договори, чийто предмет е покупката, финансовият лизинг, наемането или изплащането със или без правото на закупуване на стоки. Поръчка за доставка може да включва като допълнителен предмет дейности по проучване на терена и инсталиране.
- (11) „Поръчки за услуги“ са договори, чийто предмет е предоставянето на услуги, различни от посочените в параграф 8;
- (12) „Икономически оператор“ е всяко физическо, юридическо лице или възложител или група от такива лица и/или възложители, които предлагат на пазара изпълнение на строителство и/или строеж, доставка на стоки или предоставяне на услуги.
- (13) „Оферент“ е икономически оператор, който е представил оферта.
- (14) „Кандидат“ е икономически оператор, който се стреми да получи покана или е поканен за участие в ограничена процедура или процедура на договаряне, или партньорство за иновации.
- (15) „Документацията по обществената поръчка“ представлява всички документи, предоставени от възложителя, или такива, на които той се позовава, с цел описание или определяне на елементите на поръчката или процедурата, в това число обявлението за поръчката, обявлението за предварителна информация или обявленията за наличието на квалификационна система, когато те се използват като покана за участие в състезателна процедура, техническите спецификации, примерен договор, формати за представянето на документи от кандидатите и оферентите, информация за общоприложими задължения и каквито и да било други допълнителни документи;
- (16) „Централизираны дейности по закупуване“ са дейности, които се осъществяват постоянно в една от следните форми:
- а) придобиване на доставки и/или услуги, предназначени за възложители;
 - б) възлагане на договори за поръчки или сключване на рамкови споразумения за строителство, доставки или услуги, предназначени за възложители;
- (17) „Подпомагащи дейности по закупуване“ са дейности в помощ на закупуването, по-специално включващи следните форми:
- а) техническа инфраструктура, даваща възможност на възложителите да възлагат договори за поръчки или да сключват рамкови споразумения за строителство, доставки или услуги;
 - б) консултации по провеждането или проектирането на процедурите за възлагане на поръчки;
 - в) подготовка и управление на процедурите за възлагане на поръчки от името и за сметка на въпросния възложител.

- (18) „Централен орган за покупки“ означава възлагащ орган по смисъла на точка 1 от член 2 или възлагащ орган по смисъла на точка 1 от член 2 от Директива [2004/18/ЕО], осигуряващ централизирани дейности по закупуване и евентуално подпомагащи дейности по закупуване;
- (19) „Доставчик на услуги в областта на обществените поръчки“ е публичен или частен орган, предлагащ на пазара подпомагащи дейности по закупуване.
- (20) „Писмен“ или „в писмена форма“ означава всеки израз, съставен от думи или цифри, който може да бъде прочетен, възпроизведен и впоследствие съобщен, в това число информация, която се предава и съхранява с електронни средства.
- (21) „Електронни средства“ означава електронно оборудване за обработка (включително цифрово компресиране) и съхраняване на данни, които се предават, съобщават и получават по кабел, чрез радиовълни, по оптичен път или чрез други електромагнитни средства.
- (22) „Жизнен цикъл“ означава всички последователни и/или взаимосвързани стадии, в това число производство, транспорт, употреба и поддръжка, в целия период на съществуване на продукта или строежа или на предоставяне на услугата, от придобиването на суровината или генерирането на ресурсите до депонирането, разчистването и финализирането;
- (23) „Конкурси за проект“ са процедури, при които главно в областите на градското и селищното устройство, архитектурата, инженеринговата дейност или обработката на данни възложителят придобива план или проект, избран от жури, въз основа на проведен конкурс със или без присъждане на награди.

Член 3

Смесени обществени поръчки и обществени поръчки, включващи няколко дейности

1. Договори с предмет два или повече типа обществени поръчки (строителство, услуги или доставки) се възлагат в съответствие с разпоредбите, приложими към типа на обществената поръчка, характеризираща основния предмет на въпросния договор.

В случай на смесени поръчки, включващи услуги по смисъла на глава I от дял III и други услуги или услуги и доставки, основният предмет се определя чрез сравняване на стойностите на съответните услуги или доставки.

В случай на договори за смесени поръчки, съдържащи елементи на поръчки за доставки, строителство и услуги и на концесии, частта от договора, която представлява поръчка, попадаща в обхвата на настоящата директива, се възлага в съответствие с нейните разпоредби.

Когато различните части от въпросния договор са обективно неразделни, приложението на настоящата директива се определя въз основа на основния му предмет.

2. Поръчка, чието предназначение включва няколко дейности, е обект на правилата, които се прилагат за дейността, за която е основно предназначена.

Изборът дали да се възложи една поръчка, или да се възложат определен брой отделни поръчки, обаче не може да се прави с цел нейното изключване от обхвата на настоящата директива или когато е приложимо – от обхвата на Директива [2004/18/ЕО].

3. Ако една от дейностите, за които поръчката е предназначена, попада в приложното поле на настоящата директива, а останалите – в това на гореспоменатата [2004/18], и ако е обективно невъзможно да се определи за коя дейност поръчката е основно предназначена, тя се възлага в съответствие с гореспоменатата Директива [2004/18].
4. Ако една от дейностите, за които поръчката е предназначена, попада в приложното поле на настоящата директива, а останалите не попадат нито в приложното поле на настоящата директива, нито на Директива [2004/18] или Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета³⁸, и ако е обективно невъзможно да се определи за коя дейност поръчката е основно предназначена, тя се възлага в съответствие с настоящата директива.

ГЛАВА II

Персонален обхват: определения на дейностите и субектите, включени в приложното поле

РАЗДЕЛ 1

СУБЕКТИ

Член 4

Възложители

1. Доминиращо влияние по смисъла на точка 5 от член 2 от страна на възлагащите органи се предполага във всеки от следните случаи, в които тези органи пряко или непряко:
 - а) притежават мажоритарния дял от записания капитал на предприятието;
 - б) контролират мнозинството от гласовете, свързани с акциите, емитирани от предприятието;
 - в) могат да назначат повече от половината от членовете на административния, управителния или надзорния орган на предприятието.
2. Права, предоставени чрез процедура, в която е осигурена достатъчна публичност и в която предоставянето на тези права е станало въз основа на обективни критерии, не представляват „специални или изключителни права“ по смисъла на точка 6 от член 2.

³⁸

ОВ L 217, 20.8.2009 г., стр. 76.

Това включва:

- а) процедури за възлагане на поръчки с предварителна покана за участие в състезателна процедура в съответствие с Директива [2004/18/ЕО], [Директива ... (концесии)] или настоящата директива;
 - б) процедури по други законодателни актове на Съюза, изброени в приложение II, осигуряващи достатъчна предварителна прозрачност за предоставяне на разрешения въз основа на обективни критерии.
3. Настоящата директива се прилага към възложителите, които:
- а) са възлагащи органи или публични предприятия и които извършват една от дейностите, посочени в членове 5–11;
 - б) когато не са възлагащи органи или публични предприятия, упражняват като една от своите дейности някоя от дейностите, посочени в членове 5–11, или всякаква комбинация от тези случаи и които работят въз основа на специални или изключителни права, предоставени от компетентен орган на държава членка.
4. Комисията трябва да бъде оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 98 за изменението на списъка със законодателство на Съюза, посочен в приложение II, когато се налагат изменения поради приемането на ново законодателство, отмяната или изменението на съществуващото.

РАЗДЕЛ 2 **ДЕЙНОСТИ**

Член 5 *Газ и топлинна енергия*

1. По отношение на газта и топлинната енергия настоящата директива се прилага към следните дейности:
- а) предоставяне или експлоатация на фиксирани мрежи за обществени услуги във връзка с производството, преноса или разпределението на газ или топлинна енергия;
 - б) снабдяване с газ или топлинна енергия на такива мрежи.
2. Снабдяването с газ или топлинна енергия на мрежи, което представлява обществена услуга, от страна на възложител, който не е възлагащ орган, няма да се приема за съотносима дейност по смисъла на параграф 1, когато всяко от следните условия е изпълнено:
- а) производството на газ или топлинна енергия от въпросния субект е неизбежна последица от изпълнението на дейност, различна от тези, посочени в параграф 1 или в членове 6–8;

- б) снабдяването на обществената мрежа цели само икономическата експлоатация на такова производство и не възлиза на повече от 20 % от оборота на субекта, като се взема предвид средната стойност за предходните три години, включително текущата година.

Член 6 *Електроенергия*

1. По отношение на електроенергията настоящата директива се прилага към следните дейности:
 - а) предоставянето или експлоатацията на фиксирани мрежи за обществени услуги във връзка с производството, преноса или разпределението на електрическа енергия;
 - б) снабдяването с електроенергия на такива мрежи.

За целите на настоящата директива, снабдяването с електроенергия включва генерирането (производството) и търговията на едро с електроенергия.

2. Снабдяването с електроенергия на мрежи, което представлява обществена услуга, от страна на възложител, който не е възлагащ орган, няма да се приема за съотнесима дейност по смисъла на параграф 1, когато всяко от следните условия е изпълнено:
 - а) производството на електроенергия от въпросния субект се осъществява поради това, че нейното консумиране е необходимо за извършването на дейност, различна от тези, които са посочени в параграф 1 или в членове 5, 7—8;
 - б) доставката до обществената мрежа зависи само от собствената консумация на субекта и не е надвишила 30 % от съвкупното производство на енергия на субекта, като се взема предвид средното за предходните три години, включително текущата година.

Член 7 *Води*

1. Настоящата директива се прилага към следните дейности:
 - а) предоставянето или експлоатацията на фиксирани мрежи за обществени услуги във връзка с производството, преноса или разпределението на питейна вода;
 - б) снабдяването с питейна вода на такива мрежи.
2. Настоящата директива се прилага също така към договори за поръчки или конкурси за проект, които са възложени или организирани от субекти, които извършват дейност, посочена в параграф 1, и които са свързани с едно от следните:

- а) хидротехнически дейности, напояване или отводняване, при условие че количеството вода, което се ползва за доставката на питейна вода, представлява повече от 20 % от съвкупния обем вода, която е предоставена по такива проекти или инсталации за напояване или отводняване;
 - б) отвеждането и пречистването на канални води.
- 3. Снабдяването с питейна вода на мрежи, което представлява обществена услуга, от страна на възложител, който не е възлагащ орган, няма да се приема за съотнесима дейност по смисъла на параграф 1, когато всяко от следните условия е изпълнено:
 - а) производството на питейна вода от въпросния субект се осъществява поради това, че нейната консумация е необходима за извършването на дейност, различна от тези, посочени в членове 5–8;
 - б) снабдяването на обществената мрежа зависи само от собствената консумация на субекта и не е превишила 30% от съвкупното производство на питейна вода на субекта, като се взема предвид средното за предходните три години, включително текущата година.

Член 8 *Транспортни услуги*

Настоящата директива се прилага към дейности във връзка с предоставянето или експлоатирането на мрежи за публични услуги в областта на железопътния транспорт, автоматизирани транспортни системи, трамвайния, тролейбусния, автобусния транспорт или въжени линии.

По отношение на транспортните услуги се счита, че съществува мрежа, когато услугата се предоставя при експлоатационни условия, установени от компетентен орган на държава членка, като например условията относно обслужваните маршрути, капацитета, който следва да е наличен, или честотата на услугата.

Член 9 *Пристанища и летища*

Настоящата директива се прилага за дейности, имащи отношение към експлоатирането на географска област с цел осигуряване на летища и морски или вътрешни пристанища или други терминални съоръжения на транспортни оператори по въздушни, морски или вътрешни водни пътища.

Член 10 *Пощенски услуги*

- 1. Настоящата директива се прилага за дейности, имащи отношение към осигуряването на:

- а) пощенски услуги;
- б) услуги, различни от пощенските, при условие че тези услуги се осигуряват от субект, който осигурява и пощенски услуги по смисъла на буква б) от параграф 2, и стига условията, посочени в член 27, параграф 1, да не са изпълнени по отношение на услугите, попадащи в обхвата на буква б) от параграф 2.

2. С оглед на настоящата директива и без да се засяга действието на Директива 97/67/ЕО:

- а) „пощенска пратка“ означава адресирана пратка в окончателна форма, в която тя се пренася, независимо от теглото. Наред с кореспондентските пратки, такива пратки също така обхващат например книги, каталози, вестници, периодични издания и пощенски колет, съдържащи стоки със или без търговска стойност, независимо от теглото;
- б) „пощенски услуги“ са услуги, които се състоят от събирането, сортирането, пренасянето и доставката на пощенски пратки. Това включва както услугите, попадащи в обхвата на универсалната услуга, установена в съответствие с Директива 97/67/ЕО, така и тези извън нейния обхват;
- в) „други услуги, различни от пощенските“ са услуги, които са предоставени в следните области:
 - (i) услуги за обслужване на поща (услуги, които едновременно са предхождателни и следващи изпращането, включително „разпределителни услуги в пощенски салон“);
 - (ii) услуги с добавена стойност, свързани с електронни средства и предоставени изцяло чрез такива средства (включително обезопасено предаване на кодирани документи чрез електронни средства, адресни разпределителни услуги и предаване на препоръчана електронна поща);
 - (iii) услуги относно пощенски пратки, които не са обхванати от буква а), като пряка поща, която няма означен адрес;
 - (iv) финансови услуги по определението в CPV по номенклатурни референтни номера от 66100000-1 до 66720000-3 и в член 19, буква в) и включващи по-конкретно пощенски записи и пощенски парични преводи;
 - (v) филателни услуги;
 - (vi) логистични услуги (услуги, които съчетават физическо доставяне и/или складиране с други непощенски функции).

Член 11

Добив на нефт и газ и проучвания за или добив на въглища или други твърди горива

Настоящата директива се прилага по отношение на дейностите, свързани с проучването на дадена географска област за целите на:

- а) добив на нефт или газ;
- б) проучвания за или добив на въглища или други твърди горива.

Глава III: Материален обхват

РАЗДЕЛ 1 ПРАГОВЕ

Член 12

Прагове

Освен когато са изключени по силата на изключенията в членове 15–20 или съгласно член 27 относно извършването на въпросната дейност, настоящата директива се прилага към поръчки, които имат прогнозна стойност без данък добавена стойност (ДДС), не по-малка от следните прагове:

- а) 400 000 EUR за поръчки за доставки и услуги, както и за конкурси за проект;
- б) 5 000 000 EUR за поръчки за строителство;
- в) 1 000 000 EUR за поръчки за социални и други специфични услуги, изброени в приложение XVII.

Член 13

Методи за изчисляване на прогнозната стойност на обществените поръчки

1. Изчисляването на прогнозната стойност на обществените поръчки следва да се основава на общата сума за плащане без ДДС, прогнозно изчислена от възложителя и включваща всеки възможен вариант и всички подновявания на поръчката.

Когато възложителят предвижда награди или плащания за кандидатите или оферентите, той ги взема предвид при изчисляване на прогнозната стойност на поръчката.

2. Изборът на метод за изчисляване на прогнозната стойност на поръчка не може да се прави с намерението тя да бъде изключена от приложното поле на настоящата директива. Една отделна обществена поръчка следователно не трябва да се разделя с цел да не попадне в обхвата на настоящата директива, освен ако това не е обосновано по обективни причини.

3. Тази прогнозна сума трябва да бъде валидна към момента на изпращане на поканата за участие в състезателна процедура или в случаите, в които такова обявление не се предвижда – към момента, в който възложителят започва процедурата за поръчка, като по-специално дефинира основните характеристики на съответната поръчка.
4. По отношение на рамковите споразумения и динамичните системи за покупка, прогнозната стойност, която се взема предвид, е максималната прогнозна стойност без ДДС на всички поръчки, предвидени за целия срок на действие на рамковото споразумение или динамичната система за покупки.
5. В случай на партньорства за иновации въпросната сума трябва да бъде максималната прогнозна стойност без ДДС на научноизследователските и развойните дейности, които ще се извършват на всеки етап от предвиденото партньорство, както и на доставките, услугите или строителството, които ще се разработват и доставят в края на предвиденото партньорство.
6. За целите на член 12 възложителите включват в прогнозната стойност на поръчка за строителство както разходите за строителство, така и прогнозната стойност на всякакви доставки или услуги, които се предоставят от възложителя на изпълнителя, при положение че те са необходими за изпълнението на строителството.
7. Когато предложен строеж или покупка на услуги може да доведе до едновременно възлагане на договори под формата на отделни обособени позиции, се взема предвид общата прогнозна стойност на всички обособени позиции.

Когато общата стойност на обособените позиции е равна или надвишава прага, предвиден в член 12, настоящата директива се прилага по отношение на възлагането на всяка обособена позиция.

8. Когато предложение за придобиване на еднородни доставки може да доведе до едновременно възлагане на договори под формата на отделно обособени позиции, се взема предвид общата прогнозна стойност на всички обособени позиции, когато се прилага член 12.

Когато общата стойност на обособените позиции е равна или надвишава прага, предвиден в член 12, настоящата директива се прилага по отношение на възлагането на всяка обособена позиция.

9. Възложителите могат да възлагат поръчки за отделни обособени позиции, без да прилагат процедурите, предвидени в настоящата директива, стига прогнозната стойност без ДДС на въпросната обособена позиция да бъде по-малка от 80 000 EUR за доставки или услуги или 1 милион EUR за строителство. Въпреки това общата стойност на обособените позиции, възложени по този начин без прилагане на настоящата директива, не трябва да надхвърля 20 % от общата стойност на всички обособени позиции, на които е било разделено предложеното строителство, предложеното придобиване на еднородни стоки или предложеното закупуване на услуги.

10. При редовни или периодично повтарящи се поръчки за доставки или услуги, изчисляването на прогнозната стойност на поръчката се основава на следното:
- а) общата действителна стойност на последващите поръчки от същия вид, които са възложени през предходните 12 месеца или предходната финансова година, по възможност коригирана, за да се отчетат промените в количеството или стойността, които биха могли да настъпят в продължение на 12-те месеца след първоначалната поръчка;
 - б) или общата прогнозна стойност на последващите поръчки, възложени през 12-те месеца след първата доставка или през финансовата година, при условие че тя е по-дълга от 12 месеца.
11. При поръчки за доставка на стоки чрез лизинг, наемане или изплащане, стойността, която служи като основа за изчисляване на прогнозната стойност на поръчката е, както следва:
- а) при поръчки с фиксиран срок, ако този срок е по-кратък или равен на 12 месеца – общата прогнозна стойност за срока на действие на договора за поръчка, или ако срокът на действие на договора е по-дълъг от 12 месеца – общата стойност, която включва прогнозната остатъчна стойност;
 - б) при поръчки без фиксиран срок или със срок или в случай че срокът им не може да бъде определен – месечната стойност, умножена по 48.
12. По отношение на поръчките за услуги основата за изчисляване на прогнозната им стойност, когато е уместно, трябва да бъде следната:
- а) застрахователни услуги: платимата застрахователна премия и други форми на заплащане;
 - б) банкови и други финансови услуги: таксите, комисионите, лихвите и други форми на заплащане;
 - в) поръчки за проектиране: таксите, платимите комисиони и други форми на заплащане.
13. По отношение на поръчките за услуги, в които не се посочва обща цена, основата за изчисляване на прогнозната стойност на поръчката трябва да бъде следната:
- а) при поръчки с фиксиран срок, ако този срок е по-кратък или равен на 48 месеца: общата стойност за техния пълен срок;
 - б) при поръчки без фиксиран срок или със срок, по-дълъг от 48 месеца: месечната стойност, умножена по 48.

Член 14
Ревизиране на праговете

1. На всеки две години, считано от 30 юни 2014 г., Комисията трябва да проверява дали праговете съгласно букви а) и б) от член 12 съответстват на праговете, установени в Споразумението за обществените поръчки, и трябва да ги ревизира, когато е необходимо.

В съответствие с метода за изчисляване, установен в Споразумението за обществените поръчки, Комисията трябва да изчислява стойността на тези прагове въз основа на средната дневна стойност на еврото спрямо специалните права на тираж (СПТ) за период от 24 месеца, завършващ на последния ден от месец август, предхождащ ревизирането, влизащо в сила от 1 януари. Ревизираната по такъв начин стойност на праговете, когато е необходимо, се закръгля надолу до най-близките хиляда евро, за да се гарантира, че праговете, които са в сила съгласно Споразумението, изразени в СПТ, са спазени.

2. На всеки две години, считано от 1 януари 2014 г., Комисията трябва да определя стойностите в националните валути на държавите-членки, които не участват във валутния съюз, на праговете по букви а) и б) от член 12, ревизирани съгласно параграф 1 от настоящия член.

Едновременно с това Комисията трябва да определи стойността в националните валути на държавите-членки, които не участват във валутния съюз, на прага по буква в) от член 12.

В съответствие с метода за изчисляване, установен в Споразумението за обществените поръчки, определянето на тези стойности трябва да се основава на средните дневни стойности на тези валути спрямо съответния праг, изразени в евро, в продължение на 24 месеца, завършващи на последния ден от месец август, предхождащ ревизирането, влизащо в сила на 1 януари.

3. Ревизираните прагове по параграф 1 и съответните им стойности в националните валути се публикуват от Комисията в *Официален вестник на Европейския съюз* в началото на месец ноември, следващ тяхната ревизия.

4. Комисията трябва да бъде оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 98, за да съгласува методологията, установена във втора алинея от параграф 1, с всяка промяна на методологията по Споразумението за обществените поръчки за ревизиране на праговете по букви а) и б) от член 12 и за определянето на праговете в националните валути на държавите-членки, които не участват във валутния съюз, по параграф 2 от настоящия член.

Тя трябва да бъде оправомощена също така да приема делегирани актове в съответствие с член 98 за ревизиране на праговете по букви а) и б) от член 12, когато е необходимо.

5. Когато е необходимо да се ревизират праговете по букви а) и б) от член 12 и времето не позволява използването на процедурата по член 98 и следователно се налагат императивните изисквания за спешни случаи, процедурата по член

99 се използва за делегирани актове, приети по силата на параграф 4, втора алинея от настоящия член.

РАЗДЕЛ 2

ИЗКЛЮЧЕНИ ПОРЪЧКИ И КОНКУРСИ ЗА ПРОЕКТ

Подраздел 1

Изключения, които се прилагат за всички възложители, и специални изключения за водоснабдяването и енергетиката

Член 15

Поръчки, възлагани с цел препродажба или отдаване под наем на трети лица

1. Настоящата директива не се прилага към поръчки, които са възложени с цел препродажба или отдаване под наем на трети лица, при условие че възложителят не се ползва със специално или изключително право да продава или да отдава под наем предмета на такива поръчки, а други субекти са свободни да го продават или отдават под наем при същите условия като възложителя.
2. Възложителите уведомяват Комисията или националния надзорен орган по тяхно искане за всички категории стоки или дейности, които те считат за изключени по силата на параграф 1. Комисията може периодично да публикува в *Официален вестник на Европейския съюз* с информационна цел списъци на категориите стоки и дейности, които тя приема, че попадат в това изключение. Като извършва това, Комисията съблюдава всякакви чувствителни търговски аспекти, които възложителите могат да посочат, когато изпращат тази информация.

Член 16

Поръчки и конкурси за проект, възлагани или организирани за цели, различни от изпълнението на попадаща в приложното поле дейност или изпълнението на такава дейност в трета държава

1. Настоящата директива не се прилага към поръчки, които възложителите възлагат за цели, различни от извършването на техните дейности, както са описани в членове 5–11, или за извършването на такива дейности в трета държава, при условия, които не обхващат физическата употреба на мрежа или географска област в рамките на Съюза. Тя не се прилага и към конкурси за проект с такова предназначение.
2. Възложителите уведомяват Комисията или националния надзорен орган по тяхно искане относно всякаква дейност, която те считат за изключена по силата на параграф 1. Комисията може периодично да публикува в *Официален вестник на Европейския съюз* с информационна цел списъци на категориите дейности, които тя приема, че попадат в това изключение. Като извършва това, Комисията съблюдава всякакви чувствителни търговски аспекти, които възложителите могат да посочат, когато изпращат тази информация.

Член 17
Отбрана и сигурност

1. По отношение на възложени поръчки и организирани конкурси за проект в областите на отбраната и сигурността, настоящата директива не се прилага за:
 - а) поръчки, за които се прилага Директива 2009/81/ЕО;
 - б) поръчки, за които Директива 2009/81/ЕО не се прилага съгласно нейните членове 8, 12 и 13.
2. Настоящата директива не се прилага за поръчки и конкурси за проект, освен за тези по първи параграф, доколкото защитата на основните интереси по сигурността на държава членка не може да се гарантира в процедура за възлагане на поръчки по смисъла на член 39, параграф 1.

Член 18
Възложени поръчки и организирани конкурси за проект съгласно международни правила

Настоящата директива не се прилага към поръчки или конкурси за проект, които възложителят е задължен да възлага или организира в съответствие с процедури за обществени поръчки, различни от тези по настоящата директива, установени посредством което и да било от следните:

- а) международно споразумение, сключено в съответствие с Договора, между държава членка и една или повече трети държави, за строителство, доставки или услуги, предназначени за съвместна реализация или експлоатация на проект от подписалите го държави;
- б) международно споразумение, свързано с разполагане на войски и отнасящо се до предприятия на държава членка или трета държава;
- в) конкретна процедура на международна организация;
- г) правила за поръчки, предвидени от международна организация или международна финансираща институция, за поръчки или конкурси за проект, които са изцяло финансирани от съответната организация или институция; в случай на поръчки или конкурси за проект, съфинансирани в значителна степен от международна организация или международна финансираща институция, страните трябва да договорят кои са приложимите процедури за възлагане на поръчки, които трябва да бъдат в съответствие с Договора.

Всички споразумения по буква а) от първа алинея трябва да се съобщават на Комисията, която може да се обърне към Консултативния комитет за обществени поръчки съгласно член 100.

Член 19
Специални изключения за поръчки за услуги

Настоящата директива не се прилага към поръчки за услуги за:

- а) придобиване или наемане, независимо с какви финансови средства, на земя, съществуващи сгради или други недвижими имоти, както и на права върху тях; въпреки това поръчки за финансови услуги, сключени едновременно с, преди или след договора за придобиване или наемане, независимо под каква форма, са предмет на настоящата директива;
- б) арбитражни и помирителни услуги;
- в) финансови услуги във връзка с емитирането, продажбата, закупуването или прехвърлянето на ценни книжа или други финансови инструменти по смисъла на Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета³⁹ и операции на централните банки, извършвани с Европейския инструмент за финансова стабилност;
- г) трудови договори;
- д) обществени пътнически транспортни услуги по релсови пътища или метро;
- е) поръчки за програмно време, които се възлагат на оператори на електронни медии.

Електронното разпръскване по буква е) от първия параграф включва всяко предаване и разпространение по всякакъв вид електронна мрежа.

Член 20
Поръчки, възлагани от някои възложители, за покупката на вода и за доставянето на енергия или на горива за производството на енергия

Настоящата директива не се прилага:

- а) към поръчки за покупката на вода, ако те са възложени от възложителите, които участват в едната или и в двете дейности, свързани с питейна вода, посочени в член 7, параграф 1;
- б) към поръчки, които се възлагат от самите възложители, които работят в енергетиката, като са ангажирани в дейност по член 5, параграф 1, член 6, параграф 1 или член 11 за доставката:
 - (i) на енергия;
 - (ii) на горива за производството на енергия.

³⁹ ОВ L 145, 30.4.2004 г., стр. 1.

Подраздел 2
Специални отношения (контролирани субекти, сътрудничество, свързани предприятия и съвместни предприятия)

Член 21
Отношения между публичните органи

1. Поръчка, която се възлага от възлагащ орган на друго юридическо лице, попада извън приложното поле на настоящата директива, когато са изпълнени следните условия в своята съвкупност:
 - а) възлагащият орган упражнява върху въпросното юридическо лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си служби;
 - б) поне 90% от дейността на това юридическо лице се извършва за контролиращия възлагащ орган или за други юридически лица, контролирани от същия възлагащ орган;
 - в) няма частно участие в контролираното юридическо лице.

За един възлагащ орган се счита, че упражнява върху едно юридическо лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си служби по смисъла на буква а) от първа алинея, когато има решаващо влияние както върху стратегическите цели, така и върху съществените решения на контролираното юридическо лице.

2. Параграф 1 се отнася също и за случаите, когато контролирано лице, което представлява възлагащ орган, възлага поръчка на своето контролиращо лице или на друго юридическо лице, контролирано от същия възлагащ орган, стига да няма частно участие в юридическото лице, на което се възлага обществената поръчка.
3. Възлагащ орган, който не упражнява контрол върху юридическо лице по смисъла на параграф 1, може въпреки това да възлага поръчка, без да прилага настоящата директива, на юридическо лице, което контролира съвместно с други възлагащи органи, когато са изпълнени следните условия:
 - а) възлагащите органи упражняват съвместно върху въпросното юридическо лице контрол, подобен на този, който упражняват върху собствените си служби.
 - б) поне 90% от дейността на това юридическо лице се извършва от името на контролиращите възлагащи органи или от името на други юридически лица, контролирани от същите възлагащи органи;
 - в) няма частно участие в контролираното юридическо лице.

За целите на буква а) за възлагащите органи се счита, че контролират съвместно едно юридическо лице, когато са изпълнени следните условия в своята съвкупност:

- а) взимащите решения органи на контролираното юридическо лице са съставени от представители на всички участващи възлагащи органи;
- б) тези възлагащи органи са в състояние съвместно да упражнят решаващо влияние върху стратегическите цели и съществените решения на контролираното юридическо лице;
- в) контролираното юридическо лице не преследва интереси, различни от тези на свързаните с него публични органи;
- г) контролираното юридическо лице не получава други приходи освен възстановяването на действително извършените разходи от договорите за обществени поръчки с възлагащите органи.

4. Споразумение, сключено между два или повече възлагащи органа, не трябва да се счита за поръчка за строителство, доставка или услуга по смисъла на точка 7 от член 2 от настоящата директива, когато са изпълнени следните условия в своята съвкупност:

- а) споразумението установява реално сътрудничество между участващите възлагащи органи с цел съвместно изпълнение на техните задължения за осигуряване на обществени услуги, включващо взаимни права и задължения на страните;
- б) споразумението се ръководи единствено от съображения, свързани с обществен интерес;
- в) участващите възлагащи органи не изпълняват на свободния пазар повече от 10 % от дейностите, изразени в оборот, имащи отношение към контекста на споразумението;
- г) споразумението не включва финансови трансфери между участващите възлагащи органи, освен съответстващите на възстановяването на действително извършените разходи за строителството, услугите или стоките;
- д) няма частно участие в нито един от участващите възлагащи органи.

5. Отсъствието на частно участие по параграфи от 1 до 4 трябва да се проверява към момента на възлагането на поръчката или на сключването на споразумението.

Предвидените в параграфи 1–4 изключения престават да действат от момента, в който се появи каквото и да е частно участие, което предизвиква задължението текущите поръчки да се отворят за конкуренция по редовните процедури за възлагане на обществени поръчки.

Член 22
Поръчки, възложени на свързано предприятие

1. За целите на настоящия член „свързано предприятие“ означава всяко предприятие, чиито годишни отчети са консолидирани с тези на възложителя в съответствие с изискванията на Седма директива 83/349/ЕИО на Съвета⁴⁰.
2. В случай на субекти, които не попадат в приложното поле на тази директива, „свързано предприятие“ означава всяко предприятие, което:
 - а) би могло, пряко или непряко, да попадне под доминиращо влияние от страна на възложителя по смисъла на точка 5 от член 2 и член 4, параграф 1 от настоящата директива;
 - б) може да упражнява доминиращо влияние върху възложителя;
 - в) заедно с възложителя попада под доминиращото влияние на друго предприятие по силата на собственост, финансово участие или правилата, по които се управлява.
3. Без да се взема предвид член 21 и при условие че са спазени условията в параграф 4, настоящата директива не се прилага за поръчки, които са възложени:
 - а) от възложител на свързано предприятие; или
 - б) от съвместно предприятие, което е образувано изключително от няколко възложители с оглед да се извършат дейности по смисъла на членове 5–11, на предприятие, което е свързано с един от тези възложители.
4. Параграф 3 се прилага:
 - а) към поръчки за услуги, при условие че поне 80 % от средния общ оборот на свързаното предприятие по отношение на услугите по принцип за предходните три години произтича от доставянето на услуги за предприятия, с които то е свързано;
 - б) към поръчки за доставки, при условие че поне 80 % от средния общ оборот на свързаното предприятие по отношение на доставките по принцип за предходните три години произтича от доставки за предприятия, с които то е свързано;
 - в) към поръчки за строителство, при условие че поне 80 % от средния общ оборот на свързаното предприятие по отношение на строителството по принцип за предходните три години произтича от строителни дейности, предоставени за предприятия, с които то е свързано.

⁴⁰ ОВ L 193, 18.7.1983 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 2001/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 283, 27.10.2001 г., стр. 28).

5. Когато поради датата, на която е създадено свързаното предприятие или то е започнало дейност, не е наличен оборот за предходните три години, достатъчно е това предприятие да покаже, че оборотът, посочен в точки а), б) или в) от параграф 4, е достоверен, по-специално чрез стопански прогнози.

Когато повече от едно предприятие, което е свързано с възложителя, предоставя същите или сходни услуги, доставки или строителство, горепосочените проценти се изчисляват, като се вземе предвид общият оборот, който съответно произтича от предоставянето на услуги, доставки или строителство от тези свързани предприятия.

Член 23

Поръчки, възложени на съвместно предприятие или на възложител, който е част от съвместно предприятие

Независимо от член 21 и стига съвместното предприятие да е основано, за да извършва съответната дейност за период най-малко три години и инструментът, основаващ съвместното предприятие, да изисква възложителите, които го формират, да остават част от него най-малко за същия период, настоящата директива не се прилага за поръчки, които се възлагат от някой от следните субекти:

- а) от съвместно предприятие, образувано изключително от определен брой възложители с оглед да се извършат дейности по смисъла на членове 5–11, на някой от тези възложители; или
- б) от възложител на такова съвместно предприятие, от което той представлява част.

Член 24

Обявяване на информация

Възложителите са длъжни да съобщават на Комисията или националния надзорен орган при поискване от тяхна страна следната информация относно прилагането на член 22, параграфи 2, 3 и член 23:

- а) наименованията на съответните предприятия или съвместни предприятия;
- б) естеството и стойността на обхванатите поръчки;
- в) свидетелства, които Комисията или националният надзорен орган считат за необходими за доказване, че отношенията между предприятието или съвместното предприятие, на което се възлагат поръчките, и възложителя отговарят на изискванията на членове 22 или 23.

Подраздел 3

Специални случаи

Член 25
Услуги за научноизследователска и развойна дейност

1. Настоящата директива се прилага за поръчки за услуги за научноизследователска и развойна дейност с референтни номера по номенклатурата на CPV от 73000000-2 до 73436000-7, с изключение на 73200000-4, 73210000-7 или 73220000-0, стига следните две условия да бъдат изпълнени:
 - а) ползите се начисляват изцяло на възложителя за използване от него при провеждането на неговата дейност;
 - б) предоставената услуга изцяло се заплаща от възложителя.

Настоящата директива не се прилага за поръчки за услуги за научноизследователска и развойна дейност с референтни номера по номенклатурата на CPV от 73000000-2 до 73436000-7, с изключение на 73200000-4, 73210000-7 или 73220000-0, когато не е изпълнено едно от условията, посочени в буква а) или буква б) от първа алинея.

2. Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 98 за изменение на референтните номера по номенклатурата на CPV, упоменати в параграф 1, с цел отразяване на промените в тази номенклатура, стига тези изменения да не водят до изменение на приложното поле на настоящата директива.

Член 26
Поръчки, които са предмет на специално уреждане

1. Без това да засяга член 27, Република Австрия и Федерална Република Германия са длъжни да осигурят чрез разрешителните условия или други подходящи мерки, че всеки субект, работещ в секторите, упоменати в Решения 2002/205/ЕО и 2004/73/ЕО:
 - а) съблюдава принципите за липса на дискриминация и конкуренция по отношение на възлагането на поръчки за доставки, строителство и услуги, по-специално що се отнася до информацията, която субектът предоставя на икономически оператори, относно своите намерения за възлагане на поръчки;
 - б) съобщава на Комисията, при условията, определени в Решение 93/327/ЕИО на Комисията⁴¹, информация, свързана с поръчките, които те възлагат.

⁴¹ Решение на Комисията от 13 май 1993 година за определяне на условията, при които възложителите на обществени поръчки, разработващи географски зони с цел търсене или добиване на петрол, газ, въглища или други твърди горива, трябва да представят на Комисията информация за сключените договори, ОВ L 129, 27.5.1993 г., стр 25

2. Без това да засяга член 27, Великобритания е длъжна да осигури чрез разрешителните условия или други подходящи мерки, че всеки субект, работещ в секторите, упоменати в Решение 97/367/ЕИО, прилага букви а) и б) от параграф 1 по отношение на поръчките, възложени за упражняване на въпросната дейност в Северна Ирландия.
3. Параграфи 1 и 2 не се прилагат за поръчки, възложени с цел проучване за нефт или газ.

Подраздел 4

Дейности, пряко изложени на конкуренция, и свързани с тях процедурни разпоредби

Член 27

Дейности, пряко изложени на конкуренция

1. Поръчките, които са предназначени да способстват изпълнението на дейност, упомената в членове 5–11, не попадат в приложното поле на настоящата директива, ако държавата членка или възложителите, след като представят заявка по член 28, могат да демонстрират, че в държавата членка, в която се извършва, дейността е пряко изложена на конкуренция на пазари, до които достъпът не е ограничен; конкурси за проект, които са организирани за изпълнението на такава дейност в тази географска област, също не попадат в обхвата на настоящата директива. Такава оценка на конкуренцията, която ще се извърши в светлината на информацията, с която Комисията разполага, и за целите на настоящата директива, не засяга прилагането на законодателството в областта на конкуренцията.
2. За целите на параграф 1 въпросът дали дадена дейност е пряко изложена на конкуренция се решава въз основа на критериите, които са в съответствие с разпоредбите на Договора, свързани с конкуренцията; те могат да включват характеристиките на съответните стоки или услуги, наличието на алтернативни стоки или услуги, цените и реалното или потенциалното наличие на повече от един изпълнител на доставки на тези стоки или услуги.

Съответният географски пазар, въз основа на който се оценява излагането на конкуренция, задължително трябва да включва областта, в която съответните предприятия участват в предлагането и търсенето на стоки или услуги, в която условията на конкуренция са достатъчно еднородни и която може да се разграничи от съседните области, защото в частност условията на конкуренцията са съществено по-различни в тези области. Оценката взема предвид по-специално същността и характеристиките на съответните стоки или услуги, наличието на пречки за навлизане на пазара или на потребителски предпочитания, на съществени разлики в пазарните дялове на предприятията между съответната област и съседните области или съществени разлики в цените.

3. За целите на параграф 1 се приема, че достъпът до пазара не е ограничен, ако държавата членка е изпълнила и приложила законодателството на ЕС, изброено в приложение III.

Ако не може да се предполага свободен достъп до даден пазар въз основа на първа алинея, трябва да се докаже, че достъпът до въпросния пазар фактически и юридически е свободен.

Член 28

Процедура за установяване на приложимостта на член 27

1. Когато държава членка или когато законодателството на съответната държавата членка го предвижда – възложител счита, че въз основа на критериите, посочени в член 27, параграфи 2 и 3, дадена дейност е пряко изложена на конкуренция на пазари, до които достъпът не е ограничен, той има право да подаде заявка за установяване, че настоящата директива не се прилага за възлагането на поръчки или организирането на конкурси за проект за изпълнението на тази дейност.

Заявките задължително се придружават от аргументирано становище, прието от независим национален орган, който е компетентен по отношение на съответната дейност. В това становище задължително се анализират подробно условията за възможното прилагане на член 27, параграф 1 към съответната дейност в съответствие с неговите параграфи 2 и 3.

Съответната държава членка или възложител задължително уведомяват Комисията за всички факти по случая и особено за всеки закон, подзаконова, административна разпоредба или споразумение, имащи отношение към съответствието с условията, посочени в член 27, параграф 1.

2. При заявка, подадена в съответствие с параграф 1 от настоящия член, Комисията има право с изпълнително решение, прието в сроковете, посочени в параграф 4 от настоящия член, да установи дали една дейност по членове 5–11 е пряко изложена на конкуренция въз основа на критериите, посочени в член 27. Тези изпълнителни решения се приемат в съответствие с консултативната процедура по член 100, параграф 2.

Поръчки, предназначени да способстват изпълнението на съответната дейност, и конкурси за проект, организирани за изпълнението на такава дейност, престават да попадат в приложното поле на настоящата директива в някои от следните случаи:

- a) Комисията е приела изпълнително решение по първа алинея от настоящия параграф, установяващо възможността за прилагане на член 27, параграф 1 в рамките на срока, предвиден в параграф 3 от настоящия член;
 - b) не е приела изпълнително решение по първа алинея от настоящия параграф в рамките на срока, предвиден в параграф 3 от настоящия член.
3. Изпълнителните решения по параграф 2 се приемат в рамките на следните срокове:
 - a) 90 работни дни, когато свободният достъп до даден пазар се предполага въз основа на член 27, параграф 3, първа алинея;

- б) 130 работни дни в случаите извън тези по буква а).

Тези срокове започват да текат от първия работен ден след датата, на която Комисията получава заявката по параграф 1, или когато информацията, която трябва да се предостави заедно със заявката, е непълна – от работния ден след получаването на пълната информация.

Сроковете, посочени в първа алинея, могат да се удължат от Комисията със съгласието на държавата членка или възложителя, подал заявката.

Комисията има право да изиска от въпросната държава членка или възложител, от независимия национален орган по параграф 1 от настоящия член или от всеки друг компетентен национален орган, включително надзорния орган по член 93, да представи цялата необходима информация или да допълни или изясни предоставената информация в рамките на подходящ срок. В случай на закъснели или непълни отговори, сроковете, посочени в първа алинея, престават да текат от момента на изтичане на срока, поставен в искането за информация, до получаването на пълна и точна информация.

4. Когато дадена дейност в определена държава членка вече е предмет на процедура по параграфи 1, 2 и 3, последващи заявки във връзка със същата дейност в същата държава членка преди изтичането на срока, предвиден за първата заявка, не се считат за нови процедури и се разглеждат в контекста на първата заявка.
5. Комисията е длъжна да приеме изпълнителен акт, установяващ подробни правила за прилагането на параграфи 1–4. Този изпълнителен акт трябва да включва като минимум:
 - а) Публикуването в *Официален вестник на Европейския съюз* с информационна цел на датата, на която срокът, посочен в първа алинея от параграф 3, започва и приключва, включително удължаванията или прекъсванията на тези срокове, ако има такива, както е предвидено в параграф 3 от настоящия член;
 - б) публикуване на възможността за прилагане на член 27, параграф 1 в съответствие с параграф 2, втора алинея, буква б) от настоящия член;
 - в) изпълнителни разпоредби по отношение на формата, съдържанието и други подробности за заявките по параграф 1 от настоящия член;
 - г) правила по отношение на сроковете, посочени в параграф 3 от настоящия член.

Тези изпълнителни актове задължително се приемат в съответствие с консултативната процедура по член 100, параграф 2.

ГЛАВА IV

Общи принципи

Член 29

Принципи на обществените поръчки

Възложителите се отнасят към икономическите оператори в съответствие с принципите на равнопоставеност и липса на дискриминация и действат съгласно принципите на прозрачност и пропорционалност.

Обществените поръчки не трябва да се проектират с цел тяхното изключване от приложното поле на настоящата директива или изкуствено стесняване на конкуренцията.

Член 30

Икономически оператори

1. Икономически оператори, които съгласно законодателството на държавата членка, в която са установени, имат право да предоставят съответните услуги, не бива да бъдат отхвърляни единствено на основание, че съгласно законодателството на държавата членка, в която е възложена поръчката, от тях се изисква да бъдат или физически, или юридически лица.

При поръчките за услуги и строителство, както и при тези за доставки, включващи и услуги или операции, свързани с проучване на терена и инсталиране, към юридическите лица обаче може да бъде предявено изискване да посочат в офертата или заявката си за участие имената и съответната професионална квалификация на лицата, които отговарят за изпълнението на съответната поръчка.

2. Групи от икономически оператори могат да представят оферти или да заявят кандидатурите си. Възложителите нямат право да поставят на такива групи специфични условия за участие в процедури за възлагане на обществени поръчки, които не са поставени на индивидуалните кандидати. Възложителите не могат да изискват от тези групи да приемат определена юридическа форма, за да могат да представят оферта или заявка за участие.

Възложителите могат да поставят специфични условия за изпълнението на поръчката от група, стига тези условия да са обосновани по обективни причини и да са пропорционални. Такива условия могат да изискат групата да придобие определена юридическа форма, след като поръчката ѝ бъде възложена, доколкото тази промяна е необходима за задоволителното изпълнение на поръчката.

Член 31
Запазени поръчки

Държавите-членки могат да запазят правото на участие в процедури за възлагане на поръчки за защитени предприятия и икономически оператори, чиято основна цел е социалната и професионалната интеграция на работници с увреждания или на работници в неравностойно положение, или да предвидят такива поръчки да бъдат изпълнявани по програми за създаване на защитени работни места, ако над 30% от служителите на тези защитени предприятия, икономически оператори или програми са лица с увреждания или в неравностойно положение.

В поканата за участие в състезателна процедура трябва да има позоваване на настоящия член.

Член 32
Поверителност

1. Възложителите имат право да поставят на икономическите оператори изисквания, чиято цел е защитата на поверителния характер на информацията, която възложителите предоставят в хода на процедурата за възлагане на поръчка, включително информацията, предоставена във връзка с използването на квалификационна система, независимо дали това е било предметът на обявление за съществуването на квалификационна система, използвано като покана за участие в състезателна процедура.
2. Освен ако не е предвидено друго в настоящата директива или в националното законодателство по отношение на достъпа до информация и без да се засягат задълженията, свързани с обявяването на възложените поръчки и с информацията за кандидати и оференти по смисъла на членове 64 и 69 от настоящата директива, възложителят няма право да разкрива информация, предоставена му от икономическите оператори, която те са обозначили като поверителна, включително, но не само технически или търговски тайни и поверителните аспекти на офертите.

Член 33
Правила, приложими за комуникацията

1. Освен в случаите, в които използването на електронни средства е задължително съгласно членове 46, 47, 48, 49, параграф 4, 65, параграф 2 или 67 от настоящата директива, възложителите имат право да избират между следните средства за комуникация за целия комуникационен и информационен обмен:
 - а) електронни средства в съответствие с параграфи 3, 4 и 5;
 - б) поща или факс;
 - в) телефон в случаите и обстоятелствата по параграф 6;
 - г) комбинация от тези средства.

Държавите-членки може да направят задължително използването на електронните средства за комуникация и в други ситуации, освен предвидените в членове 46, 47, 48, 49, параграф 4, 65, параграф 2 или 67 от настоящата директива.

2. Избраните средства за комуникация трябва да бъдат широко достъпни и да не ограничават достъпа на икономическите оператори до процедурата за възлагане на поръчката.

При цялото предаване, обмен и съхраняване на информацията, възложителите трябва да гарантират опазването на целостта на данните и поверителността на офертите и заявките за участие. Те трябва да разглеждат съдържанието на офертите и заявките за участие само след изтичането на срока за тяхното подаване.

3. Средствата, които трябва да бъдат използвани за осъществяване на комуникацията по електронен път, както и техните технически характеристики трябва да бъдат недискриминиращи, широкодостъпни и оперативно съвместими с продуктите на информационните и комуникационните технологии за широка употреба. Те не трябва да ограничават достъпа на икономическите оператори до процедурата за обществената поръчка. Техническите данни и характеристиките на устройствата за електронно получаване, за които се счита, че съответстват на първа алинея от настоящия параграф, са посочени в приложение IV.

Комисията трябва да бъде оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 98 за изменение на техническите данни и характеристиките, посочени в приложение IV, поради развитието на технологиите или по административни причини.

За да се гарантира оперативната съвместимост на техническите формати и стандартите за процеси и съобщения особено в трансграничен контекст, Комисията трябва да бъде оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 98 за установяване на задължителното използване на определени технически стандарти, поне по отношение на използването на електронно подаване на документи, електронни каталози и средства за електронно удостоверяване на самоличността.

4. Възложителите имат право, когато е необходимо, да изискват използването на инструменти, които не са общодостъпни, стига да предлагат алтернативни средства за достъп.

За възложителите следва да се счита, че предлагат подходящи алтернативни средства за достъп във всяка от следните ситуации:

- а) предлагат неограничен и пълен директен достъп с електронни средства до тези инструменти от датата на публикуване на обявлението в съответствие с приложение IX или от датата на изпращане на поканата за потвърждаване на интерес. В текста на обявлението или поканата за потвърждаване на интерес задължително се посочва адресът в интернет, на който са достъпни тези инструменти.

- б) осигуряват на оферентите, установени в държави-членки, различни от тази на възложителя, достъп до процедурата за възлагане на поръчката с използването на временни опознавателни знаци, които са достъпни онлайн без допълнително заплащане.
 - в) поддържат алтернативен канал за електронно подаване на оферти.
5. Следните правила се прилагат за устройствата за електронно предаване и получаване на оферти, както и за устройствата за електронно получаване на заявки за участие:
- а) информацията относно спецификациите, необходима за електронно подаване на оферти и заявки за участие, включително криптиране и поставяне на времеви печат, се намира на разположение на заинтересованите страни;
 - б) устройствата, методите за удостоверяване на самоличността и електронните подписи трябва да съответстват на изискванията на приложение IV;
 - в) възложителите трябва да посочват необходимото ниво на защита за електронните средства за комуникация, което ще се използва на различните етапи от конкретната процедура за възлагане на поръчката; нивото трябва да бъде пропорционално на съпътстващите рискове;
 - г) там, където се изискват усъвършенствани електронни подписи по смисъла на Директива 1999/93/ЕО⁴², възложителите – стига подписът да е валиден – следва да приемат подписи, подкрепени с квалифицирано електронно удостоверение, фигуриращо в Доверителния списък, предвиден с Решение на Комисията 2009/767/ЕО⁴³, създадени със или без устройство за защитено създаване на подписи, при спазване на следните условия:
 - (i) те трябва да установят необходимия формат на усъвършенстваните подписи въз основа на форматите, установени с Решение на Комисията 2011/130/ЕС⁴⁴, и да осигурят необходимите мерки за техническата обработка на тези формати;
 - (ii) когато оферта е подписана с помощта на квалифицирано удостоверение, фигуриращо в Доверителния списък, те не трябва да въвеждат допълнителни изисквания, които да възпрепятстват използването на тези подписи от оферентите.
6. Предаването на заявки за участие се извършва по следните правила:

⁴² Директива 1999/93/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 1999 година относно правната рамка на Общността за електронните подписи, ОВ L 13, 19.1.2000 г., стр. 12.

⁴³ ОВ L 274, 20.10.2009 г., стр. 36.

⁴⁴ ОВ L 53, 26.2.2011 г., стр. 66.

- а) заявките за участие в процедури за възлагане на поръчки могат да бъдат направени писмено или по телефона; във втория случай трябва да се изпрати писмено потвърждение преди изтичането на установения срок за тяхното получаване;
- б) възложителите могат да поставят изискване заявките за участие, изпратени по факс, да бъдат потвърдени по пощата или по електронен път, когато това е необходимо за правно доказателство.

За целите на буква б) възложителят трябва да посочи в обявлението, използвано като покана за участие в състезателна процедура, или в поканата за потвърждаване на интерес, че изисква заявките за участие, изпратени по факс, да бъдат потвърдени по пощата или с електронни средства, и срока за изпращане на потвърждението.

7. Възложителите могат да използват електронно обработените данни за процедури за обществени поръчки с оглед предотвратяването, откриването и отстраняването на грешки на всеки етап чрез разработване подходящи инструменти.

Член 34

Общо задължение за използване на електронните средства за комуникация

Държавите-членки трябва да гарантират, че най-късно две години след датата, предвидена в член 101, параграф 1, всички процедури за възлагане на обществени поръчки по настоящата директива ще бъдат изпълнявани с използване на електронни средства за комуникация особено що се отнася до електронното подаване на документи в съответствие с изискванията на настоящия член.

Това задължение не се отнася за случаите, при които използването на електронни средства ще изисква специализирани инструменти или формати на файлове, които не са общодостъпни във всички държави-членки по смисъла на параграф 3. Възложителите, които използват други средства за комуникация за подаването на оферти, носят отговорността да демонстрират в документите за обществените поръчки, че използването на електронни средства ще изисква специализирани инструменти или формати на файлове, които не са общодостъпни във всички държави-членки, поради особения характер на информацията, която ще се обменя с икономическите оператори.

За възложителите следва да се счита, че имат основателни причини да не изискват електронни средства за комуникация в процеса на подаване на документи в следните случаи:

- а) описанието на техническите спецификации, поради специализирания характер на обществената поръчка, не може да се представи с използване на форматите на файлове, поддържани като цяло от често използваните приложения;
- б) приложенията, поддържащи формати на файлове, които са подходящи за описанието на техническите спецификации, се предоставят по защитена схема за лицензиране и не могат да се предоставят за изтегляне или дистанционно използване от страна на възложителя;

- в) приложенията, поддържащи формати на файлове, които са подходящи за описанието на техническите спецификации, използват формати на файлове, които не могат да се обработват от други свободно достъпни за използване или изтегляне приложения.

Член 35

Номенклатури

1. Всички позовавания на номенклатури в контекста на обществените поръчки трябва да използват „Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV)“, приет съгласно Регламент (ЕО) № 2195/2002⁴⁵.
2. Комисията трябва да бъде оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 98 за съгласуване на референтните номера, използвани в приложение II и XVI, когато промени в номенклатурата по CPV трябва да се отразят в настоящата директива и когато те не водят до изменение на приложното поле на настоящата директива.

Член 36

Конфликти на интереси

1. По отношение на възлагащите органи по смисъла на точка 1 от член 2, държавите-членки трябва да предвидят правила за ефективно предотвратяване, откриване и незабавно отстраняване на конфликти на интереси, възникващи при провеждане на процедури за възлагане на поръчки по настоящата директива, включително при проектирането и подготовката на процедурата, изготвянето на документите за поръчките, подбора на кандидати и оференти и възлагането на поръчката, за да се избегне всяко изкривяване на конкуренцията и да се гарантира равнопоставеността на всички оференти.

Понятието за конфликт на интереси трябва да включва като минимум всяка ситуация, при която категориите лица по параграф 2 имат пряк или косвен личен интерес от резултата от процедурата за възлагане на обществени поръчки, за който може да се предположи, че пречи на безпристрастното и обективно изпълнение на техните задължения.

За целите на настоящия член „лични интереси“ означава всякакви семейни, емоционални, икономически, политически или други общи интереси с кандидатите или оферентите, включително конфликт на професионални интереси.

2. Правилата по параграф 1 се прилагат за конфликти на интереси, включващи като минимум следните категории лица:
 - а) членове на персонала на възлагащия орган, доставчици на услуги в областта на обществените поръчки или членове на персонала на други

⁴⁵ ОВ L 340, 16.12.2002 г., стр. 1.

доставчици на услуги, участващи в провеждането на процедурата за възлагане на обществената поръчка;

- б) председателя на възлагащия орган и членовете на взимащите решения структури на възлагащия орган, които, въпреки че не е задължително да участват в провеждането на процедурата за възлагане на обществени поръчки, могат да оказват влияние върху резултата от нея.

3. По-специално държавите-членки трябва да гарантират, че:

- а) членовете на персонала по параграф 2, буква а) се задължават да разкриват всеки конфликт на интереси по отношение на всеки от кандидатите или оферентите, веднага щом узнаят за такива конфликти, за да позволят възлагащия орган да вземе мерки за отстраняването на конфликтите;
- б) кандидатите и оферентите се задължават да подават в началото на процедурата за възлагане на обществени поръчки декларация за съществуването на привилегировани връзки с лицата по параграф 2, буква б), които е вероятно да поставят тези лица в ситуация на конфликт на интереси; възлагащият орган се задължава да посочи в индивидуалния доклад по член 94 дали всеки кандидат или оферент е подал декларация.

В случай на конфликт на интереси възлагащият орган трябва да вземе съответните мерки. Тези мерки могат да включват отвод на въпросния член на персонала от участие в съответната процедура за възлагане на обществени поръчки или пренасочване на задълженията и отговорностите му. Когато конфликтът на интереси не може ефективно да се отстрани с други средства, засегнатият кандидат или оферент трябва да се изключи от процедурата.

Когато бъдат установени привилегировани връзки, възлагащият орган се задължава незабавно да уведоми надзорния орган, определен в съответствие с член 93, и да вземе съответните мерки, за да се избегне всякакво неправомерно влияние върху процеса на възлагане и да се осигури равнопоставеността на кандидатите и оферентите. Ако конфликтът на интереси не може ефективно да се отстрани с други средства, засегнатият кандидат или оферент трябва да се изключи от процедурата.

4. Всички взети мерки по настоящия член трябва да се документират в индивидуалния доклад по член 94.

Член 37

Неправомерни действия

Кандидатите се задължават в началото на процедурата да представят клетвена декларация, че не са предприели и няма да предприемат действия за:

- а) неправомерно оказване на влияние върху процеса на вземане на решения на възложителя или получаване на поверителна информация, която може да им осигури неправомерни предимства в процедурата за възлагане на поръчки;

- б) влизане в съглашения с други кандидати и оференти, целящи изкривяване на конкуренцията; или
- в) умишлено предоставяне на подвеждаща информация, която може да окаже съществено влияние върху решенията по отношение на изключването, подбора или възлагането.

ДЯЛ II

ПРАВИЛА, КОИТО СЕ ПРИЛАГАТ ЗА ПОРЪЧКИТЕ

ГЛАВА I

Процедури

Член 38

Условия, свързани със Споразумението за обществените поръчки и други международни споразумения

1. Доколкото това попада в обхвата на Приложения III, IV и V и Общите бележки към приложение 1 на Европейския съюз към Споразумението за обществените поръчки и в обхвата на другите международни споразумения, задължаващи Съюза, изброени в приложение V към настоящата директива, възложителите по смисъла на член 4, параграф 3, буква а) трябва да осигурят на строителството, доставките, услугите и икономическите оператори на подписаните тези споразумения страни отношение, което е не по-малко благоприятно от отношението, осигурено на строителството, доставките, услугите и икономическите оператори на Съюза. Като прилагат настоящата директива към икономическите оператори на подписаните тези споразумения страни, възложителите спазват тези споразумения.
2. Комисията трябва да бъде оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 98 за изменение на списъка в приложение V, когато това е необходимо поради сключването на нови международни споразумения или изменение на съществуващите.

Член 39

Избор на процедури

1. При възлагането на поръчки за доставки, строителство или услуги възложителите трябва да прилагат процедурите, коригирани в съответствие с настоящата директива, стига да бъде публикувана покана за участие в състезателна процедура в съответствие с настоящата директива, без това да засяга член 42.

Държавите-членки са длъжни да предвидят правото на възложителите да прилагат открити или ограничени процедури или процедури на договаряне с предварителна покана за участие в състезателна процедура, както е регламентирано в настоящата директива.

2. Поканата за участие в състезателна процедура може да се направи по един от следните начини:

- а) периодично индикативно обявление по член 61, когато поръчката се възлага с ограничена процедура или процедура на договаряне;
- б) обявление за съществуването на квалификационна система по член 62, когато поръчката се възлага с ограничена процедура, процедура на договаряне или партньорство за иновации;
- в) с обявление за поръчка по член 63.

В случая по буква а) икономическите оператори, изразили интерес след публикуването на периодичното индикативно обявление, впоследствие трябва да се поканят да потвърдят своя интерес писмено с „покана за потвърждаване на интерес“ в съответствие с член 68.

3. Държавите-членки могат да осигурят на възложителите право да прилагат процедура на договаряне без предварителна покана за участие в състезателна процедура само в специфичните случаи и обстоятелства, изрично посочени в член 42.

Член 40 *Открита процедура*

1. При откритите процедури всеки заинтересован икономически оператор може да подаде оферта в отговор на покана за участие в състезателна процедура.

Минималният срок за получаване на офертите е 40 дни от датата на изпращане на обявлението за обществената поръчка.

Офертата трябва да бъде придружена от поисканата информация за качествен подбор.

2. Когато възложителите са публикували периодично индикативно обявление, което не се използва като покана за участие в състезателна процедура, минималният срок за получаване на оферти по втора алинея от параграф 1 от настоящия член може да се съкрати до 15 дни, стига едновременно да са изпълнени следните две условия:

- а) периодичното индикативно обявление включва, освен информацията, изисквана от раздел I от част А от приложение VI, цялата информация, изисквана от раздел II от част А от приложение VI, доколкото тази информация е на разположение към момента на публикуване на периодичното индикативно обявление;
- б) то е изпратено за публикуване между 45 дни и 12 месеца преди датата на изпращане на обявлението за поръчката.

3. Когато обстоятелства на неотложност, надлежно обосновани от възложителите, направят сроковете по втора алинея от параграф 1 невъзможни, те могат да поставят срок, който не трябва да бъде по-кратък от 20 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчката.

4. Възложителят може да съкрати с пет дни срока за получаване на оферти, посочени във втора алинея от параграф 1, когато допуска подаването на офертите с електронни средства в съответствие с член 33, параграфи 3, 4 и 5.

Член 41
Ограничена процедура

1. При ограничените процедури всеки икономически оператор може да подаде заявка за участие в отговор на покана за участие в състезателна процедура, като представи поисканата информация за качествен подбор.

Минималният срок за получаването на заявките за участие по принцип задължително се определя на не по-малко от 30 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчката или поканата за потвърждаване на интерес и в никакъв случай не може да бъде по-малък от 15 дни.

2. Само икономическите оператори, поканени от възложителя след оценката на поисканата от тях информация, могат да подават оферта. Възложителите имат право да ограничават броя на подходящите кандидати, които да бъдат поканени за участие в процедурата, в съответствие с член 72, параграф 2.

Срокът за получаване на оферти може да бъде установен чрез взаимно споразумение между възложителя и избраните кандидати, при условие че всички кандидати разполагат с еднакво време, за да изготвят и предадат своите оферти.

Когато не е възможно да се постигне споразумение за срока за получаване на офертите, възложителят трябва да постави срок, който в никакъв случай не може да бъде по-малък от 10 дни от датата на изпращане на поканата за представяне на оферти.

Член 42
Процедура на договаряне с предварителна покана за участие в състезателна процедура

1. При процедурите с договаряне с предварителна покана за участие в състезателна процедура всеки икономически оператор има право да подаде заявка за участие в отговор на такава покана, като представи поисканата информация за качествен подбор.

Минималният срок за получаването на заявките за участие по принцип задължително се определя на не по-малко от 30 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчката или когато се използва периодично индикативно обявление като покана за участие в състезателна процедура – датата на изпращане на поканата за потвърждаване на интерес, и в никакъв случай не може да бъде по-малък от 15 дни.

2. Само икономическите оператори, поканени от възложителя след оценката на поисканата от тях информация, могат да участват в договарянето. Възложителите имат право да ограничават броя на подходящите кандидати,

които да бъдат поканени за участие в процедурата, в съответствие с член 72, параграф 2.

Срокът за получаване на оферти може да бъде установен чрез взаимно споразумение между възложителя и подбраните кандидати, при условие че всички кандидати разполагат с еднакво време, за да изготвят и предадат своите оферти.

Когато не е възможно да се постигне споразумение за срока за получаване на офертите, възложителят трябва да постави срок, който в никакъв случай не може да бъде по-малък от 10 дни от датата на изпращане на поканата за представяне на оферти.

Член 43 *Партньорство за иновации*

1. Държавите-членки имат право да предвидят възможността възложителите да използват партньорства за иновации, както е регламентирано в настоящата директива. Държавите-членки имат право да решат да не транспонират в своето национално право партньорствата за иновации или да ограничат тяхното използване до определени видове поръчки.

При партньорствата за иновации всеки икономически оператор може да подаде заявка за участие в отговор на покана за участие в състезателна процедура съгласно член 39, параграф 2, букви б) и в), с оглед установяване на структурирано партньорство за разработка на новаторски продукт, услуга или строителство и закупуване впоследствие на получените в резултат на това стоки, услуги или строителство, стига те да отговарят на договорените нива на изпълнение и разходи.

2. Партньорството се структурира на последователни етапи според последователността на стъпките в процеса на изследване и разработка на иновациите, евентуално до производството на стоката или извършването на услугите. То трябва да предвижда междинни показатели за постигане от партньора и заплащане на възнаграждението на съответни вноски. Въз основа на тези показатели възложителят може да реши след всеки етап да прекрати партньорството и да стартира нова процедура за възлагане на обществени поръчки за останалите етапи, стига да е придобил съответните права върху интелектуалната собственост.
3. Поръчката се възлага в съответствие с правилата за процедурата на договаряне с предварителна покана за участие в състезателна процедура, посочени в член 42.

При подбора на кандидатите възложителите обръщат особено внимание на критериите по отношение на капацитета и опита на оферентите в областта на научноизследователската и развойната дейност или разработката на новаторски решения. Те имат право да ограничават броя на подходящите кандидати, които да бъдат поканени за участие в процедурата, в съответствие с член 72, параграф 2.

Само икономическите оператори, поканени от възложителя след оценката на поисканата от тях информация, имат право да подават проекти за изследване и разработка на иновации, чиято цел е удовлетворяване на потребностите, установени от възложителя, които не могат да се удовлетворят от съществуващите решения. Поръчката се възлага единствено въз основа на критерия за възлагане „икономически най-изгодна оферта“ в съответствие с член 76, параграф 1, буква а).

4. Структурата на партньорството и особено продължителността и стойността на различните етапи трябва да отразяват степента на новаторство в предложеното решение и последователността на действията за изследване и разработка на иновациите, необходими за осигуряването на новаторско решение, което все още не се предлага на пазара. Стойността и продължителността на една поръчка за покупка на получената в резултат на това стока, услуга или строителство трябва да остават в рамките на подходящите лимити, като се отчита необходимостта от възстановяване на направените разходи, включително разходите за разработка на новаторско решение, и за постигане на достатъчна печалба.

Възложителите не могат да използват партньорствата за иновации, за да препятстват, ограничават или изкривяват конкуренцията.

Член 44

Използване на процедурата на договаряне без предварителна покана за участие в състезателна процедура

Възложителите могат да използват процедура на договаряне без предварителна покана за участие в състезателна процедура в следните случаи:

- а) когато не са били подадени оферти, подадените оферти не са отговаряли на изискванията, не са били подадени заявки за участие в отговор на процедура с предварителна покана за участие в състезателна процедура, при условие че първоначално обявените условия на поръчката не са съществено променени;
- б) когато поръчката има за цел само научноизследователска дейност, експеримент, проучване или развойна дейност и няма за цел гарантирането на печалба или възстановяването на разходи за научноизследователска и развойна дейност и доколкото възлагането на такава поръчка не накърнява състезателното възлагане на последващи поръчки, които са насочени специално към постигането на тези цели;
- в) когато целта на поръчката е създаване или придобиване на произведение на изкуството;
- г) когато строителството, доставките или услугите могат да се осигурят само от конкретен икономически оператор поради някоя от следните причини:
 - (i) отсъствието на конкуренция по технически причини;
 - (ii) защитата на патенти, авторски права или други права върху интелектуалната собственост;

(iii) защитата на други изключителни права.

Това изключение се прилага само когато не съществува достатъчно добра алтернатива или заместител и отсъствието на конкуренция не се дължи на изкуствено стесняване на параметрите на обществената поръчка.

- д) доколкото е строго необходимо, когато поради изключително спешни причини, предизвикани от форсмажорни обстоятелства, не могат да бъдат спазени сроковете, които са установени за открити процедури, ограничени процедури и процедури на договаряне с предварителна покана за участие в състезателна процедура. Обстоятелствата, предявени с цел обосноваване на изключителната спешност, в никакъв случай не трябва да се дължат на възложителя;
- е) при поръчки за доставки, когато са необходими допълнителни доставки от първоначалния доставчик, предназначени за частична замяна на нормални снабдявания или инсталации или за разширяване обхвата на съществуващите снабдявания или инсталации, когато смяната на доставчика би принудила възложителя да се сдобие с материал с различни технически характеристики, което ще доведе до несъвместимост или несъразмерно големи технически затруднения при експлоатацията и поддръжката;
- ж) за ново строителство или услуги, които се състоят в повторение на подобно строителство или услуги, възложени от същите възложители на изпълнителя на по-ранна поръчка, при условие че това строителство или услуги съответстват на основния проект, в изпълнение на който е възложена първоначалната поръчка, при процедура съгласно член 39, параграф 1;
- з) за стоки, които се котират и купуват на стокова борса или други подобни борси като борсите за електроенергия;
- и) при изгодни покупки, когато е възможно придобиването на доставки при особено изгодни възможности, които са налице за много кратко време и на цена, която е значително по-ниска от обичайните пазарни цени;
- й) за закупуване на доставки при особено изгодни условия от изпълнител на предходни доставки, който окончателно прекратява стопанската си дейност, или от синдици при производство по несъстоятелност, споразумение с кредитори или друга сходна процедура съгласно националните законови или подзаконови разпоредби;
- к) когато въпросната поръчка за услуги е предшествана от конкурс за проект, организиран в съответствие с настоящата директива, и ще се възлага по приложимите правила на победителя или на един от победителите в този конкурс; във втория случай всички победители задължително се канят да участват в договарянето.

За целите на буква а) за една оферта се счита, че не е подходяща, когато:

- а) е нередовна или неприемлива и

- б) няма никакво отношение към поръчката, тъй като не може да удовлетвори потребностите на възложителя, посочени в документите за обществената поръчка.

По-специално за офертите се счита, че са нередовни, когато не са в съответствие с документите за обществената поръчка или когато предложените цени са защитени от действието на силите на нормалната конкуренция.

По-специално за офертите се счита, че са неприемливи във всеки от следните случаи:

- а) получени са със закъснение;
- б) подадени са от оференти, които не притежават изискуемите квалификации;
- в) цената им надхвърля бюджета на възложителя, определен преди стартирането на процедурата за възлагане на обществена поръчка; предварително определеният бюджет трябва да се документира в писмен вид;
- г) приети са като необичайно ниски в съответствие с член 79.

За целите на буква ж) от параграф 1 от настоящия член, основният проект задължително посочва размера на възможното допълнително строителство или услуги и условията, при които те ще се възлагат. Възможността за използване на тази процедура се посочва още при обявяването на тръжната процедура за първия проект, а общите прогнозни разходи за последващото строителство или услуги се вземат предвид от възложителите при прилагането на членове 12 и 13.

ГЛАВА II

Техники и инструменти за електронни и комбинирани обществени поръчки

Член 45 *Рамкови споразумения*

1. Възложителите могат да сключват рамкови споразумения, при положение че прилагат процедурите, предвидени в настоящата директива.

„Рамково споразумение“ означава споразумение между един или повече възложители и един или повече икономически оператори, което има за цел да определи условията на договорите за поръчки, които ще бъдат възложени през определен период, и по-специално условията, свързани с цените и когато е уместно – с предвидените количества.

Срокът на рамковото споразумение не надвишава четири години, освен в изключителни надлежно обосновани случаи, по-специално когато предметът на рамковото споразумение го оправдава.

2. Поръчките, основаващи се на рамково споразумение, се възлагат съгласно процедурите, предвидени в настоящия параграф и в параграфи 3 и 4.

Тези процедури могат да се прилагат само между възложителите, които ясно са обозначени за тази цел в поканата за участие в състезателна процедура, в поканата за потвърждаване на интерес или когато обявление за съществуването на квалификационна система се използва като покана за участие в състезателна процедура – в поканата за представяне на оферти, и икономическите оператори, с които първоначално е сключено рамковото споразумение.

Договорите, основаващи се на рамково споразумение, в никакъв случай не могат да внасят съществени изменения в условията, определени в него, по-специално в случая, посочен в параграф 3.

Възложителите не могат да използват рамковите споразумения неправомерно или по начин, който възпрепятства, ограничава или изкривява конкуренцията.

3. Когато се сключва рамково споразумение само с един икономически оператор, договорите за поръчки, основаващи се на това рамково споразумение, се възлагат в рамките на условията, определени в него.

При възлагането на тези поръчки възложителите могат да се обърнат писмено към икономическия оператор – страна по рамковото споразумение с искане да допълни своята оферта, ако е необходимо.

4. Когато рамково споразумение се сключва с повече от един икономически оператор, възлагането на поръчки може да стане по един от следните два начина:

- а) по реда и условията на рамковото споразумение, без да се подновява състезателната процедура, когато в него са посочени всички условия, регламентиращи осигуряването на въпросното строителство, услуги и доставки, и обективните условия за определяне на това кой от икономическите оператори – страни по рамковото споразумение трябва да ги изпълни; вторият вид условия задължително се посочват в документите за обществената поръчка;
- б) когато не всички условия, регламентиращи осигуряването на строителството, услугите и доставките, са посочени в рамковото споразумение – чрез подновяване на състезателната процедура между икономическите оператори, които са страни по рамковото споразумение.

5. Състезателната процедура по параграф 4, буква б) се основава на същите условия, при които е възложено рамковото споразумение, а когато е необходимо – на по-точно формулирани условия, и когато е уместно – на други условия, посочени в спецификациите към рамковото споразумение, в съответствие със следната процедура:

- а) за всяка поръчка, която трябва да бъде възложена, възложителите се обръщат писмено към икономическите оператори, които са в състояние да я изпълнят;
- б) възложителите определят достатъчно дълъг срок за представяне на офертите за всяка отделна поръчка, като вземат предвид фактори като

сложността на предмета на поръчката и времето, необходимо за изпращане на офертите;

- в) офертите се представят в писмен вид и тяхното съдържание не се отваря до изтичане на предвидения срок за отговор;
- г) възложителите възлагат всяка поръчка на оферента, който е представил най-добрата оферта въз основа на критериите за възлагане, определени в спецификациите на рамковото споразумение.

Член 46

Динамични системи за покупки

1. Възложителите имат право да използват динамична система за покупки при често осъществявани покупки, чиито характеристики отговарят на техните изисквания във вида, в който се предлагат по принцип на пазара. Динамичната система за покупки се използва като напълно електронен процес, отворен за всеки икономически оператор, който удовлетворява критериите за подбор, през целия си период на валидност.
2. За да възлагат поръчки чрез нея, възложителите се задължават да спазват правилата на ограничената процедура. Всички кандидати, които отговарят на критериите за подбор, задължително се допускат до системата; броят на кандидатите, които се допускат до системата, не може да се ограничава в съответствие с член 72, параграф 2. Всички комуникации в контекста на една динамична система за покупки задължително се осъществяват само с електронни средства в съответствие с член 33, параграфи 2–6.
3. За целите на възлагането на поръчки чрез динамична система за покупки възложителите:
 - а) публикуват покана за участие в състезателна процедура, от която да е ясно, че става дума за динамична система за покупки;
 - б) посочват в спецификациите като минимум естеството и прогнозното количество на предвидените покупки, както и цялата необходима информация за системата за покупки, използваното електронно оборудване, организацията и спецификациите на техническото свързване;
 - в) предлагат неограничен и пълен пряк достъп през целия период на валидност на системата до спецификациите и до всички допълнителни документи в съответствие с член 67.
4. Възложителите се задължават да предоставят на всеки икономически оператор през целия срок на действие на динамичната система за покупки възможността да заяви участие в нея при условията по параграф 2. Възложителите се задължават да приключат своите оценки на тези заявки според критериите за подбор в рамките на 10 работни дни след тяхното получаване.

Възложителите се задължават да уведомят възможно най-скоро икономическия оператор по първа алинея дали е бил допуснат до динамичната система за покупки, или не.

5. Възложителите отправят покана към всички квалифицирани участници да подадат оферта за всяка конкретна поръчка по динамичната система за покупки в съответствие с член 68.

Те възлагат поръчката на оферента, подал най-добрата оферта въз основа на критериите за възлагане, посочени в обявлението за поръчката за динамичната система за покупки, в поканата за потвърждаване на интерес, или, когато обявление за съществуването на квалификационна система се използва като поканата за участие в състезателна процедура – в поканата за представяне на оферта. Когато е уместно, тези критерии могат да бъдат формулирани по-точно в поканата за представяне на оферти.

6. Възложителите посочват срока на действие на динамичната система за покупки в поканата за участие в състезателна процедура. Те се задължават да уведомят Комисията за всяка промяна на срока на действие, като използват следните стандартни образци:
 - а) когато срокът на действие се променя без прекратяване на действието на системата – образеца, използван първоначално за поканата за участие в състезателна процедура за динамичната система за покупки;
 - б) когато действието на системата се прекратява – обявление за възлагане на поръчка по член 64.
7. Не се начисляват такси на заинтересованите икономически оператори или на страните, участващи в динамичната система за покупки.

Член 47 *Електронни търгове*

1. Възложителите имат право да използват електронни търгове, при които се предоставят нови цени, преразгледани по-ниски цени и/или нови стойности, засягащи определени елементи от офертите.

За тази цел възложителите използват цикличен електронен процес (електронен търг), който възниква след първоначална пълна оценка на офертите, която позволява те да бъдат класирани с автоматични методи за оценка.

2. При открита процедура, ограничена процедура или процедура на договаряне с предварителна покана за участие в състезателна процедура възложителите могат да вземат решение възлагането на поръчката да бъде предшествано от електронен търг, когато спецификациите на офертата могат да бъдат съставени точно.

При същите обстоятелства електронен търг може да бъде проведен при подновяване на състезателната процедура между страните по рамково споразумение съгласно член 45, параграф 4, буква б), както и при откриване на

процедура за поръчки, които ще бъдат възлагани съгласно динамичната система за покупки по член 46.

3. Електронният търг трябва да се основава на един от следните критерии:
- а) единствено въз основа на цените, когато поръчката се предоставя съобразно най-ниската цена;
 - б) по цени и/или по новите стойности на посочените в спецификациите характеристики на офертите, когато поръчката се възлага по критерия за икономически най-изгодна оферта.

4. Възложителите, които решат да провеждат електронен търг, посочват този факт в обявлението за поръчката, в поканата за потвърждаване на интерес или когато обявление за съществуването на квалификационна система се използва като покана за участие в състезателна процедура – в поканата за представяне на оферти. Спецификациите включват като минимум информацията, посочена в приложение VII.

5. Преди да пристъпят към електронния търг, възложителите правят пълна първоначална оценка на офертите съгласно критерия или критериите за възлагане и съгласно определените за тях тежести.

Оферта се счита за допустима, когато е подадена от квалифициран оферент и е в съответствие с техническите спецификации.

Всички оференти, подали допустими оферти, се приканват едновременно по електронен път да участват в електронния търг, като използват към посочената дата и час връзките в съответствие с указанията, дадени в поканата. Електронният търг може да се проведе в няколко последователни етапа. Той не може да започне по-рано от два работни дни след датата на изпращане на поканите.

6. Когато поръчката се възлага въз основа на икономически най-изгодната оферта, поканата се придружава от резултата от пълната оценка на съответната оферта, извършена в съответствие с тежестите, посочени в член 76, параграф 5, първа алинея.

Поканата съдържа също и математическата формула, която ще се използва в електронния търг за целите на автоматичното прекласиране на основата на представените нови цени и/или нови стойности. Тази формула обхваща тежестите на всички критерии, които са установени, за да се определи икономически най-изгодната оферта, както е посочено в обявлението, използвано като покана за участие в състезателна процедура, или в спецификациите. За тази цел обаче всички интервали от стойности се свеждат предварително до конкретна стойност.

Когато са разрешени варианти, за всеки вариант се предоставя отделна формула.

7. По време на всеки етап от даден електронен търг възложителите незабавно съобщават на всички оференти достатъчна информация, която да им даде

възможност да определят относителното си класиране във всеки момент. Те могат да съобщават и друга информация за предложени други цени или стойности, при условие че това е посочено в спецификациите. Те също така могат във всеки един момент да обявят броя на участниците на този етап от търга. В никакъв случай обаче не могат да разкриват самоличността на оферентите на който и да е етап от електронния търг.

8. Възложителите прекратяват електронния търг по един или повече от изброените по-долу начини:

- а) на посочените предварително дата и час;
- б) когато не получават повече нови цени или нови стойности, които отговарят на изискванията за минималните разлики, стига предварително да са посочили времето, което е позволено да измине след получаване на последната оферта, преди да закрийт електронния търг;
- в) когато посоченият предварително брой етапи в търга е изпълнен.

Когато възложителите са взели решение да закрийт електронния търг в съответствие с точка в) и евентуално в съчетание с определената в точка б) процедура, в поканата за участие в търга трябва да се посочи времевият график за всеки негов етап.

9. След закриване на електронния търг възложителите възлагат поръчката по реда на член 76 въз основа на резултатите от търга.

Член 48

Електронни каталози

1. Когато възложителите изискват използването на електронни средства за комуникация по член 33, те могат да поискат офертите да бъдат представени под формата на електронен каталог.

Държавите-членки могат да направят използването на електронни каталози задължително във връзка с определени видове обществени поръчки.

Офертите, представени под формата на електронен каталог, могат да бъдат придружени от други документи, допълващи офертата.

2. Електронните каталози се изготвят от кандидатите или оферентите с оглед участие в конкретна процедура за възлагане на поръчка в съответствие с техническите спецификации и формата, установени от възложителя.

Освен това електронните каталози трябва да отговарят на изискванията за електронните инструменти за комуникация, както и всички допълнителни изисквания, поставени от възложителя, в съответствие с член 33.

3. Когато представянето на оферти под формата на електронни каталози е допустимо или задължително, възложителите:

- а) посочват това в обявлението за поръчката, в поканата за потвърждаване на интерес, или когато обявление за съществуването на квалификационна система се използва като поканата за участие в състезателна процедура – в поканата за представяне на оферти или за участие в договарянето;
 - б) посочват в спецификациите цялата необходима информация по член 33, параграф 5 по отношение на формата, използваното електронно оборудване и организацията и спецификациите на техническото свързване за каталога.
- 4. Когато е сключено рамково споразумение с повече от един икономически оператор след подаване на оферти под формата на електронни каталози, възложителите могат да предвидят възможността подновяването на състезателната процедура за конкретни поръчки да се осъществи въз основа на актуализираните каталози. В този случай възложителите използват един от следните алтернативни методи:
 - а) да поканят оферентите да изпратят отново своите електронни каталози, съгласувани с изискванията на конкретната поръчка;
 - б) да уведомят оферентите, че възнамеряват да съберат от вече изпратените каталози необходимата информация за съставяне на оферти, съгласувани с изискванията на конкретната поръчка (наричано по-долу „изписване“), при положение че използването на този метод е обявено в документите за обществената поръчка за рамковото споразумение.
- 5. Когато възложителите подновяват състезателната процедура за конкретни поръчки в съответствие с буква б) от параграф 4, те посочват датата и часа, когато възнамеряват да съберат необходимата информация за съставяне на оферти, съгласувани с изискванията на конкретната поръчка, и предоставят на оферентите възможността да откажат такова събиране на информация.

Възложителите предоставят достатъчен период от време между уведомяването и действителното събиране на информация.

Преди да възложат поръчката, възложителите предоставят събраната информация на съответния оферент, за да му дадат възможност да оспори или потвърди точността на така съставената оферта.
- 6. Възложителите могат да възлагат поръчки по динамична система за покупки чрез „изписване“, при положение че заявката за участие в динамичната система за покупки е придружена от електронен каталог в съответствие с техническите спецификации и формата, установени от възложителя. Този каталог впоследствие се попълва от кандидатите, когато бъдат уведомени за намерението на възложителя да съставя оферти чрез „изписване“. „Изписването“ се извършва в съответствие с буква б) от параграф 4 и параграф 5.

Член 49

Централизирани дейности по закупуване и централни органи за покупки

1. Възложителите имат право да купуват строителство, доставки и/или услуги от или чрез централен орган за покупки.
2. Държавите членки осигуряват възможност на възложителите да прибягват до централизирани дейности по закупуване, предлагани от централни органи за покупки, които са установени в друга държава-членка.
3. Когато осъществява обществена поръчка чрез централизирани дейности по закупуване възложителят изпълнява своите задължения по настоящата директива доколкото съответните процедури за възлагане на обществени поръчки и тяхното изпълнение се провеждат изцяло от централния орган на всеки един етап от публикуването на поканата за участие в състезателна процедура до края на изпълнението на произтичащите от нея поръчка или поръчки.

Когато обаче определени етапи от процедурата за възлагане на обществени поръчки или изпълнението на произтичащите от това поръчки се провеждат от дадения възложител, той носи отговорност за изпълнението на задълженията по настоящата директива по отношение на етапите, които провежда.

4. Всички процедури за възлагане на обществени поръчки, провеждани от централен орган за покупки, се изпълняват чрез използване на електронни средства за комуникация в съответствие с изискванията на член 33.
5. Възложителите могат, без да прилагат процедурите, предвидени в настоящата директива, да изберат централен орган за покупки, който да изпълнява дейностите по централизирано осъществяване на покупки, включително в случаите, в които централният орган за покупки получава възнаграждение за това.
6. Централните органи за покупки се задължават да осигурят също така документиране на всички транзакции в хода на изпълнението на поръчките, рамковите споразумения или динамичните системи за покупки, които сключват в хода на своите дейности за централизирано извършване на покупките.

Член 50

Подпомагащи дейности по закупуване

Доставчиците на подпомагащи дейности по закупуване се избират в съответствие с процедурите за възлагане на обществени поръчки, посочени в настоящата директива.

Член 51

Инцидентни съвместни обществени поръчки

1. Един или повече възложители могат да се договарят да изпълнят съвместно определени специфични обществени поръчки.

2. Когато даден възложител провежда самостоятелно съответните процедури за възлагане на обществени поръчки на всички техни етапи от публикуването на поканата за участие в състезателна процедура до края на изпълнението на произтичащите от това поръчка или поръчки, този възложител носи цялата отговорност за изпълнението на задълженията по настоящата директива.

Когато обаче провеждането на процедури за възлагане на обществени поръчки и изпълнението на произтичащите от това поръчки се осъществяват от повече от един от участващите възложители, всеки от тях продължава да носи отговорност за изпълнението на своите задължения по настоящата директива по отношение на етапите, които провежда.

Член 52

Съвместни обществени поръчки между възложители от различни държави-членки

1. Без това да засяга Дял I, Глава III, Раздел 2, Подраздел 2: Специални отношения, възложители от различни държави членки могат съвместно да възлагат поръчки, като използват едно от средствата, описани в настоящия член.
2. Няколко възложители имат право да купуват строителство, доставки и/или услуги от или чрез централен орган за покупки, намиращ се в друга държава-членка. В този случай процедурата за възлагане на обществени поръчки се провежда в съответствие с националните разпоредби на държавата-членка, в която се намира централният орган за покупки.
3. Няколко възложители от различни държави-членки могат съвместно да възложат поръчка. В този случай участващите възложители сключват споразумение, в което се определя:
 - а) кои национални разпоредби се прилагат към процедурата за възлагане на обществени поръчки;
 - б) вътрешната организация на процедурата за възлагане на обществената поръчка, включително управлението на процедурата, споделянето на отговорностите, разпределението на строителството, доставките или услугите, предмет на поръчката, и сключването на договорите.

Когато определят приложимото национално право в съответствие с буква а), възложителите могат да изберат националните разпоредби на всяка държава-членка, в която се намира поне един от участващите възложители.

4. Когато няколко възложители от различни държави-членки формират съвместно юридическо лице, включително европейски групи за териториално сътрудничество по смисъла на Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета⁴⁶, или други лица, конституирани по правото на Съюза, участващите възложители се задължават с решение на компетентния орган на

⁴⁶ ОВ L 210 от 31.7.2006 г., стр. 19

съвместното юридическо лице да се договорят за приложимите национални правила за възлагане на поръчки на една от следните държави-членки:

- а) националните разпоредби на държавата-членка, в която се намира адресът на управление на съвместното юридическо лице;
- б) националните разпоредби на държавата-членка, в която съвместното юридическо лице осъществява своята дейност.

Тази договореност може да се прилага за неопределен период, когато това е уредено в учредителния акт на съвместното юридическо лице, или може да бъде ограничена за определен период от време, за определени видове поръчки или за възлагането на една или повече отделни поръчки.

5. При липса на договореност, определяща приложимото право в сферата на обществените поръчки, националното законодателство, което регламентира възлагането на поръчката, се определя съгласно посочените по-долу правила:

- а) когато процедурата се провежда или управлява от един от участващите възложители от името на останалите, се прилагат националните разпоредби на държавата-членка на този възложител;
- б) когато процедурата не се провежда или управлява от един от участващите възложители от името на останалите и
 - (i) засяга поръчка за строителство, възложителите прилагат националните разпоредби на държавата-членка, в която се намира по-голямата част от строителството;
 - (ii) засяга поръчка за услуги или доставки, възложителите прилагат националните разпоредби на държавата-членка, в която се осигурява по-голямата част от услугите или доставките.
- в) когато не е възможно да се определи приложимото национално право по букви а) или б), възложителите прилагат националните разпоредби на държавата-членка на възложителя, който поема най-голям дял от разходите.

6. При липса на договореност, определяща приложимото право в сферата на обществените поръчки по параграф 4, националното законодателство, което регламентира процедурите за възлагане на обществени поръчки, провеждани от съвместни юридически лица, сформирани от няколко възложители от различни държави-членки, се определя по следните правила:

- а) когато процедурата се провежда или управлява от компетентния орган на съвместното юридическо лице, се прилагат националните разпоредби на държавата-членка, в която се намира адресът на управление на юридическото лице;
- б) когато процедурата се провежда или управлява от член на юридическото лице от негово име, се прилагат правилата, посочени в параграф 5, букви а) и б);

- в) когато не е възможно да се определи приложимото национално право съгласно параграф 5, букви а) или б), възложителите прилагат националните разпоредби на държавата-членка, в която се намира адресът на управление на юридическото лице.
7. Един или повече възложители могат да възлагат отделни поръчки по рамково споразумение, сключено от или съвместно с възложител, намиращ се в друга държава-членка, стига рамковото споразумение да съдържа специфични разпоредби, позволяващи на съответния възложител или възложители да възлагат отделни поръчки.
8. Решенията за възлагане на трансгранични поръчки са обект на обикновените механизми за преразглеждане, които се предвиждат в приложимото национално право.
9. За да се осигури ефективното действие на механизмите за преразглеждане, държавите членки трябва да гарантират, че решенията на преразглеждащите органи по смисъла на Директива 92/13/ЕИО на Съвета⁴⁷, които се намират в други държави-членки, ще се изпълняват изцяло по техния вътрешен законен ред, когато такива решения засягат възложители, установени на тяхна територия и участващи в съответната процедура за възлагане на трансгранични обществени поръчки.

ГЛАВА III

Провеждане на процедурата

РАЗДЕЛ 1 ПОДГОТОВКА

Член 53

Предварителни пазарни консултации

1. Преди да стартират процедура за възлагане на обществена поръчка, възложителите могат да провеждат пазарни консултации, за да оценят структурата, възможностите и капацитета на пазара и да уведомят икономическите оператори за своите планове и изисквания за обществената поръчка.
- За тази цел възложителите могат да потърсят или приемат съвети от административни помощни структури, от трети страни или от участници на пазара, стига тези съвети да не водят до възпрепятстване на конкуренцията и до нарушаване на принципите за липса на дискриминация и за прозрачност.
2. Когато кандидат, оферент или предприятие, свързано с кандидат или оферент, консултира възложителя или по друг начин участва в подготовката на процедурата за възлагане на поръчка, възложителят взема съответни мерки, за

⁴⁷ ОВ L 76, 23.3.1992 г., стр. 14.

да гарантира, че конкуренцията не се изкривява от участието на този кандидат или оферент.

Такива мерки включват съобщаването на другите кандидати и оференти на цялата съществена информация, разменена в контекста или получена в резултат на участието на кандидата или оферента в подготовката на процедурата за възлагане на обществена поръчка, и поставянето на адекватни срокове за получаването на оферти. Въпросният кандидат или оферент може да бъде изключен от процедурата единствено когато няма други начини да се осигури изпълнението на задължението за спазване на принципа на равнопоставеност.

Преди всяко такова изключване, на кандидатите или оферентите се предоставя възможност да докажат, че тяхното участие в подготовката на процедурата за възлагане на обществена поръчка не е в състояние да изкриви конкуренцията. Вземите мерки се документират в индивидуалния доклад, който се изисква съгласно член 94.

Член 54

Технически спецификации

1. Техническите спецификации, определени в точка 1 от приложение VIII, се посочват в документите за обществените поръчки. В тях се определят необходимите характеристики за строителството, услугата или доставката.

Тези характеристики могат също така да се отнасят до конкретния процес за тяхното производство или осигуряване на съответното строителство, доставки или услуги или на всеки друг етап от жизнения цикъл, както е посочено в член 2, точка 22.

Техническите спецификации също така посочват дали ще бъде необходимо прехвърляне на правата върху интелектуалната собственост.

За всички обществени поръчки, чийто предмет е предназначен за използване от физически лица – независимо дали става дума за широката общественост, или за персонала на възложителя – тези технически спецификации трябва да бъдат, освен в надлежно обосновани случаи, съобразени с критериите за достъпност за хора с увреждания или да бъдат с предназначение, което е валидно за всички потребители.

Когато със законодателен акт на Съюза са приети задължителни стандарти за достъпност, техническите спецификации се определят при позоваване на тези стандарти, що се отнася до критериите за достъпност.

2. Техническите спецификации гарантират равен достъп на икономическите оператори до процедурата за възлагане на обществена поръчка и не водят до създаване на необосновани препятствия пред това обществената поръчка да бъде отворена за конкуренцията.

3. Без да засягат задължителните национални технически правила, доколкото те съответстват на правото на Съюза, техническите спецификации се определят по един от следните начини:
- а) по отношение на изискванията за работните характеристики или функционалните изисквания, включително екологичните характеристики, стига параметрите да са достатъчно точно определени, за да позволяват на оферентите да определят предмета на поръчката, а на възложителите – да възложат поръчката;
 - б) чрез позоваване на техническите спецификации и по ред на предимство – на националните стандарти, които транспонират европейски стандарти, европейски технически одобрения, общи технически спецификации, международни стандарти, други технически еталони, установени от европейски органи по стандартизация, или когато такива не съществуват — чрез позоваване на националните стандарти, националните технически одобрения или националните технически спецификации, отнасящи се до проектирането, метода на изчисление и изпълнение на строителството, както и до използването на стоките; при всяко позоваване се добавят думите „или еквивалентно“;
 - в) по отношение на изискванията във връзка с работните характеристики или функционалните изисквания, упоменати в буква а), чрез позоваване на техническите спецификации, упоменати в буква б), като средство за предполагагане на съответствието с тези изисквания;
 - г) чрез позоваване на техническите спецификации, упоменати в буква б), за някои характеристики, а за други – чрез позоваване на изискванията във връзка с работните характеристики или функционалните изисквания, упоменати в буква а).
4. Освен ако това не е обосновано поради предмета на поръчката, в техническите спецификации не се използват позоваване на конкретен модел или източник, или на специфичен процес, нито на търговска марка, патент, тип или специфичен произход или производство, което би довело до облагодетелстване или елиминиране на някои предприятия или някои стоки. Подобно позоваване се разрешава в изключителни случаи, когато е невъзможно предметът на поръчката да се опише достатъчно точно и разбираемо в съответствие с параграф 3. Към това позоваване се добавят думите „или еквивалентно“.
5. Когато възложител използва възможността за позоваване на спецификациите, упоменати в параграф 3, буква б), той не отхвърля оферта въз основа на аргумента, че оферираното строителство, доставки и услуги не съответстват на спецификациите, на които възложителят се е позовавал, ако оферентът докаже в своята оферта по какъвто и да било подходящ начин, включително чрез свидетелствата, посочени в член 56, че предлаганите от него решения удовлетворяват в еквивалентна степен изискванията, определени в техническите спецификации.
6. Когато възложител използва възможността, предвидена в параграф 3, буква а), да формулира технически спецификации въз основа на изисквания за работни

характеристики и функционални изисквания, той не отхвърля оферта за доставки, услуги или строителство, които съответстват на национален стандарт, въвеждащ европейски стандарт, европейско техническо одобрение, обща техническа спецификация, международен стандарт или технически еталон, установен от европейски орган по стандартизация, ако тези спецификации се отнасят до определените от възложителя изисквания за работни характеристики и функционални изисквания.

В своята оферта оферентът доказва по какъвто и да било подходящ начин, включително предвидените в член 56, че доставките, услугите или строителството, съответстващи на стандарта, отговарят на изискванията за работните характеристики или функционалните изисквания на възложителя.

Член 55 *Етикети*

1. Когато възложители посочват екологични, социални или други характеристики на строителство, услуга или доставка по отношение на изискванията за работните характеристики или функционалните изисквания съгласно член 54, параграф 3, буква а), те могат да изискат това строителство, доставки или услуги да носят определен етикет, стига всички долуизброени условия да бъдат изпълнени:
 - а) изискванията за етикета засягат единствено характеристики, свързани с предмета на поръчката, и са подходящи от гледна точка на определянето на характеристиките на строителството, доставките или услугите, предмет на поръчката;
 - б) изискванията за етикета са изготвени въз основа на научна информация или на други обективно проверими и недискриминиращи критерии;
 - в) етикетите са определени съгласно открита и прозрачна процедура, в която могат да участват всички заинтересовани страни, включително държавни органи, потребители, производители, дистрибутори и екологични организации;
 - г) етикетите са достъпни за всички заинтересовани страни.
 - д) критериите за етикети се определят от трета страна, която е независима от икономическия оператор, който кандидатства за етикета.

Възложителите, които изискват определен етикет, приемат всички еквивалентни етикети, които удовлетворяват изискванията на етикета, посочен от възложителите. За продукти, които нямат този етикет, възложителите приемат техническо досие на производителя или други подходящи свидетелства.

2. Когато даден етикет отговаря на условията, предвидени в параграф 1, букви б), в), г) и д), но също така поставя изисквания, които не са свързани с предмета на поръчката, възложителите могат да използват само онези подробни спецификации на етикета или, когато е необходимо, части от тях, които са

свързани с предмета на поръчката и са подходящи от гледна точка на определянето на характеристиките на този предмет.

Член 56

Протоколи от изпитване, сертифициране и други свидетелства

1. Възложителите могат да изискват от икономическите оператори да представят протокол от изпитване от признат орган или сертификат, издаден от такъв орган, като свидетелство за съответствие с техническите спецификации.

Когато възложителите изискват представянето на сертификати, изготвени от признати органи и свидетелстващи за съответствие с определена техническа спецификация, те приемат и сертификати от други еквивалентни признати органи.

2. Възложителите приемат и други подходящи свидетелства, освен посочените в параграф 1, като техническо досие на производителя, когато даденият икономически оператор няма достъп до сертификатите или протоколите от изпитване, посочени в параграф 1 или няма възможност да ги получи в съответните срокове.
3. „Признати органи“ по смисъла на параграф 1 от настоящия член са лабораториите за изпитвания и калибриране и всички органи за сертифициране и проверка, акредитирани в съответствие с Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета⁴⁸.
4. Държавите-членки предоставят на други държави-членки при поискване всякаква информация, свързана със свидетелствата и документите, подадени в съответствие с член 54, параграф 6, член 55 и параграфи 1, 2 и 3 от настоящия член, за доказване на съответствие с техническите изисквания. Компетентните органи в държавата-членка по установяване предоставят тази информация в съответствие с разпоредбите на член 96.

Член 57

Предоставяне на технически спецификации

1. По заявка от икономическите оператори, заинтересовани от получаването на поръчка, възложителите предоставят техническите спецификации, които редовно се цитират в техните поръчки за доставки, строителство или услуги, или техническите спецификации, които възнамеряват да използват за поръчките, за които периодично индикативно обявление се използва като покана за участие в състезателна процедура. Тези спецификации задължително се предоставят с електронни средства с неограничен и пълен безплатен директен достъп.
2. Когато техническите спецификации са въз основа на документи, предоставени на заинтересованите икономически оператори с електронни средства с

⁴⁸ ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 30.

неограничен и пълен безплатен директен достъп, включването на препратка към тези документи е достатъчно.

Член 58 Варианти

1. Възложителите могат да разглеждат варианти, които са подадени от oferent и отговарят на минималните изисквания, посочени от тях.

В спецификациите възложителите посочват дали разрешават варианти и ако да – минималните изисквания, които трябва да се спазят по отношение на вариантите, както и всякакви специфични изисквания относно представянето им. Когато вариантите са разрешени, възложителите също така гарантират, че избраните критерии за възлагане могат успешно да бъдат приложени както към варианти, отговарящи на минималните изисквания, така и към отговарящи на изискванията оферти, които не са варианти.

2. При процедури за възлагане на поръчки за доставки или услуги, възложителите, които са разрешили представянето на варианти, не отхвърлят вариант само на основание, че изборът на този вариант би довел до сключването на договор за услуги вместо на договор за доставки или обратното.

Член 59 Разделяне на поръчките на обособени позиции

1. Поръчките могат да се разделят на еднородни или разнородни обособени позиции. Прилага се член 13, параграф 7.

Възложителите посочват дали офертите са ограничени до една или повече обособени позиции в обявлението за поръчката, в поканата за потвърждаване на интерес, или когато обявление за съществуването на квалификационна система се използва като покана за участие в състезателна процедура – в поканата за представяне на оферти или за участие в договарянето.

2. Възложителите могат, дори когато е посочена възможността да се подават оферти за всички обособени позиции, да ограничат броя обособени позиции, които могат да се възлагат на един oferent, стига максималният брой да е посочен в обявлението за поръчката или в поканата за потвърждаване на интерес. Възложителите определят и посочват в документите за обществената поръчка обективни и недискриминационни критерии или правила за възлагането на различните обособени позиции, когато прилагането на избраните критерии за възлагане би могло да доведе до възлагане на един oferent на по-голям от максималния брой обособени позиции.
3. Когато на един и същ oferent може да бъде възложена повече от една обособена позиция, възложителите могат да предвидят възлагане на отделен договор за поръчка за всяка обособена позиция или на един или повече договори, обхващащи няколко или всички обособени позиции.

В документите за обществената поръчка възложителите посочват в дали си запазват правото да направят такъв избор и ако е така – кои обособени позиции могат да се групират в един договор за поръчка.

Възложителите първо определят офертите, които в най-голяма степен отговарят на критериите за възлагане, установени съгласно член 76, за всяка отделна обособена позиция. Те могат да възлагат поръчка за повече от една обособена позиция на оферент, който не е класиран на първо място по отношение на всички отделни обособени позиции, включени в съответната поръчка, стига критериите за възлагане, установени в член 76, да бъдат изпълнени по-добре по отношение на всички обособени позиции, включени в тази поръчка. В документите за обществената поръчка възложителите посочват методите, които възнамеряват да използват за това сравнение. Тези методи трябва да бъдат прозрачни, обективни и недискриминационни.

4. Възложителите могат да изискват всички изпълнители да се координират под ръководството на икономическия оператор, на който е възложена обособена позиция, включваща координирането на целия проект или на съответните части от него.

Член 60

Поставяне на срокове

1. При определяне на сроковете за заявките за участие и за получаване на оферти, възложителите отдават особено внимание на сложността на поръчката и времето, необходимо за изготвяне на офертите, без да се засягат минималните срокове, определени в членове 39–44.
2. Когато офертите могат да се направят само след посещение на обекта или след проверка на място на документите, съпътстващи документите за обществената поръчка, сроковете за получаването на оферти задължително се удължават, за да могат всички засегнати икономически оператори да се запознаят с цялата необходима информация за изготвяне на офертите си.

Раздел 2

Публикуване и прозрачност

Член 61

Периодични индикативни обявления

1. Възложителите могат да оповестят своите намерения за планирани поръчки чрез публикуването на периодично индикативно обявление при първа възможност след началото на бюджетната година. Тези обявления задължително трябва да съдържат информацията, посочена в част А, раздел I от приложение VI. Те задължително се публикуват от Комисията или от възложителите в техните профили на купувачи в съответствие с точка 2, буква б) от приложение IX. Когато обявлението е публикувано от възложителите в профила им на купувач, те трябва да изпратят известие за публикуването на

периодичното индикативно обявление в профила си в съответствие с точка 3 от приложение IX.

2. Когато поканата за участие в състезателна процедура е под формата на периодично индикативно обявление по отношение на ограничените процедури и процедурите на договаряне с предварителна покана за участие в състезателна процедура, обявлението трябва да отговаря на всяко едно от следните изисквания:
 - а) да указва изрично доставките, строителството или услугите, които са предмет на поръчката, която се възлага;
 - б) да посочва, че поръчката ще бъде възложена чрез ограничена процедура или процедура на договаряне без по-нататъшно публикуване на покана за участие в състезателна процедура, и да приканва заинтересованите икономически оператори да заявят своя интерес писмено;
 - в) да съдържа, освен информацията, посочена в част А, раздел I от приложение VI, и информацията в част А, раздел II от същото приложение;
 - г) да е било публикувано не повече от 12 месеца преди датата, на която е изпратена поканата за потвърждаване на интерес.

Член 62

Обявления за съществуването на квалификационна система

Когато възложителите изберат да установят квалификационна система в съответствие с член 71, системата е обект на обявление, както е посочено в приложение X, в което се посочва целта на квалификационната система и начинът за достъп до правилата относно нейното действие. Когато системата е с продължителност повече от три години, обявлението се публикува ежегодно. Когато системата е с по-кратка продължителност, е достатъчно първоначалното обявление.

Член 63

Обявления за поръчки

Обявленията за поръчки могат да се използват като покана за участие в състезателна процедура по отношение на всички процедури. Те задължително съдържат информацията, посочена в съответната част на приложение XI, и се публикуват в съответствие с член 65.

Член 64

Обявления за възложени поръчки

1. Не по-късно от два месеца след възлагането на поръчка или сключването на рамково споразумение, възложителите изпращат обявление за възложена поръчка с резултатите от процедурата за възлагане на поръчка.

Това обявление задължително съдържа информацията, посочена в приложение XII, и се публикува в съответствие с член 65.

2. Когато поканата за участие в състезателна процедура за въпросната поръчка е отправена под формата на периодично индикативно обявление и възложителят не възнамерява да възлага други поръчки по време на 12-месечния период, обхванат от периодичното индикативно обявление, в обявлението за възложена поръчка това задължително се посочва.

При рамковите споразумения, сключени в съответствие с член 45, възложителите не са задължени да изпращат обявление за резултатите от процедурата на възлагане за всяка поръчка, основаваща се на такова споразумение.

За поръчките, възложени въз основа на динамична система за покупки, възложителите изпращат обявление за възлагане на поръчка в срок до два месеца от възлагането на всяка поръчка. Те могат обаче да групират тези обявления на тримесечна основа. В този случай те изпращат събраните за тримесечието обявления в срок до два месеца от края на всяко тримесечие.

3. Информацията, предоставена в съответствие с приложение XII и предназначена за публикуване, се публикува в съответствие с приложение IX. Може да бъде отказано публикуването на определена информация за възлагането на поръчката или за сключването на рамковото споразумение, когато разкриването ѝ би попречило на правоприлагането или би противоречало по друг начин на обществен интерес, би увредило законни търговски интереси на конкретен публичен или частен икономически оператор, в това число интересите на оператора, на когото е възложена поръчката, или би накърнило лоялната конкуренция между икономическите оператори.

В случай на поръчки за услуги за научноизследователска и развойна дейност („услуги за НИРД“), информацията по отношение на естеството и количеството на услугите може съответно да се ограничи до:

- а) обозначението „услуги за НИРД“, когато поръчката е възложена с процедура на договаряне без покана за участие в състезателна процедура в съответствие с член 44, буква б);
 - б) информация, която е била поне толкова подробна, колкото е било посочено в обявлението, което е използвано като покана за участие в състезателна процедура.
4. Информация, която е предоставена в съответствие с приложение XII и на която е отбелязано, че не е предназначена за публикуване, се публикува само в опростен вид и в съответствие с приложение IX за статистически цели.

Член 65

Форма и начин на публикуване на обявленията

1. Обявленията по членове 61–64 задължително трябва да включват информацията, посочена в Приложения XI, X, VI A, VI Б и XII, под формата на

стандартни образци, включително стандартните образци за внасяне на поправки.

Комисията установява стандартните образци. Тези изпълнителни актове се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 100.

2. Обявленията по членове 61–64 се изготвят, предават се по електронен път на Комисията и се публикуват в съответствие с приложение IX. Обявленията се публикуват не по-късно от пет дни след тяхното изпращане. Разходите за публикуване на обявленията от Комисията се поемат от Съюза.
3. Поканите за участие в състезателни процедури по смисъла на член 39, параграф 2 се публикуват изцяло на официален език на Съюза, избран от възложителя. Тази езикова версия представлява единственият автентичен текст. Обобщение на важните елементи от всяко обявление се публикува на останалите официални езици.
4. Комисията осигурява продължаване на публикуването на пълния текст и обобщението на периодичните индикативни обявления по член 61, параграф 2, поканите за участие в състезателна процедура, въвеждащи динамична система за покупки по член 46, параграф 3, буква а) и обявленията за съществуването на квалификационна система, използвани като покана за участие в състезателна процедура в съответствие с член 39, параграф 2, буква б):
 - а) при периодични индикативни обявления – в продължение на 12 месеца или до получаване на обявление за възложена поръчка, както е предвидено в член 64, параграф 2, в което се посочва, че няма да се възлагат други поръчки по време на 12-месечния период, обхванат от поканата за участие в състезателна процедура;
 - б) при поканите за участие в състезателна процедура, въвеждащи динамична система за покупки – през периода на валидност на динамичната система за покупки;
 - в) в случай на обявления за съществуването на квалификационна система, за нейния период на валидност.
5. Възложителите са в състояние да удостоверят датите, на които обявленията са били изпратени.

Комисията предоставя на възложителя потвърждение за получаване на обявлението и за публикуване на изпратената информация, в което се посочва датата на публикуването. Това потвърждение представлява доказателство за публикуване.

6. Възложителите могат да публикуват обявления за поръчки за строителство, доставки или услуги, които не подлежат на изискването за публикуване по настоящата директива, стига тези обявления да бъдат изпратени до Комисията с електронни средства в съответствие с формата и процедурите за предаване, посочени в приложение IX.

Член 66
Публикуване на национално ниво

1. Обявленията по членове 61–64 и информацията, съдържаща се в тях, не се публикуват на национално ниво преди публикуването съгласно член 65.
2. Публикуваните на национално ниво обявления не съдържат информация, различна от тази в изпратените до Комисията обявления, или публикувана в профила на купувача, но в тях се посочва датата на изпращане на обявлението до Комисията или неговото публикуване в профила на купувача.
3. Периодичните индикативни обявления не се публикуват в профила на купувача преди до Комисията да бъде изпратено известието за тяхното публикуване в тази форма; в тях се посочва датата на изпращането.

Член 67
Предоставяне на документите за обществените поръчки по електронен път

1. Възложителите предоставят неограничен и пълен безплатен директен достъп с електронни средства до документите за поръчките от датата на публикуване на обявлението в съответствие с член 65 или датата на изпращане на поканата за потвърждаване на интерес. Когато обявление за съществуването на квалификационна система се използва като покана за участие в състезателна процедура, такъв достъп се предоставя при първа възможност и най-късно до момента на изпращане на поканата за представяне на оферти или участие в договарянето. В текста на обявлението или на тези покани се посочва адресът в интернет, на който тази документация е достъпна.
2. При условие че е поискана своевременно, възложителите или компетентните служби осигуряват допълнителна информация, отнасяща се до спецификациите и всички съпътстващи документи, не по-късно от шест дни преди срока, определен за получаване на офертите. В случай на ускорена открита процедура по член 40, параграф 3 този период е четири дни.

Член 68
Покани за представяне на оферта или за договаряне; покани за потвърждаване на интерес

1. При ограничени процедури, партньорства за иновации и процедури на договаряне с предварителна покана за участие в състезателна процедура възложителите едновременно и писмено приканват подбраните кандидати да представят своите оферти или да участват в договарянето.

Когато периодично индикативно обявление се използва като покана за участие в състезателна процедура съгласно член 39, параграф 2, буква а), възложителите едновременно и писмено приканват икономическите оператори, изразили своя интерес, да го потвърдят.

2. Поканите, посочени в параграф 1, включват препратка към електронния адрес, на който се предлага директен достъп с електронни средства до

спецификациите и всички други съпътстващи документи. Освен това, те включат информацията, посочена в приложение XIII.

Член 69

Уведомяване на подадите заявления за квалифициране, кандидатите и оферентите

1. Възложителите възможно най-бързо уведомяват всеки кандидат и оферент относно взетите решения за сключването на рамково споразумение, възлагането на поръчката или допускането до динамична система за покупки, включително и относно основанията за всяко решение да не се сключва рамково споразумение или да не се възложи обществена поръчка, за която е имало покана за участие в състезателна процедура, да се започне отново процедурата, или да не се въведе динамична система за покупки.
2. По заявка на съответната страна възложителите по най-бързия възможен начин и не по-късно от 15 дни след получаване на писмена заявка уведомяват:
 - а) всеки неуспял кандидат за причините за отхвърляне на неговата заявка за участие;
 - б) всеки неуспял оферент за причините за отхвърляне на неговата оферта, включително за случаите, посочени в член 54, параграфи 5 и 6, за причините за своето решение за неравностойност или за решението си, че строителните работи, доставките или услугите не отговарят на изискванията за работни характеристики или функционалните изисквания;
 - в) всеки оферент, който е подал допустима оферта, за характеристиките и относителните преимущества на избраната оферта, както и за името на спечелилия оферент или за страните по рамковото споразумение;
 - г) всеки оферент, който е подал допустима оферта, за провеждането и хода на договарянето и диалога с оферентите.
3. Възложителите могат да откажат публикуване на определена информация по параграф 1, свързана с възлагането на поръчката, сключването на рамковото споразумение или допускането до динамична система за покупки, когато разкриването ѝ би попречило на правоприлагането или би противоречало по друг начин на обществен интерес, би увредило законни търговски интереси на конкретен публичен или частен икономически оператор, в това число интересите на икономическия оператор, на когото е възложена поръчката, или би накърнило лоялната конкуренция между икономическите оператори.
4. Възложителите, които създадат и използват система за квалифициране, уведомяват заявителите за своето решение относно квалифицирането в рамките на срок от шест месеца.

В случай че за вземането на решение са необходими повече от четири месеца от подаването на заявлението, възложителят информира лицето, подало заявление, в рамките на два месеца от подаването на заявлението относно

основанията, които оправдават по-дългия срок и относно датата, до която неговото заявление ще бъде прието или отхвърлено.

5. Кандидати, чиято квалификация е отказана, се уведомяват за това решение и за основанията за отказа възможно най-бързо и при никакви обстоятелства по-късно от 15 дни след датата на решението. Мотивите се основават на критериите за квалифициране, посочени в член 71, параграф 2.
6. Възложителите, които създават и използват система за квалифициране, могат да прекратят квалификацията на даден икономически оператор единствено поради причини, основани на критериите за квалификация, посочени в член 71, параграф 2. Всяко намерение да бъде прекратена дадена квалификация се съобщава предварително в писмен вид на икономическия оператор, най-малко 15 дни преди датата, на която квалифицирането следва да бъде прекратено, като се излагат мотивът или мотивите, които обосновават предложеното действие.

РАЗДЕЛ 3

ИЗБОР НА УЧАСТНИЦИ И ВЪЗЛАГАНЕ НА ПОРЪЧКИ

Член 70 *Общи принципи*

1. За целите на подбора на участниците в процедурите за възлагане на поръчки се прилагат следните правила в своята съвкупност:
 - а) възложителите, които са установили правила и критерии за изключване на оференти или кандидати в съответствие с член 72, параграф 1 или член 74, параграф 2, изключват икономически оператори, идентифицирани в съответствие с тези правила и отговарящи на тези критерии;
 - б) те избират оференти и кандидати в съответствие с обективните правила и критерии, установени съобразно членове 72 и 74;
 - в) при ограничени процедури и при процедури на договаряне с покана за участие в състезателна процедура, както и при партньорствата за иновации, когато е уместно и в съответствие с член 72, параграф 2 те намаляват броя на кандидатите, избрани съгласно букви а) и б) от настоящия параграф.
2. Когато поканата за участие в състезателна процедура е под формата на обявление за съществуването на квалификационна система и с оглед подбора на участници в процедури за възлагане на конкретните поръчки, които са предмет на поканата за участие в състезателна процедура, възложителите:
 - а) квалифицират икономическите оператори в съответствие с член 71;

- б) прилагат към квалифицираните икономически оператори разпоредбите на параграф 1, които се отнасят до ограничените процедури, процедурите на договаряне или партньорствата за иновации.
3. Когато подбират участници за ограничена процедура, процедура на договаряне или партньорство за иновации, при взимане на решения относно квалифицирането или когато критериите и правилата се осъвременяват, възложителите:
- а) не налагат на определени икономически оператори административни, технически или финансови условия, които не биха били наложени на други;
 - б) не изискват изпитвания или свидетелства, които биха дублирали вече наличните обективни доказателства.
4. Възложителите проверяват дали представените от подбраните оференти оферти съответстват на правилата и изискванията, които се прилагат към офертите, и възлагат поръчката въз основа на критериите, установени в членове 76 и 79, като се вземе предвид член 58.
5. Възложителите могат да решат да не възлагат поръчка на оферента, подал най-добрата оферта, когато са установили, че той не изпълнява най-малкото равностойно задълженията, установени от законодателството на Съюза в областта на социалното, трудовото или екологичното право, или разпоредбите на международното социално или екологично право, изброени в приложение XIV.
6. При откритите процедури възложителите могат да решат да разгледат офертите преди да проверят състоянието на оферентите, стига съответните разпоредби на членове 70–79 да бъдат спазени, включително правилото, че поръчката не може да се възлага на оферент, който би трябвало да е изключен съгласно член 74 или който не отговаря на критериите за подбор, установени от възложителя в съответствие с член 72, параграф 1 и член 74.
7. Комисията се оправомощава да приема делегирани актове в съответствие с член 98 за изменение на списъка в приложение XIV при необходимост, поради сключване на нови международни споразумения или модификации на действащи международни споразумения.

ПОДРАЗДЕЛ 1

КВАЛИФИЦИРАНЕ И КАЧЕСТВЕН ПОДБОР

Член 71

Квалификационни системи

1. Възложителите, които пожелаят, могат да създадат и да използват система за квалифициране на икономически оператори.

Възложителите, които създават или използват квалификационна система, гарантират, че икономическите оператори по всяко време могат да поискат да бъдат квалифицирани.

2. Системата по параграф 1 може да обхваща различни етапи за квалифициране.

Възложителите установяват обективни правила и критерии за изключването и подбора на икономическите оператори, пожелали квалифициране, и обективни критерии и правила за използването на квалификационната система, включващи такива въпроси като вписването в системата, периодичното актуализиране на квалифицирането и срока на действие на системата.

Когато тези критерии и правила обхващат технически спецификации, се прилагат членове 54–56. Критериите и правилата могат да бъдат актуализирани, когато това се изисква.

3. Критериите и правилата, посочени в параграф 2, се предоставят на икономическите оператори при поискване. Тези актуализирани критерии и правила задължително се съобщават на заинтересованите икономически оператори.

Когато възложител смята, че квалификационната система на определени други субекти или организации отговаря на неговите изисквания, той съобщава на заинтересованите икономически оператори наименованията на тези други субекти или организации.

4. Съхранява се писмен запис на квалифицираните икономически оператори; той може да бъде разделен на категории според вида на поръчката, за която е валидно квалифицирането.
5. Когато поканата за участие в състезателна процедура е под формата на обявление за съществуването на квалификационна система, специфичните поръчки за строителството, доставките или услугите, попадащи в обхвата на квалификационната система, се възлагат посредством ограничени процедури или процедури на договаряне, при които всички оференти и участници се подбират сред кандидатите, които вече са квалифицирани в съответствие с тази система.
6. Всички такси, начислявани във връзка със заявките за квалифициране или с актуализирането или запазването на вече получена квалификация по системата, са пропорционални на генерираните разходи.

Член 72

Критерии за качествен подбор

1. Възложителите могат да установят обективни правила и критерии за изключването и подбора на оферентите или кандидатите; тези правила и критерии се предоставят на заинтересованите икономически оператори.
2. Когато възложителите трябва да осигурят подходящ баланс между конкретните характеристики на процедурата за възлагане на обществена поръчка и

ресурсите, необходими за нейното провеждане, те могат при ограничените процедури, процедурите на договаряне или партньорствата за иновации да установят обективни правила и критерии, които отразяват тази необходимост и позволяват на възложителя да намали броя на кандидатите, които ще бъдат поканени да представят оферти или да участват в договарянето. Броят на избраните кандидати обаче отчита необходимостта от гарантиране на адекватна конкуренция.

Член 73

Използване на възможностите на други субекти

1. Когато обективните правила и критерии за изключването и подбора на икономическите оператори, пожелали квалифициране в квалификационна система, включват изисквания, имащи отношение към икономическото и финансовото състояние на икономическия оператор или към неговите технически или професионални възможности, икономическият оператор може, когато е необходимо, да разчита на капацитета на други субекти, независимо от правния характер на връзката между него и тези субекти. В този случай икономическият оператор доказва на възложителя, че тези ресурси ще са на негово разположение за целия период на действие на квалификационната система, например чрез представяне на доказателство за ангажимента, поет от тези субекти в тази връзка. По отношение на икономическото и финансовото състояние възложителите могат да изискват икономическият оператор и тези субекти да бъдат солидарно отговорни за изпълнението на поръчката.

При същите условия група от икономически оператори, както е посочено в член 30, може да използва капацитета на участниците в групата или на други субекти.

2. Когато обективните правила и критерии за изключването и подбора на кандидатите и оферентите в открити процедури, ограничени процедури, процедури на договаряне или партньорства за иновации включват изисквания, имащи отношение към икономическото и финансовото състояние на икономическия оператор или към неговите технически и професионални възможности, икономическият оператор може, когато е необходимо и за конкретна поръчка, да разчита на капацитета на други субекти, независимо от правния характер на връзката между него и тези субекти. В този случай икономическият оператор доказва на възложителя, че той ще разполага с необходимите ресурси, например чрез представяне на доказателство за ангажимента, поет от тези субекти в тази връзка. По отношение на икономическото и финансовото състояние възложителите могат да изискват икономическият оператор и тези субекти да бъдат солидарно отговорни за изпълнението на поръчката.

При същите условия група от икономически оператори, както е посочено в член 30, може да разчита на капацитета на участниците в групата или на други субекти.

3. В случай на поръчки за строителство, поръчки за услуги и операции, свързани с проучване на терена и инсталиране в контекста на поръчка за доставки,

възложителите могат да изискват определени операции от критично значение да бъдат извършени пряко от самия оферент или когато офертата е подадена от група икономически оператори съгласно член 30 – от участник в групата.

Член 74

Използване на основанията за изключване и критериите за подбор, предвидени съгласно [Директива 2004/18]

1. Обективните правила и критерии за изключването и подбора на икономическите оператори, пожелали квалифициране в квалификационна система, и обективните правила и критерии за изключването и подбора на кандидатите и оферентите в открити процедури, ограничени процедури, процедури на договаряне или партньорства за иновации могат да включват основанията за изключване, изброени в член 55 от Директива 2004/18, по реда и условията, посочени в него.

Когато възложителят е възлагащ орган, тези критерии и правила включват основанията за изключване, изброени в член 55, параграфи 1 и 2 от Директива 2004/18, по реда и условията, посочени в същия член.

2. Критериите и правилата, посочени в параграф 1, могат да включват критериите за подбор, посочени в член 56 на Директива 2004/18/ЕО, по реда и условията, определени в него, особено по отношение на ограниченията за изискванията по отношение на годишните обороти съгласно параграф 3, втора алинея от същия член.
3. За целите на прилагането на параграфи 1 и 2 от настоящия член се прилагат членове 57–60 от Директива 2004/18/ЕО.

Член 75

Стандарти за осигуряване на качеството и стандарти за екологично управление

1. Когато изискват представянето на удостоверения, изготвени от независими органи, които потвърждават съответствието на икономическия оператор с определени стандарти за осигуряване на качеството, в това число достъп за хора с увреждания, възложителите се позовават на системи за осигуряване на качеството, основани на съответните европейски серии от стандарти, заверени от органи, които съответстват на европейските серии от стандарти относно сертифицирането.

Възложителите признават еквивалентни сертификати, издадени от органи, установени в други държави-членки. Те приемат и други свидетелства за еквивалентни мерки за осигуряване на качеството от икономически оператори, които нямат достъп до такива сертификати или нямат възможност да ги получат в съответните срокове.

2. Когато възложителите изискват представянето на сертификати, изготвени от независими органи, доказващи, че икономическият оператор отговаря на определени схеми или стандарти за екологично управление, те се позовават на Схемата на Европейския съюз за управление по околна среда и одит (EMAS)

или на други схеми за екологично управление, признати в съответствие с член 45 от Регламент (ЕО) № 1221/2009 на Европейския парламент и на Съвета⁴⁹, или други стандарти за екологично управление, основани на съответните Европейски или международни стандарти от акредитирани органи.

Възложителите признават еквивалентни сертификати, издадени от органи, установени в други държави-членки. Те приемат и други свидетелства за еквивалентни мерки за екологично управление от икономически оператори, които нямат достъп до такива сертификати или нямат възможност да ги получат в съответните срокове.

3. При поискване държавите-членки предоставят на други държави-членки в съответствие с член 97 всяка информация, имаща отношение към документите, представени като свидетелство за съответствие със стандартите за качество и екологично управление, посочени в 1 и 2 от настоящия член.

ПОДРАЗДЕЛ 2

ВЪЗЛАГАНЕ НА ПОРЪЧКАТА

Член 76

Критерии за възлагане на поръчката

1. Без да се засягат националните закони, подзаконови или административни разпоредби относно заплащането на определени услуги, възложителите възлагат поръчки съгласно един от следните критерии:

- а) икономически най-изгодна оферта;
- б) най-ниски разходи.

По усмотрение на възложителя разходите могат да се оценяват въз основа единствено на цената или посредством подход за оценка на ефективността на разходите, например при използване на подхода за оценка на разходите за целия жизнен цикъл, съгласно условията, посочени в член 77.

2. Икономически най-изгодната оферта, посочена в параграф 1, буква а), от гледна точка на възложителя се определя въз основа на критерии, свързани с предмета на въпросната поръчка.

Тези критерии включват, освен цената или разходите, посочени в параграф 1, буква б), и други критерии, свързани с предмета на въпросната поръчка, като:

- а) качество, включително технически качества, естетически и функционални характеристики, достъпност, предназначение за всички потребители, екологични характеристики и новаторски характер;

⁴⁹ ОВ L 342, 22.12.2009 г., стр. 1.

- б) за поръчки за услуги и поръчки, включващи строително проектиране, могат да се вземат под внимание организацията, квалификацията и опита на персонала, на когото е възложено изпълнението на въпросната поръчка, вследствие на което след възлагането на поръчката този персонал може да се замества единствено със съгласието на възложителя, който трябва да провери дали заместниците осигуряват еквивалентна организация и качество;
 - в) обслужване след продажбата и техническо съдействие, дата на доставка и период на доставка или период за изпълнение, ангажименти по отношение на частите и сигурността на доставките;
 - г) конкретния процес за производство или осигуряване на заявеното строителство, доставки или услуги или за всеки друг етап от съответния жизнен цикъл съгласно член 2, точка 22, доколкото тези критерии са посочени в съответствие с параграф 4 и засягат фактори, участващи пряко в тези процеси, и характеризират конкретния процес за производство или осигуряване на заявеното строителство, доставки или услуги.
3. Държавите-членки могат да предвидят възлагането на определени видове поръчки да става въз основа на икономически най-изгодната оферта, както е посочено в параграф 1, буква а) и в параграф 2.
4. Критериите за възлагане не дават неограничена свобода на избор на възложителя. Те гарантират възможността за ефективна конкуренция и са придружени от изисквания, които позволяват представената от оферентите информация да се проверява ефективно. Възложителите проверяват по ефективен начин дали офертите отговарят на критериите за възлагане въз основа на представените от оферентите информация и свидетелства.
5. В случая, посочен в параграф 1, буква а) възложителят посочва относителната тежест, която определя за всеки от избраните критерии за определяне на икономически най-изгодната оферта.

Тези тежести могат да се изразят, като се предвиди интервал с подходящ максимален обхват.

Когато претеглянето не е възможно по обективни причини, възложителят степенува критериите по важност в низходящ ред.

Относителната тежест или подредбата по значение се посочват, когато е уместно, в обявлението, което се използва като покана за участие в състезателна процедура, в поканата за потвърждаване на интерес, в поканата за представяне на оферти или участие в договарянето или в спецификациите.

Член 77

Оценка на разходите за целия жизнен цикъл

1. Оценката на разходите за целия жизнен цикъл включва в необходимата степен всеки от следните разходи в рамките на целия жизнен цикъл на продукта, услугата или строителството съгласно определението в член 2, точка 22:

- а) вътрешните разходи, включително разходите, свързани с придобиването, като производствените разходи, с използването, като потреблението на енергия, разходите за поддръжка и разходите в края на експлоатационния период, като разходите за събиране и рециклиране, и
 - б) външните екологични разходи, свързани пряко с жизнения цикъл, стига тяхната парична стойност да може да се определи и провери, които могат да включват разходите за емисиите на парникови газове и други емисии на замърсители, както и други разходи за смекчаване на последиците от изменението на климата.
2. Когато възложителите оценяват разходите чрез подхода за оценка на разходите за целия жизнен цикъл, те посочват в документите за обществените поръчки използваната методология за изчисляване на разходите за целия жизнен цикъл. Използваната методология изпълнява всички изброени по-долу условия:
- а) разработена е въз основа на научна информация или се основава на други критерии, които са обективно проверими и не са дискриминационни;
 - б) утвърдена е за редовна или продължителна употреба;
 - в) достъпна е за всички заинтересовани страни.

Възложителите позволяват на икономическите оператори, включително на икономическите оператори от трети държави, да прилагат различни методологии за установяване на разходите през жизнения цикъл на тяхната оферта, при условие, че докажат, че тази методология е в съответствие с изискванията, посочени в букви а), б) и в), и е еквивалентна на методологията, посочена от възложителя.

3. Когато обща методология за изчисляване на разходите за целия жизнен цикъл бъде приета като част от законодателен акт на Съюза, включително чрез делегирани актове съгласно законодателството на съответния сектор, тя се прилага, когато оценката на разходите за целия жизнен цикъл е включена в критериите за възлагане съгласно член 76, параграф 1.

Списък с такива законодателни и делегирани актове е даден в приложение XV. Комисията трябва е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 98 за актуализирането на този списък, когато в него се налагат изменения поради приемането на ново законодателство, отмяната или изменението на съществуващото.

Член 78 *Пречки за възлагане*

Възложителите не сключват договор със спечелилия оферент, когато е изпълнено едно от следните условия:

- а) оферентът не може да представи сертификатите и документите, които се изискват съгласно член 74, параграф 3;

- б) декларацията, предоставена от оферента съгласно член 37, е с невярно съдържание;
- в) декларацията, предоставена от оферента съгласно член 36, параграф 3, буква б), е с невярно съдържание.

Член 79

Оферти с необичайно ниска стойност

1. Възложителят изисква от икономическите оператори да обяснят обявената от тях цена или начислените разходи, когато са изпълнени всички долупосочени условия:
 - а) цената или начислените разходи са с повече от 50% по-ниски от средната цена или разходи на останалите оферти;
 - б) цената или начислените разходи са с повече от 20% по-ниски от цената или разходите на втората най-ниска оферта;
 - в) подадени са най-малко пет оферти.
2. Когато офертите изглеждат с необичайно ниска стойност по други причини, възложителите също могат да поискат такива обяснения.
3. Обясненията, посочени в параграфи 1 и 2, могат по-конкретно да се отнасят до:
 - а) икономическите аспекти на производствения процес, предоставените услуги и строителния метод;
 - б) избраните технически решения или наличието на изключително благоприятни условия за оферента за изпълнение на строителството или за доставката на стоки или предоставянето на услуги;
 - в) оригиналното решение, предложено от оферента, относно доставките, услугите или строителството;
 - г) спазването на задължения, най-малко еквивалентно, установени от законодателството на Съюза в областта на социалното, трудовото или екологичното право, или на разпоредбите на международното социално и екологично право, изброени в приложение XIV, или когато това не е приложимо – други разпоредби, осигуряващи еквивалентно ниво на защита;
 - д) възможността оферентът да се ползва от държавна помощ.
4. Възложителят проверява предоставената информация, като се консултира с оферента.

Той може да отхвърли офертата само когато представените доказателства не оправдават ниското ниво на цената или начислените разходи, като се отчитат елементите, посочени в параграф 3.

Възложителите отхвърлят офертата, когато са установили, че стойността ѝ е необичайно ниска, тъй като офертата не отговаря на изискванията, установени от законодателството на Съюза в областта на социалното, трудовото или екологичното право, или разпоредбите на международното социално и екологично право, изброени в приложение XIV.

5. Когато възложител установи, че дадена оферта е с необичайно ниска стойност, защото оферентът е получил държавна помощ, тя може да бъде отхвърлена само на това основание единствено след консултация с оферента, когато последният не може да докаже в достатъчен срок, определен от възложителя, че въпросната помощ е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107 от Договора. Когато възложителят отхвърли оферта при тези обстоятелства, той информира Комисията за това.
6. При поискване държавите-членки предоставят на други държави-членки в съответствие с член 97 всяка информация, имаща отношение към свидетелствата и документите, представени във връзка с данните, изброени в параграф 3.

Глава IV

Изпълнение на договора за поръчка

Член 80

Условия за изпълнение на договорите

Възложителите могат да поставят специални условия, свързани с изпълнението на договор за обществена поръчка, стига те да са посочени в поканата за участие в състезателна процедура или в спецификациите. Тези условия могат по-специално да засягат социални или екологични съображения. Те също така могат да включват изискване икономическите оператори да предвиждат компенсации за рискове от увеличение на цените, които са резултат от ценови колебания (хеджиране) и които биха могли да окажат сериозно влияние върху изпълнението на договора.

Член 81

Възлагане на подизпълнители

1. В документацията за обществената поръчка възложителят може да постави изискване или да бъде задължен от държава-членка да го направи за това оферентът да посочи в своята оферта дела от поръчката, който възнамерява да възложи на подизпълнители, както и предлаганите подизпълнители.
2. Държавите-членки могат да предвидят, че при заявка от страна на подизпълнителя и когато естеството на поръчката позволява, възложителят превежда дължимите плащания директно на подизпълнителя за услугите, доставките или строителството, предоставени на главния изпълнител. В този случай държавите-членки въвеждат подходящи механизми, позволяващи на главния изпълнител да оспори плащания, които не са дължими. Уреждането на

този режим на плащане задължително се посочва в документите за обществената поръчка.

3. Параграфи 1 и 2 се прилагат без да се засяга въпросът за отговорността на основния икономически оператор.

Член 82

Изменение на договорите в рамките на техния срок

1. Същественото изменение на разпоредбите в договора за поръчка на строителство, доставки или услуги по време на срока му се счита за ново възлагане за целите на настоящата директива и изисква нова процедура за възлагане на обществена поръчка в съответствие с нея.
2. Изменението на договор за поръчка по време на срока му задължително се счита за съществено по смисъла на параграф 1, когато прави поръчката съществено различна от първоначално възложената. Във всеки случай, без да се засягат параграфи 3 и 4, изменението се счита за съществено, когато е изпълнено едно от следните условия:
 - а) изменението въвежда условия, които, ако са били част от първоначалната процедура за възлагане на обществена поръчка, са щели да позволят подбор на кандидати, различни от първоначално подобрите, или са щели да позволят възлагането на поръчката на друг оферент;
 - б) изменението променя икономическия баланс на поръчката в полза на изпълнителя;
 - в) изменението разширява значително обхвата на поръчката така, че да включи доставки, услуги или строителство, които не са били обхванати първоначално.

3. Заместването на партньора по договора се счита за съществено изменение по смисъла на параграф 1.

Въпреки това първа алинея не се прилага в случай на цялостно или частично наследяване на позицията на първоначалния изпълнител вследствие на операции по реструктуриране на предприятията или несъстоятелност, от друг икономически оператор, който отговаря на първоначално установените критерии за качествен подбор, стига това да не предполага други съществени изменения на договора и да не цели заобикаляне на прилагането на настоящата директива.

4. Когато стойността на едно изменение може да бъде изразена в парично отношение, изменението не се счита за съществено по смисъла на параграф 1, когато неговата стойност не превишава праговете, посочени в член 12, и когато е под 5% от цената на първоначалната поръчка, стига изменението да не променя общото естество на поръчката. Когато се правят няколко последователни изменения, стойността се изчислява въз основа на съвкупната стойност на последователните изменения.

5. Изменения на договора не се считат за съществени по смисъла на параграф 1, когато са били предвидени в документите за обществената поръчка с ясни, точни и недвусмислени клаузи за преразглеждане на договора или варианти. В тези клаузи се посочват обхвата и естеството на възможните изменения или варианти, както и условията, при които те могат да се използват. Те не предвиждат изменения или варианти, които биха могли да променят общото естество на поръчката.
6. Чрез дерогация от случаите по параграф 1, при съществено изменение не се изисква нова процедура за възлагане на обществена поръчка, когато са изпълнени следните условия в своята съвкупност:
- а) необходимостта от изменение е предизвикана от обстоятелства, които един добросъвестен възложител не би могъл да предвиди;
 - б) изменението не променя общото естество на поръчката.
- Възложителите публикуват в *Официален вестник на Европейския съюз* уведомление за такива изменения. Тези обявления съдържат информацията, посочена в приложение XVI, и се публикуват в съответствие с член 65.
7. Възложителите не прибягват до изменения на поръчката в следните случаи:
- а) когато измененията имат за цел отстраняване на недостатъци в работата на изпълнителя или последици, които могат да бъдат отстранени чрез прилагането на договорните задължения;
 - б) когато измененията имат за цел да компенсират риск от увеличение на цените, който е бил хеджиран от изпълнителя.

Член 83

Прекратяване на договорите

Държавите-членки осигуряват на възложителите възможността при условията, определени от приложимото национално законодателство за договорите и задълженията, да прекратят договор за поръчка за строителство, доставки или услуги по време на неговия срок, когато е изпълнено едно от следните условия:

- а) изключенията, предвидени в член 21, престанат да се прилагат вследствие на частно участие в юридическото лице, на което е била възложена поръчката в съответствие с член 21, параграф 4;
- б) изменение на договора за поръчката представлява ново възлагане по смисъла на член 82;
- в) Съдът на Европейския съюз установи в процедура съгласно член 258 от Договора, че държава-членка не изпълнява своите задължения по Договорите поради факта, че възложител от тази държава-членка е възложил въпросната поръчка, без да изпълнява своите задължения по Договорите и настоящата директива.

ДЯЛ III

СПЕЦИАЛНИ РЕЖИМИ ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА ПОРЪЧКИ

ГЛАВА I

Социални и други специфични услуги

Член 84

Възлагане на поръчки за социални и други специфични услуги

Поръчки за социални и други специфични услуги, изброени в приложение XVII, се възлагат в съответствие с настоящата глава, когато стойността на поръчките е по-голяма или равна на прага, посочен в член 12, буква в).

Член 85

Публикуване на обявления

1. Възложителите, възнамеряващи да възложат поръчка за посочените в член 84 услуги, оповестяват своето намерение с обявление за поръчка.
2. Възложителите, възложили поръчка за посочените в член 84 услуги, оповестяват резултатите с обявление за възложена поръчка.
3. Обявленията по параграфи 1 и 2 съдържат информацията, посочена в приложение XVIII, в съответствие със стандартните образци. Стандартните образци се установяват от Комисията. Тези изпълнителни актове се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 100.
4. Обявленията, посочени в параграфи 1 и 2, се публикуват в съответствие с член 65.

Член 86

Принципи на възлагане на поръчките

1. Държавите-членки въвеждат подходящи процедури за възлагане на поръчки съгласно настоящата глава, като осигуряват пълно съответствие с принципите на прозрачност и равнопоставеност на икономическите оператори и позволяват на възложителите да се съобразяват със спецификата на въпросните услуги.
2. Държавите-членки осигуряват на възложителите правото да се съобразяват с необходимостта от осигуряване на качеството, непрекъснатото изпълнение, достъпността, предлагането и изчерпателността на услугите, специфичните потребности на различните категории потребители, приобщаването и осигуряването на възможности за потребителите и иновациите. Държавите-

членки могат също така да предвидят изборът на доставчика на услугите да не се прави единствено въз основа на цената за осигуряване на услугата.

ГЛАВА II

ПРАВИЛА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА КОНКУРСИ ЗА ПРОЕКТ

Член 87

Общи разпоредби

1. Правилата за организирането на конкурси за проект се подчиняват на разпоредбите на настоящата глава и се предоставят на тези, които са заинтересовани от участие в конкурса.
2. Допускането на участници в конкурсите за проект не се ограничава:
 - а) спрямо територията или част от територията на държава-членка;
 - б) под предлог, че съгласно правото на държавата-членка, в която се организира конкурсът, към тях би могло да бъде предявено изискване да бъдат физически или юридически лица.

Член 88

Обхват

1. Настоящата глава се прилага за конкурси за проект, организирани като част от процедура за възлагане на поръчка за услуги, стига прогнозната стойност на поръчката, без ДДС и включваща всички евентуални награди или плащания за участниците, да бъде по-голяма или равна на сумата, посочена в член 12, буква а).
2. Настоящата глава се прилага за всички конкурси за проект, когато общата сума на наградите и плащанията за участниците в конкурса, включително прогнозната стойност без ДДС на договора за услуги, който може впоследствие да се сключи съгласно член 44, буква й), ако възложителят не изключва такова възлагане в обявлението за конкурс за проект, е по-голяма или равна на сумата, посочена в член 12, буква а).

Член 89

Обявления

1. Възложителите, които имат намерение да проведат конкурс за проект, известяват за своето намерение с обявление за конкурс за проект. Когато възнамеряват да възложат впоследствие поръчка за услуги съгласно член 44, буква й), това се посочва в обявлението за конкурс за проект. Възложителите, които са провели конкурс за проект, обявяват резултатите посредством обявление.

2. Поканата за участие в състезателна процедура включва информацията, посочена в приложение XIX, а обявлението за резултатите от конкурс за проект включва информацията, посочена в приложение XX, под формата на стандартни образци. Стандартните образци се установяват от Комисията. Тези изпълнителни актове се приемат в съответствие с процедурата по консултиране съгласно член 100.

Обявлението за резултатите от конкурс за проект се препраща на Комисията в рамките на два месеца след приключването на конкурса за проект.

Когато разкриването на информация за резултата от конкурса би попречило на правоприлагането или би противоречало по друг начин на обществен интерес или би увредило законни търговски интереси на конкретен публичен или частен икономически оператор, включително интересите на икономическия оператор, на когото е възложена поръчката, или би накърнило лоялната конкуренция между икономическите оператори, такава информация може да не се публикува.

3. Параграфи 2–6 от член 65 се прилагат и за обявленията, имащи отношение към конкурси за проект.

Член 90

Правила за организиране на конкурси за проект, избор на участниците и журито

1. Когато организират конкурси за проект, възложителите прилагат процедури, които са съобразени с настоящата директива.
2. Когато конкурсите за проект се провеждат с ограничен брой участници, възложителите определят ясни и недискриминационни критерии за подбор. Във всеки случай броят на поканените за участие кандидати е достатъчен, за да се гарантира реална конкуренция.
3. Журито се състои изключително от физически лица, които са независими от участниците в конкурса. Когато от участниците в конкурса се изисква определена професионална квалификация, най-малко една трета от членовете на журито имат същата или еквивалентна квалификация.

Член 91

Решения на журито

1. Журито е независимо в решенията или становищата си.
2. Журито разглежда представените от кандидатите планове и проекти анонимно и единствено въз основа на критериите, посочени в обявлението за конкурса.
3. Журито записва своето класиране съобразно качествата на всеки проект в доклад, подписан от неговите членове, заедно с техните забележки и всякакви въпроси, които се нуждаят от изясняване.

4. Анонимността се съблюдава, докато журито достигне до становище или решение.
5. В случай на необходимост кандидатите могат да бъдат поканени да отговорят на въпроси, които журито е записало в протокола, за изясняване на всякакви аспекти от проектите.
6. Съставя се пълен протокол на диалога между членовете на журито и кандидатите.

ДЯЛ IV УПРАВЛЕНИЕ

Член 92 Правоприлагане

В съответствие с Директива 92/13/ЕИО на Съвета държавите-членки осигуряват точното прилагане на настоящата директива чрез ефективни, достъпни и прозрачни механизми, които допълват съществуващата система за преразглеждане на решенията, взети от възложителите.

Член 93 Публичен надзор

1. Държавите-членки определят един независим орган, отговарящ за надзора и съгласуването на дейностите по изпълнението (наричан по-нататък „надзорния орган“). Държавите-членки информират Комисията за органа, който са определили.

Всички възложители са обект на такъв надзор.

2. По отношение на компетентните органи, участващи в дейностите по изпълнението, се установява организация, която предотвратява конфликтите на интереси. Системата за публичен надзор е прозрачна. За тази цел се публикуват всички документи с указания и становища, както и годишен доклад, илюстриращ изпълнението и прилагането на правилата по настоящата директива.

Годишният доклад включва:

- а) данни за процента на успех на малките и средните предприятия (МСП) в поръчките; когато процентът е по-нисък от 50 % по отношение на стойностите на поръчките, възложени на МСП, в доклада се представя анализ на причините за това;
 - б) глобален преглед на изпълнението на политиката за устойчиво развитие в сферата на обществените поръчки, включително на процедурите, отчитащи съображенията, свързани с опазването на околната среда, социалното приобщаване, включително достъпността за лица с увреждания, или насърчаването на иновациите;
 - в) централизирани данни за докладваните случаи на измама, корупция, конфликт на интереси и други сериозни нередности в областта на обществените поръчки, включително такива, които засягат проекти, съфинансирани от бюджета на Съюза.
3. Надзорният орган отговаря за:

- а) проследяването на прилагането на правилата за възлагане на обществени поръчки и свързаната с тях практика от страна на възложителите и особено от страна на централните органи за покупки;
- б) осигуряването на правни консултации на възложителите по тълкуването на правилата и принципите за възлагане на обществени поръчки и по прилагането на правилата за възлагане на обществени поръчки в специфични случаи;
- в) издаването по своя инициатива на становища и указания по въпроси от общ интерес по отношение на тълкуването и прилагането на правилата за възлагане на обществени поръчки, по постоянно повтарящи се въпроси и по системни трудности, свързани с прилагането на правилата за възлагане на обществени поръчки, в светлината на разпоредбите на настоящата директива и на съответната съдебна практика на Съда на Европейския съюз;
- г) установяване и прилагане на всеобхватна и действаща система за предупреждение („червен флаг“) за предотвратяване, откриване и подходящо докладване на случаи на измами, корупция, конфликти на интереси и други сериозни нередности във връзка с обществените поръчки;
- д) привличането на вниманието на националните компетентни институции, включително одитиращите органи, към установени конкретни нарушения и към системни проблеми;
- е) разглеждането на жалби от граждани и стопански субекти относно прилагането на правилата за възлагане на обществени поръчки в конкретни случаи и предоставянето на анализа на компетентните възложители, които се задължават да се съобразят с него при своите решения или когато не се съобразяват с анализа – да обяснят причините за неговото пренебрегване;
- ж) следенето на решенията, взети от националните съдилища и органи вследствие на решение на Съда на Европейския съюз въз основа на член 267 от Договора или на констатациите на Европейската сметна палата, установяващи нарушения на правилата на Съюза за възлагане на обществени поръчки, свързани с проекти, съфинансирани от Съюза; надзорният орган докладва на Европейската служба за борба с измамите за всякакви нарушения на процедурите на Съюза в областта на обществените поръчки, когато те се отнасят до договори, пряко или косвено финансирани от Европейския съюз.

Задълженията, посочени в точка д), се прилагат без да се засяга упражняването на правата за обжалване по националното право или по системата, установена въз основа на Директива 92/13/ЕИО.

Държавите-членки са задължени да осигурят правомощия на надзорния орган да сезира компетентния по националното право орган за обжалване на

решенията на възложителите при нарушение, открито в хода на неговата дейност по следене на изпълнението и предоставяне на правни консултации.

4. Без да се засягат общите процедури и методи на работа, установени от Комисията за нейната комуникация и контакти с държавите-членки, надзорният орган действа като специално звено за контакт за Комисията, когато тя следи за прилагането на правото на Съюза и изпълнението на бюджета от Съюза въз основа на член 17 от Договора за Европейския съюз и член 317 от Договора за функциониране на Европейския съюз. Органът докладва на Комисията всяко нарушение на настоящата директива при процедури за възлагане на обществени поръчки, пряко или косвено финансирани от Съюза.

Комисията може по-специално да отнесе към надзорния орган отделни случаи, при които все още не е сключен договор или все още има възможност за стартиране на процедура по преразглеждане. Тя може също така да повери на надзорния орган дейностите по проследяването, необходими за осигуряване на изпълнението на мерките, с които държавите-членки са се ангажирали, за да се отстрани нарушение на правилата и принципите на Съюза за възлагане на обществени поръчки, установени от Комисията.

Комисията може да изиска от надзорния орган да анализира предполагаемите нарушения на правилата на Съюза в областта на обществените поръчки, които засягат проекти, съфинансирани от бюджета на Съюза. Комисията може да възложи на надзорния орган да проследява някои случаи и да осигури, че компетентните национални органи, следващи инструкциите, вземат подходящи мерки спрямо нарушенията на правилата на Съюза в областта на обществените поръчки, засягащи съфинансирани проекти

5. Действията по проверка и правоприлагане, извършвани от надзорния орган, за да гарантира съответствието на решенията на възложителите с настоящата директива и общите принципи на Договора за функционирането на Европейския съюз, не заменят и не предопределят институционалната роля на Комисията като „пазител на Договора“. Когато Комисията реши да отнесе разглеждането на отделен случай, тя си запазва и правото да се намеси съгласно правомощията, предоставени ѝ от Договора.
6. Възлагащите органи представят на националния надзорен орган пълния текст на всички сключени договори на стойност равна или по-голяма от:
 - а) 1 000 000 EUR в случаите на поръчки за доставка или услуги;
 - б) 10 000 000 EUR при поръчки за строителство.
7. Без да се засяга националното законодателство относно достъпа до информация и в съответствие с националното и европейското законодателство в областта на защитата на данните, надзорният орган в отговор на писмена молба дава неограничен, пълен, пряк и безплатен достъп до сключените договори, посочени в параграф 6. Може обаче да бъде отказан достъп до някои части от договорите, когато тяхното разкриване би могло да накърни законните

търговски интереси на икономическите оператори, било то публични или частни, или може да наруши честната конкуренция между тях.

Достъпът до части, които могат да бъдат оповестени, се дава в разумен срок и не по-късно от 45 дни от датата на молбата.

Кандидатите, подаващи молба за достъп до договора, не е необходимо да доказват пряк или косвен интерес от съответния договор. Получателят на информацията има право да я оповести публично.

8. В годишния доклад, посочен в параграф 2, се включва обобщение на всички дейности, извършени от надзорния орган в съответствие с параграфи 1-7.

Член 94

Индивидуални доклади за процедури за възлагане на поръчки

1. Възложителите съхраняват необходимата информация за всяка поръчка, рамково споразумение и всяко въвеждане на динамична система за покупки. Тази информация е достатъчна, за да им позволи в по-късен момент да обосноват взетите от тях решения във връзка с:
 - а) квалифицирането и подбора на икономически оператори и възлагането на поръчки;
 - б) ползването на процедури на договаряне без предварителна покана за участие в състезателна процедура по силата на член 44;
 - в) неприлагането на Глави II—IV от Дял II по силата на дерогациите, предвидени в Глави II и III от Дял I.

Възложителите документират хода на всички процедури за възлагане на поръчки, независимо от това дали са били проведени с електронни средства, или не. За тази цел те документират всички етапи в процедурата за възлагане на обществена поръчка, включително цялата комуникация с икономическите оператори и вътрешните разисквания, подготовката на офертите, диалога или договарянето, ако има такива, подбора и възлагането на поръчката.

2. Информацията се съхранява поне четири години от датата на възлагането на поръчката, така че възложителят да може през този период да предоставя необходимата информация на Комисията или на националния надзорен орган, ако те пожелаят това.

Член 95

Национални доклади

1. Органите, установени или назначени в съответствие с член 93, препращат до Комисията доклад за изпълнението и статистиката за всяка година по стандартен образец не по-късно от 31 октомври на следващата година.

2. Докладът, посочен в параграф 1, съдържа като минимум общата стойност, разбита по посочените в членове 5–11 категории дейности, на поръчките, които са възложени под посочените в член 12 прагове, но които биха попаднали в обхвата на настоящата директива, ако тяхната стойност би превишила прага.
3. Държавите-членки гарантират, че този доклад включва като минимум броя и стойността на възложените поръчки, разбити по категориите дейности по членове 5–11, и всяка друга информация, необходима за проверката за правилното прилагане на Споразумението. Това включва броя и стойността на възложените поръчки по процедура на договаряне без покана за участие в състезателна процедура, разбити според обстоятелствата, посочени в член 44, и по категориите дейности, изброени в членове 5–11. Посочва се също така държавата-членка или третата държава на спечелилия изпълнител.
4. Годишният доклад съдържа също така, за всяка от изброените в членове 5–11 дейности, списък с възложителите, упражняващи съответната дейност, като за всеки възложител се посочва единният идентификационен номер, когато такъв номер е предвиден в националното законодателство.

Комисията може периодично да публикува за сведение списъка на тези възложители в *Официален вестник на Европейския съюз*.
5. Комисията установява стандартния образец за изготвянето на годишния доклад за изпълнението и статистиката, посочен в параграф 1. Тези изпълнителни актове се приемат в съответствие с процедурата по консултиране съгласно член 100.
6. Посочените в параграф 5 актове гарантират, че:
 - а) в интерес на опростяването на административните процедури, статистическите данни могат да се събират въз основа на извадки, стига тяхната представителност да не бъде застрашена;
 - б) се зачита поверителното естество на предоставената информация.

Член 96

Съдействие за възложителите и стопанските субекти

1. Държавите-членки осигуряват структури за техническа помощ, за да предоставят правни и икономически консултации, указания и съдействие на възложителите при подготовката и провеждането на процедури за възлагане на обществени поръчки. Държавите-членки също така осигуряват на всеки възложител възможност да получи компетентно съдействие и консултации по отделни въпроси.
2. С оглед подобряване на достъпа до обществените поръчки за икономическите оператори, особено за МСП, и за да се улесни правилното разбиране на разпоредбите на настоящата директива, държавите-членки осигуряват възможност за получаване на подходящо съдействие, включително чрез електронни средства или посредством използване на съществуващите мрежи, специализирани в дейности по ориентиране на стопанските субекти.

3. Специфично административно съдействие се предоставя на икономически оператори, възнамеряващи да участват в процедура за възлагане на обществена поръчка в друга държава-членка. Такова съдействие включва като минимум административните изисквания във въпросната държава-членка, както и евентуалните задължения, свързани с електронните обществени поръчки.

Държавите-членки осигуряват на заинтересованите икономически оператори лесен достъп до подходящата информация за задълженията по отношение на данъците, опазването на околната среда и задълженията по социалното и трудовото право, които действат в държавата-членка, в региона или мястото, където ще се извършва строителството или ще се предоставят услугите, и които се отнасят за строителството, извършвано на място, или за услугите, които ще се предоставят по време на изпълнението на поръчката.

4. За целите на параграфи 1, 2 и 3 държавите-членки могат да определят един или няколко органа или административни структури. Държавите-членки осигуряват надлежна координация между тези органи и структури.

Член 97

Административно сътрудничество

1. Държавите-членки са длъжни да си оказват взаимно съдействие и да въведат мерки за ефективно взаимно сътрудничество, за да се гарантира обменът на информация по въпросите, посочени в членове 56, 75 и 79. Те осигуряват поверителността на информацията, която обменят.
2. Компетентните органи на всички засегнати държави-членки обменят информация в съответствие със законодателството за защита на личните данни, предвидено в Директиви 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁵⁰ и 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁵¹.
3. За целите на настоящия член държавите-членки определят едно или повече звена на връзка, данните за контакт на които се съобщават на другите държави-членки, надзорните органи и Комисията. Държавите-членки публикуват и редовно актуализират списъка на звената за връзка. Надзорният орган отговаря за координирането на такива звена за връзка.
4. Обменът на информацията се извършва посредством Информационната система за вътрешния пазар, установена съгласно Регламент (ЕС) № XXX/XXXX на Европейския парламент и на Съвета⁵² [*предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно административното сътрудничество посредством Информационната система за вътрешния пазар („регламента относно ИСВП“) COM(2011) 522*]. Държавите-членки осигуряват информацията, поискана от други държави-членки, във възможно най-кратък срок.

⁵⁰ ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31.

⁵¹ ОВ L 201, 31.7.2002 г., стр. 37.

⁵² ОВ L [...]

ДЯЛ V

ДЕЛЕГИРАНИ ПРАВОМОЩИЯ, ИЗПЪЛНИТЕЛНИ ПРАВОМОЩИЯ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 98

Упражняване на делегираните правомощия

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при условията, предвидени в настоящия член.
2. Делегирането на правомощия, посочено в членове 4, 35, 33, 38, 25, 65, 70, 77, 85 и 95 се предоставя на Комисията за неопределен период от време, считано от [датата на влизане в сила на настоящата директива].
3. Делегирането на правомощия, посочено в членове 4, 35, 33, 38, 25, 65, 70, 77, 85 и 95, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощието. То влиза в сила в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на посочена в решението по-късна дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията уведомява едновременно Европейския парламент и Съвета за него.
5. Делегиран акт, приет съгласно член 98, влиза в сила само ако Европейският парламент или Съветът не са повдигнали възражение в срок от два месеца, след като са получили уведомление за него, или ако преди изтичането на този срок Европейският парламент и Съветът са уведомили Комисията, че няма да повдигат възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 99

Процедура по спешност

1. Делегирани актове, приети съгласно настоящия член, влизат в сила незабавно и се прилагат, докато не бъде представено възражение в съответствие с параграф 2. В уведомлението за делегиран акт до Европейския парламент и до Съвета се посочват причините за използването на процедурата по спешност.
2. Европейският парламент или Съветът могат да представят възражения срещу делегиран акт в съответствие с процедурата, посочена в член 98, параграф 5. В този случай Комисията незабавно отменя акта след уведомлението за решението за възражение от Европейския парламент или Съвета.

Член 100
Процедура на комитета

3. Комисията се подпомага от Консултативния комитет за обществени поръчки, създаден с Решение 71/306/ЕИО на Съвета⁵³. Комитетът представлява комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
4. При позоваване на настоящия член се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 101
Транспониране

1. Държавите-членки приемат закони, подзаконови и административни разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, най-късно до 30 юни 2014 г. Те се задължават незабавно да съобщят на Комисията текста на тези разпоредби.

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им обнародване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 102
Отмяна

Директива 2004/17/ЕО се отменя, считано от 30 юни 2014 г.

Позоваванията на отменената директива се считат за позовавания на настоящата директива и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение XXI.

Член 103
Преглед

Комисията се задължава да прегледа икономическите отражения върху вътрешния пазар, предизвикани от прилагането на праговете, установени в член 12, и да докладва за това на Европейския парламент и Съвета до 30 юни 2017 г.

В случай на промяна на съответните прагови стойности по Споразумението, когато е уместно, докладът трябва да бъде последван от законодателно предложение за промяна на праговете, посочени в настоящата директива.

⁵³ ОВ L 185, 16.8.1971 г., стр. 15

Член 104
Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 105
Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 20.12.2011 година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ I
СПИСЪК НА ДЕЙНОСТИТЕ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 2, ПАРАГРАФ 8, БУКВА а)

В случай на разминаване при тълкуването между CPV и NACE, се прилага номенклатурата по CPV.

NACE ⁽¹⁾					Код CPV	по
ЧАСТ Е			СТРОИТЕЛСТВО			
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки		
45			Строителство	Това подразделение включва: изграждане на нови сгради и съоръжения, реконструкция и общи ремонтни работи.	45000000	
	45.1		Подготовка на строителната площадка		45100000	
		45.11	Събаряне и разчистване на сгради; земни работи	Този клас включва: – разрушаване на сгради и други конструкции; – разчистване на строителни площадки; – земни работи: изкопни работи, отстраняване на замърсен пласт от почвата, изравняване и нивелиране на строителни площадки, работи по изкопаване на канавки, почистване от камъни, взривни работи, и др.; – работи по подготовка на участъци за добив; – отстраняване на наноси и друга подготовка на участъци за добив. Този клас включва също: – отводняване на строителна площадка; – пресушаване на селскостопански земи и гори.	45110000	
		45.12	Сондажни и пробивни работи	Този клас включва: – сондажни, пробивни работи и вземане на проби за строителни, геофизични, геологични или подобни цели. Този клас изключва: – сондажи за петролни или газови кладенци, вж. 11.20.	45120000	

				– сондажи за водни кладенци, вж. 45.25; – изкопаване на шахти, вж. 45.25; – изследване на петролни и газови находища, геофизични, геологични и сеизмични проучвания, вж. 74.20.	
	45.2		Строителни и монтажни работи на сгради и строителни съоръжения или на части от тях; гражданско строителство		45200000
		45.21	Строителни и монтажни работи по общо изграждане на сгради и строителни съоръжения	Този клас включва: – изграждане на всякакви видове сгради, строителни и монтажни работи по общо изграждане; – мостове, включително естакади, виадукти, тунели и подлез; – преносни проводни, далекосъобщителни линии и преносни електропроводи; – градски проводни, градски далекосъобщителни линии и преносни електропроводи; – помощно градско строителство; – монтаж и инсталиране на сглобяеми конструкции на място. Този клас изключва: – услуги, свързани с добива на нефт и газ, вж. 11.20; – инсталиране на завършени сглобяеми конструкции от части – собствено производство, не от бетон, вж. подразделения 20, 26 и 28; – строителни работи, но не сгради, на стадиони, плувни басейни, спортни площадки, тенис кортове, голф игрища и други спортни съоръжения, вж. 45.23; – строителни и монтажни работи на инсталации, вж. 45.3; – довършителни строителни работи, вж. 45.4; – архитектурни и инженерни услуги, вж.	45210000 С изключение на: -45213316 45220000 45231000 45232000

				74.20; – услуги по управление на проекти, свързани със строителството, вж. 74.20.	
		45.22	Покривни и хидроизолационни работи	Този клас включва: – строителни и монтажни работи на покривни конструкции; – работи по изпълнение на покривни покрития; – хидроизолационни работи.	45261000
		45.23	Строителни и монтажни работи на магистрали, пътища, самолетни писти и спортни терени	Този клас включва: – строителни и монтажни работи на магистрали, улици, пътища, други транспортни и пешеходни трасета; – строителство на релсови пътища; – строителство на самолетни писти; – строителни работи, но не сгради, на стадиони, плувни басейни, спортни площадки, тенис кортове, голф игрища и други спортни съоръжения; – работи по маркировка на пътни настилки и паркинги. Този клас изключва: – предварителни земни работи, вж. 45.11.	45212212 и DA03 45230000 с изключение на: -45231000 -45232000 -45234115
		45.24	Строителни и монтажни работи на хидротехнически съоръжения	Този клас включва – строителни и монтажни работи на: – водни канали, пристанищни и речни брегови съоръжения, яхтени пристанища (яхтклубове), шлюзове и др.; – язовири и диги; – драгажни работи; – строителни и монтажни работи под вода.	45240000
		45.25	Други специализирани строителни и монтажни работи	Този клас включва: – строителни и монтажни работи, специализирани за една дейност, обща за различни конструкции, изискваща специализирани умения или оборудване; – фундиране, включително укрепване чрез пилоти;	45250000 45262000

				– строително–пробивни работи на кладенци за вода, изкопаване на шахти; – монтажни работи на стоманени елементи – чуждо производство; – изливане на стоманобетон; – зидарски работи; – монтиране и демонтиране на скелета и платформи, в това число даване под наем на скелета и платформи; – изграждане на комини и промишлени пещи. Този клас изключва: – даване под наем на скелета без изграждане и демонтиране, вж. 71.32;	
	45.3		Строителни и монтажни работи на инсталации		45300000
		45.31	Строителни и монтажни работи на електрически инсталации	Този клас включва: инсталиране в сгради или в други строителни съоръжения на: – електрически инсталации и други електрически уредби; – далекосъобщителни системи; – системи за електрическо отопление; – антени за жилищни сгради; – пожароизвестителни системи; – сигнално-охранителни системи; – асансьори и ескалатори; – гръмоотводи и др.	45213316 45310000 С изключение на: -45316000
		45.32	Изолационни строителни работи	Този клас включва: – инсталиране в сгради или в други строителни съоръжения на топлоизолация, звукоизолация и изолация от вибрации. Този клас изключва: – хидроизолация, вж. 45.22.	45320000
		45.33	Водопроводни	Този клас включва:	45330000

			работи	– инсталиране в сгради или в други строителни съоръжения на: – водоснабдителни и канализационни инсталации; – газови инсталации; – отоплителни, вентилационни, охладителни или климатични инсталации и тръбопроводи; – разпръсквателни системи. Този клас изключва: – монтаж на системи за електрическо отопление, вж. 45.31.	
		45.34	Строителни и монтажни работи на други инсталации	Този клас включва: – монтажни работи на осветителни и сигнализационни системи за пътища, железопътни линии, летища и пристанища; – монтажни работи в сгради или в други строителни съоръжения на други инсталации.	45234115 45316000 45340000
	45.4		Довършителни строителни работи		45400000
		45.41	Работи по налагане на мазилки	Този клас включва: – полагане в сгради или в други строителни съоръжения на вътрешна и външна мазилка или други облицовъчни материали.	45410000
		45.42	Монтаж на довършителни елементи	Този клас включва: – монтажни работи на врати, прозорци, дограма, вградени кухни, стълбища, интериорни елементи за магазини и други подобни елементи от дърво или други материали – не собствено производство; – довършителни работи по интериора като тавани, дървени ламперии, подвижни прегради и др. Този клас изключва: – полагане на паркет и други дървени подови настилки, вж. 45.43.	45420000
		45.43	Работи по налагане на подови настилки и	Този клас включва: – работи по полагане в сгради или в други	45430000

			стенни облицовки	строителни съоръжения на: – – керамични, бетонни или каменни подови настилки и стенни облицовки; – паркет и други подови покрития, мокети и балатуми; – включително гумени или пластмасови; – мозаечни, мраморни, гранитни или плочести подови настилки или стенни облицовки; – тапети.	
		45.44	Работи по боядисване и стъклопоставяне	Този клас включва: – вътрешно и външно боядисване на сгради; – работи по боядисване на други строителни съоръжения; – работи по стъклопоставяне. Този клас изключва: – поставяне на прозорци, вж. 45.42;	45440000
		45.45	Други довършителни строителни работи	Този клас включва: – монтаж на закрити плувни басейни; – паропочистване, пясъкоструйно почистване и друго външно почистване на сгради; – други довършителни строителни работи. Този клас изключва: – вътрешно почистване на сгради и други строителни съоръжения, вж. 74.70.	45212212 и DA04 45450000
	45.5		Услуги по даване под наем на строителни машини и оборудване с оператор		45500000
		45.50	Услуги по даване под наем на строителни машини и оборудване с оператор	Този клас изключва: – даване под наем на строителни машини и оборудване без оператор, вж. 71.32.	45500000

(1) Регламент (ЕИО) № 3037/90 на Съвета от 9 октомври 1990 година (ОВ L 293, 24.10.1990 г., стр. 1), Регламент, последно изменен с Регламент (ЕИО) № 761/93 на Комисията (ОВ L 83, 3.4.1993 г., стр. 1).

ПРИЛОЖЕНИЕ II
СПИСЪК НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО НА ЕС, ПОСОЧЕНО В ЧЛЕН 4,
ПАРАГРАФ 2

Права, дадени по силата на процедура, за която е осигурена достатъчна публичност, и при която даването на въпросните права се основава на обективни критерии, не съставляват „специални или изключителни права“ по смисъла на настоящата директива. По-долу са изброени процедури, осигуряващи достатъчна предварителна прозрачност, за даване на разрешения въз основа на други законодателни актове на Европейския съюз, не съставляващи „специални или изключителни права“ по смисъла на настоящата директива:

- а) даване на разрешително за експлоатация на съоръжения за природен газ по реда на Член 4 от Директива 98/30/ЕО;
- б) разрешение или покана за подаване на тръжна оферта за изграждане на нови мощности за производство на електрическа енергия по реда на Директива 96/92/ЕО;
- в) даване на разрешения по реда на Член 9 от Директива 97/67/ЕО във връзка с пощенска услуга, която не е или не следва да е резервирана;
- г) процедура за даване на разрешително за извършване на дейност, включваща експлоатация на въгледороди по реда на Директива 94/22/ЕО;
- д) обществени поръчки за услуги по смисъла на Регламент (ЕО) № 1370/2007, възложени въз основа на състезателна тръжна процедура в съответствие с член 5, параграф 3 от Регламента.

ПРИЛОЖЕНИЕ III
СПИСЪК НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО НА ЕС, ПОСОЧЕНО В ЧЛЕН 27,
ПАРАГРАФ 3

А. ПРЕНОС ИЛИ РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ГАЗ ИЛИ ТОПЛИННА ЕНЕРГИЯ

Директива 2009/73/ЕО

Б. ПРОИЗВОДСТВО, ПРЕНОС ИЛИ РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯ

Директива 2009/72/ЕО

В. ПРОИЗВОДСТВО, ПРЕНОС ИЛИ РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПИТЕЙНА ВОДА

Няма

Г. ВЪЗЛОЖИТЕЛИ В ОБЛАСТТА НА ЖЕЛЕЗОПЪТНИТЕ УСЛУГИ

Товарен железопътен транспорт

Директива 91/440/ЕЕС на Съвета от 29 юли 1991 г. относно развитието на железниците в Общността⁵⁴

Пътнически железопътен транспорт

Няма

Д. ВЪЗЛОЖИТЕЛИ В ОБЛАСТТА НА ГРАДСКИ РЕЛСОВИ ПЪТИЩА, ТРАМВАЙНИ, ТРОЛЕЙБУСНИ И АВТОБУСНИ ЛИНИИ

Няма

Е. ВЪЗЛОЖИТЕЛИ В ОБЛАСТТА НА ПОЩЕНСКИТЕ УСЛУГИ

Директива 97/67/ЕО

Ж. ДОБИВ НА НЕФТ ИЛИ ГАЗ

Директива 94/22/ЕО

З. ИЗСЛЕДВАНЕ И ДОБИВАНЕ НА ВЪГЛИЩА И ДРУГИ ТВЪРДИ ГОРИВА

Няма

И. ВЪЗЛОЖИТЕЛИ В ОБЛАСТТА НА ОБОРУДВАНЕ ЗА МОРСКИ, РЕЧНИ ПРИСТАНИЩА ИЛИ ДРУГИ ТЕРМИНАЛИ

Няма

⁵⁴ ОВ L 237, 24.8.1991 г., стр. 25

Й. ВЪЗЛОЖИТЕЛИ В ОБЛАСТТА НА ЛЕТИЩНИТЕ СЪОРЪЖЕНИЯ

Няма

ПРИЛОЖЕНИЕ IV
ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ОБОРУДВАНЕТО ЗА ЕЛЕКТРОННО ПОЛУЧАВАНЕ НА
ОФЕРТИ, ЗАЯВКИ ЗА УЧАСТИЕ, ЗАЯВЛЕНИЯ ЗА КВАЛИФИЦИРАНЕ,
КАКТО И ПЛАНОВЕ И ПРОЕКТИ ЗА КОНКУРСИ ЗА ПРОЕКТ

Оборудването за получаване чрез електронни средства на оферти, заявки за участие, заявления за квалифициране, както и на планове и проекти за конкурси за проект трябва като минимум да гарантира с технически средства и подходящи процедури, че:

- а) датата и часът на получаване на оферти, заявки за участие, заявления за квалифициране, както и за подаване на планове и проекти, могат да бъдат определени с точност;
- б) в достатъчна степен може да бъде гарантирано, че преди указания срок никой не може да има достъп до данните, предадени съгласно настоящите изисквания;
- в) ако тази забрана за достъп бъде нарушена, в достатъчна степен може да бъде гарантирано, че нарушението може ясно да бъде установено;
- г) само оправомощени лица могат да определят или променят датите за отварянето на получените данни;
- д) през различните етапи на процедурата за квалифициране, процедурата за възлагане на поръчка или конкурса достъпът до всички предоставени данни или до части от тях е единствено възможен при едновременно действие от страна на оправомощените лица;
- е) едновременното действие на оправомощените лица трябва да може да даде достъп до предадените данни едва след определената дата;
- ж) получените и отворени в съответствие с настоящите изисквания данни трябва да останат достъпни само за лицата, оправомощени да се запознаят с тях;
- з) удостоверяването на автентичността на тръжните оферти трябва да съответства на изискванията, уредени в настоящото приложение.

ПРИЛОЖЕНИЕ V
СПИСЪК НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ СПОРАЗУМЕНИЯ, ПОСОЧЕНИ В
ЧЛЕН 38

Споразумения със следните държави или групи държави:

- Албания (ОВ L 107, 28.4.2009 г.);
- Бивша югославска република Македония (ОВ L 87, 20.3.2004 г.);
- КАРИФОРУМ (ОВ L 289, 30.10.2008 г.);
- Чили (ОВ L352, 30.12.2002 г.);
- Хърватия (ОВ L 26, 28.1.2005 г.);
- Мексико (ОВ L 276, 28.10.2000 г., L 157/30.6.2000 г.);
- Черна гора (ОВ L 345 от 28.12.2007 г.);
- Южна Корея – (ОВ L 127/14.5.2011 г.);
- Швейцария (ОВ L 300, 31.12.1972 г.).

ПРИЛОЖЕНИЕ VI
ЧАСТ A
ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО СЛЕДВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ПЕРИОДИЧНОТО
ИНДИКАТИВНО ОБЯВЛЕНИЕ
(съгласно член 61)

I. ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО СЛЕДВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА ВЪВ ВСИЧКИ СЛУЧАИ

1. Име, идентификационен номер (когато такъв се предвижда в националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронната поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават – данни за службата, откъдето може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3.
 - а) при поръчки за доставки: естество и количество или стойност на услугите или стоките, обект на поръчката (с референтен номер или номера по номенклатурата);
 - б) при поръчки за строителство: естество и обхват на предоставяните услуги, общи характеристики на строителните работи или на обособените позиции спрямо строителните работи (с референтен номер или номера по номенклатурата);
 - в) при поръчки за услуги: планиран общ обем на поръчката за всяка от предвидените категории услуги (с референтен номер или номера по номенклатурата).
4. Дата на изпращане на обявлението или на известието за публикуване на това обявление в профила на купувача.
5. Всякаква друга информация от значение.

II. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО СЛЕДВА ДА БЪДЕ ПРЕДОСТАВЕНА В СЛУЧАИТЕ, КОГАТО ОБЯВЛЕНИЕТО СЕ ИЗПОЛЗВА КАТО ПОКАНА ЗА УЧАСТИЕ В СЪСТЕЗАТЕЛНА ПРОЦЕДУРА ИЛИ ПОЗВОЛЯВА СКЪСЯВАНЕ НА СРОКОВЕТЕ ЗА ПОЛУЧАВАНЕ НА ОФЕРТИ (член 61, параграф 2)

6. Позоваване на факта, че заинтересованите икономически оператори следва да заявят пред възложителя своя интерес към поръчката или поръчките.
7. Адрес на електронната поща или интернет адрес, на които ще се предлага пълен и неограничен пряк безплатен достъп до спецификациите и всякакви съпътстващи документи.
8. Когато е уместно, посочете дали поръчката е запазена за защитени предприятия или изпълнението ѝ е запазено за програми за създаване на защитени работни места.

9. Срок за получаване на заявления за покана за представяне на оферти или за участие в договарянето.
10. Естество и количество на стоките, общо естество на строителството или категория на услугата, предмет на поръчката, и описание, посочващо дали се предвижда рамково споразумение или споразумения, включително всякакви възможности за по-нататъшни поръчки и прогнозни срокове за използване на тези възможности, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива. При повтарящи се поръчки, също и прогнозен график на последващи покани за участие в състезателни процедури. Посочете дали се предвижда покупка, лизинг, наем или наем с възможност за закупуване, или комбинация от тях.
11. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставяне или изпълнение при доставки и услуги; в случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
12. Срок за доставка или приключване или срок на действие на поръчка за услуги и, доколкото е възможно, начална дата.
13. Адрес, до който заинтересовани предприятия следва да изпращат своите писмени съобщения за изразяване на интерес.
14. Срок за получаване на съобщенията за изразяване на интерес.
15. Език или езици, допустими за представянето на кандидатури или оферти.
16. Икономически и технически условия, финансови и технически гаранции, изисквани от доставчиците.
17.
 - а) прогнозна дата за инициране на процедурите по поръчката или поръчките (ако е известна);
 - б) вид на процедурата за възлагане на поръчката (ограничена или на договаряне);
 - в) размер и данни за плащане на всякакви суми, дължими за придобиване на документи във връзка с консултацията.
18. Когато е уместно, особените условия, на които се подчинява изпълнението на договора за обществена поръчка.
19. Когато е уместно, да се посочи дали:
 - а) ще се изисква/допуска електронно подаване на оферти или заявки за участие;
 - б) ще се прилага електронно поръчване;
 - в) ще се използва електронно фактуриране;

г) ще се приема електронно заплащане.

20. Наименование и адрес на органа, който носи отговорност за обжалването, и когато е уместно, за посредническите процедури. Точна информация относно сроковете за обжалване или при нужда наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
21. Критериите, посочени в член 76, които ще се прилагат при възлагане на поръчката, когато са известни: „най-ниска цена“ или „икономически най-изгодна оферта“. Да се посочат критериите, представляващи икономически най-изгодна оферта, заедно с тяхната тежест или, когато е уместно, подреждането им по важност, когато не са посочени в спецификациите или няма да фигурират в поканата за потвърждаване на интерес, посочена в член 61, параграф 2, буква б) или в поканата за представяне на оферти или за участие в договарянето.

ЧАСТ Б
ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО СЛЕДВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ИЗВЕСТИЯТА ЗА
ПУБЛИКУВАНЕ НА ПЕРИОДИЧНОТО ИНДИКАТИВНО ОБЯВЛЕНИЕ В
ПРОФИЛ НА КУПУВАЧ, КОГАТО ОБЯВЛЕНИЕТО НЕ СЕ ИЗПОЛЗВА КАТО
ПОКАНА ЗА УЧАСТИЕ В СЪСТЕЗАТЕЛНА ПРОЦЕДУРА
(съгласно член 61, параграф 1)

1. Име, идентификационен номер (когато такъв се предвижда в националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронната поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават – данни за службата, откъдето може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Референтен номер или номера съгласно номенклатурата в Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV).
4. Интернет адрес на „профила на купувача“ (URL).
5. Дата на изпращане на известието за публикуване на обявление за предварителна информация в профила на купувача.

ПРИЛОЖЕНИЕ VII
ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО СЛЕДВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В
СПЕЦИФИКАЦИИТЕ ПРИ ЕЛЕКТРОННИ ТЪРГОВЕ (ЧЛЕН 47, ПАРАГРАФ 4)

Спецификациите, които следва да се прилагат в случаите, когато възложителите са решили да проведат електронен търг, трябва да съдържат, като минимум, следната информация:

- а) характеристиките, чиито стойности ще бъдат предмет на електронен търг, при условие че тези характеристики са количествено определими и могат да бъдат изразени в цифри или проценти;
- б) всички ограничения за стойностите, които могат да бъдат представени, тъй като те са резултат от спецификациите, свързани с предмета на поръчката;
- в) информацията, която ще бъде предоставена на оферентите в хода на електронния търг и когато е уместно – кога ще им бъде предоставена;
- г) относимата информация, свързана с провеждането на електронния търг;
- д) условията, съгласно които оферентите ще могат да наддават, и по-специално минималните разлики, които ще се изискват при наддаването, ако е приложимо;
- е) относимата информация, свързана с използваното електронно оборудване, както и условията и техническите спецификации за свързване.

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII

ДЕФИНИРАНЕ НА НЯКОИ ТЕХНИЧЕСКИ СПЕЦИФИКАЦИИ

За целите на настоящата директива:

(1) „Технически спецификации“ означава едно от следните:

- а) при поръчките за доставки или услуги, спецификация във вид на документ, дефиниращ изискуемите от продукта или услугата характеристики, като равнище на качество, ниво на изпълнение съгласно изискванията за опазване на околната среда и климата, проектиране, което да отговаря на всички изисквания (включително достъп за лица с увреждания) и оценка на съответствието, работни характеристики, приложение на продукта, безопасност или размери, включително съотносими към продукта изисквания по отношение на наименованието, под което се продава, терминология, символи, изпитване и методи на изпитване, опаковане, маркиране и етикетиране, инструкции за ползвателя, производствени процеси и методи на всеки етап от жизнения цикъл на доставката или услугата и процедури за оценка на съответствието;
- б) при поръчки за строителство – всички технически предписания, които се съдържат по-специално в документацията по поръчката, определящи изискваните характеристики на материалите, стоките или консумативите, които позволяват съответният материал, стока или консуматив да бъдат описани така, че да отговарят на предвидената от възложителя употреба. Тези характеристики включват ниво на изпълнение съгласно изискванията за опазване на околната среда и климата, проектиране, което да отговаря на всички изисквания (включително достъп за лица с увреждания) и оценка на съответствието, работни характеристики, безопасност или размери, включително процедурите относно осигуряването на качеството, терминология, символи, изпитване и методи на изпитване, опаковане, маркиране и етикетиране, инструкции за ползвателя и производствени процеси и методи на всеки етап от жизнения цикъл на строителството. Тези характеристики включват и правила за проектиране и ценообразуване, условия за изпитване, инспекция и приемане на строителство и методи или технологии на строителство, както и всички други технически условия, които възложителят е в състояние да предпише по силата на общи или специални нормативни актове, по отношение на завършено строителство и материалите или частите, включени в него;

(2) „Стандарт“ означава техническа спецификация, одобрена от признат орган по стандартизация, за многократно или непрекъснато приложение, съответствието с която не е задължително и която попада в една от следните категории:

- а) „международен стандарт“: стандарт, приет от международна организация по стандартизация и достъпен за широката общественост;
- б) „европейски стандарт“: стандарт, приет от европейска организация по стандартизация и достъпен за широката общественост;

- в) „национален стандарт“: стандарт, приет от национална организация по стандартизация и достъпен за широката общественост.
- (3) „Европейско техническо одобрение“ означава положителна техническа оценка за годността на продукт, която се основава на изпълнението на съществените изисквания към строежите чрез присъщите характеристики на продукта и определените условия за приложение и употреба. Европейските технически одобрения се издават от органи, определени от държавата-членка за тази цел;
- (4) „Общи технически спецификации“ означава техническа спецификация, изготвена в съответствие с процедура, призната от държавите-членки или в съответствие с членове 9 и 10 от Регламент [XXX] на Европейския парламент и на Съвета относно европейската стандартизация [и за изменение на Директиви 89/686/ЕИО и 93/15/ЕИО на Съвета и директиви 94/9/ЕО, 94/25/ЕО, 95/16/ЕО, 97/23/ЕО, 98/34/ЕО, 2004/22/ЕО, 2007/23/ЕО, 2009/105/ЕО и 2009/23/ЕО на Европейския парламент и на Съвета] и публикувана в *Официален вестник на Европейския съюз*;
- (5) „Технически еталон“ означава всеки продукт, създаден от европейски органи по стандартизация, различен от официалните стандарти, съгласно процедури, адаптирани към развитието на пазарните потребности.

ПРИЛОЖЕНИЕ IX

ОСОБЕНОСТИ, СВЪРЗАНИ С ПУБЛИКУВАНЕТО

1. Публикуване на обявления

Обявленията, посочени в членове 61, 62, 63, 64, 85 и 89 се изпращат от възложителите до Службата за официални публикации на Европейския съюз и се публикуват в съответствие със следните правила:

- а) Обявленията, посочени в членове 61, 62, 63, 64, 85 и 89 се публикуват от Службата за официални публикации на Европейския съюз или от възложителите, когато става въпрос за периодично индикативно обявление, публикувано в профил на купувач съгласно член 61, параграф 1.
- б) Освен това възложителите могат да публикуват тази информация в интернет в „профила на купувача“, както е посочено в точка 2, буква б) по-долу.
- в) Службата за официални публикации на Европейския съюз дава на възложителя потвърждение по смисъла на член 65, параграф 5, втора алинея.

2. Публикуване на допълваща или допълнителна информация

- а) Възложителите следва да публикуват спецификациите и допълнителната документация изцяло в интернет.
- б) Профилът на купувача може да включва периодични индикативни обявления съгласно член 61, параграф 1, информация за текущите покани за представяне на оферти, планираните покупки, сключените договори за поръчки, прекратените процедури и всякаква полезна обща информация, като лице за контакт, телефонен и факс номер, пощенски адрес и адрес на електронната поща.

3. Формат и процедури за предаване на обявления по електронен път

Определените от Комисията формат и процедура за изпращане на обявленията по електронен път са достъпни на адрес <http://simap.eu.int>.

ПРИЛОЖЕНИЕ X
ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО СЛЕДВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЕТО
ЗА НАЛИЧИЕ НА КВАЛИФИКАЦИОННА СИСТЕМА
(съгласно член 39, параграф 2, буква б) и член 62)

1. Име, идентификационен номер (когато такъв се предвижда в националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронната поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават – данни за службата, откъдето може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Когато е уместно, посочете дали поръчката е запазена за защитени предприятия или изпълнението ѝ е запазено за програми за създаване на защитени работни места.
4. Предназначение на квалификационната система (описание на стоките, услугите или строителството или категории от тях, за които ще се възлагат поръчки чрез системата – референтен номер или номера по номенклатурата). Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставяне или изпълнение при доставки и услуги.
5. Условия, които следва да бъдат изпълнени от икономическите оператори с оглед на тяхното квалифициране в съответствие със системата, и методи за проверка изпълнението на всяко от тези условия. В случай че описанието на въпросните условия и методи за проверка е обемно и се основава на документи, достъпни за заинтересованите икономически оператори, достатъчно би било обобщение на основните условия и методи с препратка към съответните документи.
6. Срок на действие на квалификационната система и ред за подновяването му.
7. Позоваване на факта, че обявлението служи като покана за участие в състезателна процедура.
8. Адрес, откъдето може да се получи допълнителна информация и документация относно квалификационната система (в случай че е различен от адресите по точка 1).
9. Наименование и адрес на органа, който носи отговорност за обжалването, и когато е уместно, за посредническите процедури. Точна информация относно сроковете за обжалване или при нужда наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
10. Посочените в член 76 критерии, които ще се прилагат при възлагане на поръчката, когато са известни: „най-ниска цена“ или „икономически най-изгодна оферта“. Да се посочат критериите, представляващи икономически

най-изгодна оферта, заедно с тяхната тежест или, когато е уместно, подреждането им по важност, когато не са посочени в спецификациите или няма да фигурират в поканата за представяне на оферти или за участие в договарянето.

11. Когато е уместно, да се посочи дали:
 - а) ще се изисква/допуска електронно подаване на оферти или заявки за участие;
 - б) ще се прилага електронно поръчване;
 - в) ще се използва електронно фактуриране;
 - г) ще се приема електронно заплащане.
12. Всякаква друга информация от значение.

ПРИЛОЖЕНИЕ XI
ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО СЛЕДВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА
ЗА ПОРЪЧКА
(съгласно член 63)

A. ПРИ ОТКРИТИ ПРОЦЕДУРИ

1. Име, идентификационен номер (когато такъв се предвижда в националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронната поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават – данни за службата, откъдето може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Когато е уместно, посочете дали поръчката е запазена за защитени предприятия или изпълнението ѝ е запазено за програми за създаване на защитени работни места.
4. Естество на поръчката (за доставки, строителство или услуги; когато е уместно, посочете дали представлява рамково споразумение или динамична система за покупки), описание (референтен номер или номера по номенклатурата). Когато е уместно, посочете дали се искат оферти за покупка, лизинг, наем или наем с възможност за закупуване, или комбинация от тях.
5. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставяне или изпълнение при доставки и услуги.
6. За доставки и строителство:
 - а) естество и количество на стоките, обект на поръчката (с референтния номер или номера по номенклатурата), включително всякакви възможности за по-нататъшни поръчки и по възможност прогнозни срокове за използване на тези възможности, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива; при повтарящи се поръчки, доколкото е възможно – и прогнозен график на последващите покани за участие в състезателна процедура за стоките или естество и обхват на услугите и общо естество на строителството, обект на поръчката (с референтния номер или номера по номенклатурата);
 - б) посочва се дали доставчиците могат да подават оферти за някои и/или за всички изискуеми стоки.
 - в) Ако при поръчки за строителство строителните работи или поръчката са разделени на няколко обособени позиции, те се подреждат по големина и се посочва възможността да се подават оферти за една, няколко или всички позиции;

- г) при поръчки за строителство: информацията относно предназначението на строителството или на поръчката, когато последната включва и изготвяне на проекти.
7. За услуги:
- а) естество и количество на стоките, обект на поръчката, включително всякакви възможности за по-нататъшни поръчки и по възможност прогнозни срокове за използване на тези възможности, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива. При повтарящи се обществени поръчки, по възможност и прогнозен график на последващи покани за участие в състезателни процедури за услугите, предмет на обществена поръчка;
 - б) посочва се дали изпълнението на услугата е запазено по силата на законови, подзаконови или административни разпоредби за определена професия.
 - в) препратка към съответната законова, подзаконова или административна разпоредба;
 - г) посочва се дали юридическите лица следва да посочват имената и професионалната квалификация на персонала, който ще отговаря за предоставянето на услугата;
 - д) посочва се дали доставчиците на услуги могат да подават оферта за част от въпросните услуги.
8. Когато е известно, се посочва дали е налице разрешение за подаване на варианти, или не.
9. Срок за доставка или приключване или срок на действие на поръчка за услуги и, доколкото е възможно, начална дата.
10. Адрес на електронната поща или интернет адрес, на които ще се предлага пълен и неограничен пряк безплатен достъп до спецификациите и всякакви съпътстващи документи.
- 11.
- а) краен срок за получаване на оферти или индикативни оферти в случаите, където е въведена динамична система за покупки;
 - б) адрес, до който трябва да се изпращат;
 - в) език или езици, на които следва да се съставят.
- 12.
- а) когато е уместно, упълномощени лица, които да присъстват на отварянето на офертите;
 - б) дата, час и място на отварянето.
13. Когато е приложимо, всякакви изискуеми депозити и гаранции.

14. Основни условия във връзка с финансирането и заплащането и/или позоваване на съдържащите ги разпоредби.
15. Когато е уместно, правната форма, възприета от групата икономически оператори, на които е възложена поръчката.
16. Минималните икономически и технически условия, на които трябва да отговаря икономическият оператор, получил поръчката.
17. Срок, в рамките на който оферентът е обвързан от офертата си.
18. Когато е уместно, особените условия, на които се подчинява изпълнението на договора за обществена поръчка.
19. Посочените в член 76 критерии, които ще се прилагат при възлагане на поръчката: „най-ниска цена“ или „икономически най-изгодна оферта“. Посочват се критериите, представляващи икономически най-изгодна оферта, заедно с тяхната тежест или, когато е уместно, подреждането им по важност, когато те не са посочени в спецификациите.
20. Когато е уместно, дата или дати и позоваване или позовавания на публикации в *Официален вестник на Европейския съюз* на периодичното индикативно обявление или на известието за публикуването му в профила на купувача, за когото се отнася поръчката.
21. Наименование и адрес на органа, който носи отговорност за обжалването, и когато е уместно, за посредническите процедури. Точна информация относно сроковете за обжалване или при нужда наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на отдела, от който може да бъде получена такава информация.
22. Дата на изпращане на обявлението от възложителя.
23. Всякаква друга информация от значение.

Б. ОГРАНИЧЕНИ ПРОЦЕДУРИ

1. Име, идентификационен номер (когато такъв се предвижда в националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронната поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават – данни за службата, откъдето може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Когато е уместно, посочете дали поръчката е запазена за защитени предприятия или изпълнението ѝ е запазено за програми за създаване на защитени работни места.
4. Естество на поръчката (за доставки, строителство или услуги; когато е уместно, посочете дали представлява рамково споразумение), описание (референтен номер или номера по номенклатурата). Когато е уместно, посочете дали се

искат оферти за покупка, лизинг, наем или наем с възможност за закупуване, или комбинация от тях.

5. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставяне или изпълнение при доставки и услуги.
6. За доставки и строителство:
 - а) естество и количество на стоките, обект на поръчката (с референтния номер или номера по номенклатурата), включително всякакви възможности за по-нататъшни поръчки и по възможност прогнозни срокове за използване на тези възможности, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива; при повтарящи се поръчки, доколкото е възможно – и прогнозен график на последващите покани за участие в състезателна процедура за стоките или естество и обхват на услугите и общо естество на строителството, обект на поръчката (с референтния номер или номера по номенклатурата);
 - б) посочва се дали доставчиците могат да подават оферти за някои и/или за всички изискуеми стоки.
 - в) Ако при поръчки за строителство строителните работи или поръчката са разделени на няколко обособени позиции, те се подреждат по големина и се посочва възможността да се подават оферти за една, няколко или всички позиции;
 - г) информация относно предназначението на строителството или на поръчката, когато последната включва и изготвяне на проекти.
7. За услуги:
 - а) естество и количество на стоките, обект на поръчката, включително всякакви възможности за по-нататъшни поръчки и по възможност прогнозни срокове за използване на тези възможности, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива; при повтарящи се обществени поръчки, по възможност, и прогнозен график на последващи покани за участие в състезателни процедури за услугите, предмет на обществена поръчка;
 - б) посочва се дали изпълнението на услугата е запазено по силата на законови, подзаконови или административни разпоредби за определена професия;
 - в) препратка към съответната законова, подзаконова или административна разпоредба;
 - г) посочва се дали юридическите лица следва да посочват имената и професионалната квалификация на персонала, който ще отговаря за предоставянето на услугата;

- д) посочва се дали доставчиците на услуги могат да подават оферта за част от въпросните услуги.
8. Когато е известно, се посочва дали е налице разрешение за подаване на варианти, или не.
9. Срок за доставка или приключване или срок на действие на поръчката и, доколкото е възможно, начална дата.
10. Когато е уместно, правната форма, възприета от групата икономически оператори, на които е възложена поръчката.
11. а) краен срок за получаване на заявките за участие;
б) адрес, до който трябва да се изпращат;
в) език или езици, на които следва да се съставят.
12. Краен срок за изпращане на поканите за представяне на оферти.
13. Когато е приложимо, всякакви изискуеми депозити и гаранции.
14. Основни условия във връзка с финансирането и заплащането и/или позоваване на съдържащите ги разпоредби.
15. Информация относно актуалното състояние на икономическия оператор и минималните икономически и технически условия, на които трябва да отговаря.
16. Посочените в член 76 критерии, които ще се прилагат при възлагане на поръчката: „най-ниска цена“ или „икономически най-изгодна оферта“. Да се посочат критериите, представляващи икономически най-изгодна оферта, заедно с тяхната тежест или, когато е уместно, подреждането им по важност, когато не са посочени в спецификациите или няма да фигурират в поканата за представяне на оферти.
17. Когато е уместно, особените условия, на които се подчинява изпълнението на договора за обществена поръчка.
18. Когато е уместно, дата или дати и позоваване или позовавания на публикации в *Официален вестник на Европейския съюз* на периодичното индикативно обявление или на известието за публикуването му в профила на купувача, за когото се отнася поръчката.
19. Наименование и адрес на органа, който носи отговорност за обжалването, и когато е уместно, за посредническите процедури. Точна информация относно сроковете за обжалване или при нужда наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
20. Дата на изпращане на обявлението от възложителите.

21. Всякаква друга информация от значение.

В. ПРОЦЕДУРИ НА ДОГОВАРЯНЕ

1. Име, идентификационен номер (когато такъв се предвижда в националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронната поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават – данни за службата, откъдето може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Когато е уместно, посочете дали поръчката е запазена за защитени предприятия или изпълнението ѝ е запазено за програми за създаване на защитени работни места.
4. Естество на поръчката (за доставки, строителство или услуги; когато е уместно, посочете дали представлява рамково споразумение), описание (референтен номер или номера по номенклатурата). Когато е уместно, посочете дали се искат оферти за покупка, лизинг, наем или наем с възможност за закупуване, или комбинация от тях.
5. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставяне или изпълнение при доставки и услуги.
6. За доставки и строителство:
 - а) естество и количество на стоките, обект на поръчката (с референтния номер или номера по номенклатурата), включително всякакви възможности за по-нататъшни поръчки и по възможност прогнозни срокове за използване на тези възможности, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива; при повтарящи се поръчки, доколкото е възможно – и прогнозен график на последващите покани за участие в състезателна процедура за стоките или естество и обхват на услугите и общо естество на строителството, обект на поръчката (с референтния номер или номера по номенклатурата);
 - б) посочва се дали доставчиците могат да подават оферти за някои и/или за всички изискуеми стоки.
 - в) Ако при поръчки за строителство строителните работи или поръчката са разделени на няколко обособени позиции, те се подреждат по големина и се посочва възможността да се подават оферти за една, няколко или всички позиции;
 - г) при поръчки за строителство: информация относно предназначението на строителството или на поръчката, когато последната включва и изготвяне на проекти.
7. За услуги:

- а) естество и количество на услугите, обект на поръчката, включително всякакви възможности за по-нататъшни поръчки и по възможност прогнозни срокове за използване на тези възможности, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива; при повтарящи се обществени поръчки, по възможност, и прогнозен график на последващи покани за участие в състезателни процедури за услугите, предмет на обществена поръчка;
 - б) посочва се дали изпълнението на услугата е запазено по силата на закони, подзаконови или административни разпоредби за определена професия;
 - в) препратка към съответната законов, подзаконов или административна разпоредба;
 - г) посочва се дали юридическите лица следва да посочват имената и професионалната квалификация на персонала, който ще отговаря за предоставянето на услугата;
 - д) посочва се дали доставчиците на услуги могат да подават оферта за част от въпросните услуги.
8. Когато е известно, се посочва дали е налице разрешение за подаване на варианти, или не.
9. Срок за доставка или приключване или срок на действие на поръчката и, доколкото е възможно, начална дата.
10. Когато е уместно, правната форма, възприета от групата икономически оператори, на които е възложена поръчката.
11. а) краен срок за получаване на заявките за участие;
- б) адрес, до който трябва да се изпращат;
- в) език или езици, на които следва да се съставят.
12. Когато е уместно, всякакви изискуеми депозити и гаранции.
13. Основни условия във връзка с финансирането и заплащането и/или позоваване на съдържащите ги разпоредби.
14. Информация относно актуалното състояние на икономическия оператор и минималните икономически и технически условия, на които трябва да отговаря.
15. Посочените в член 76 критерии, които ще се прилагат при възлагане на поръчката: „най-ниска цена“ или „икономически най-изгодна оферта“. Да се посочат критериите, представляващи икономически най-изгодна оферта, заедно с тяхната тежест или, когато е уместно, поддръждането им по важност, когато не са посочени в спецификациите или няма да фигурират в поканата за участие в договарянето.

16. Когато е уместно, имената и адресите на вече подбраните от възложителя икономически оператори.
17. Когато е уместно, особените условия, на които се подчинява изпълнението на договора за обществена поръчка.
18. Когато е уместно, дати и позоваване или позовавания на публикации в *Официален вестник на Европейския съюз* на периодичното индикативно обявление или на известието за публикуването му в профила на купувача, за когото се отнася поръчката.
19. Наименование и адрес на органа, който носи отговорност за обжалването, и когато е уместно, за посредническите процедури. Точна информация относно сроковете за обжалване или при нужда наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
20. Дата на изпращане на обявлението от възложителя.
21. Всякаква друга информация от значение.

ПРИЛОЖЕНИЕ XII
ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО СЛЕДВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЕТО
ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА ПОРЪЧКА
(съгласно член 64)

I. Информация за публикуване в *Официален вестник на Европейския съюз*⁵⁵

1. Име, идентификационен номер (когато такъв се предвижда в националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронната поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават – данни за службата, откъдето може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Естество на поръчката (за доставки, строителство или услуги с референтния номер или номера по номенклатурата; когато е уместно, посочете дали представлява рамково споразумение).
4. Като минимум, обобщение на естеството и количеството на стоките, строителството или услугите, обект на поръчката.
5.
 - а) форма на поканата за участие в състезателна процедура (обявление за наличието на квалификационна система; периодично обявление; покана за представяне на оферти);
 - б) дата или дати и позоваване или позовавания на публикацията на обявлението в *Официален вестник на Европейския съюз*;
 - в) при поръчки, възложени без предварителна покана за участие в състезателна процедура, посочете съответната разпоредба на член 44.
6. Процедура за възлагане на поръчката (открита, ограничена или на договаряне).
7. Брой на получените оферти, като се посочва
 - а) брой на офертите, подадени от икономически оператори, които са малки и средни предприятия;
 - б) брой на офертите, постъпили от чужбина;
 - в) брой на получените по електронен път оферти.

В случай на множество възложени поръчки (обособени позиции, рамкови споразумения с множество бенефициери) тази информация се предоставя за всяка възложена поръчка.

⁵⁵ Информацията в секции 6, 9 и 11 се счита за информация, което не е предназначена за публикуване, когато възложителят счита, че това публикуване може да накърни деликатни търговски интереси.

8. Дата на възлагане на поръчката или поръчките.
9. Цена, заплатена за изгодни покупки в съответствие с член 44, буква и).
10. За всяка възложена обществена поръчка – име и адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронната поща и интернет адрес на спечелилия оферент/спечелилите оференти, включително:
 - а) информация дали спечелилият оферент е малко или средно предприятие;
 - б) информация дали обществената поръчка е възложена на консорциум.
11. Посочете, когато е уместно, дали поръчката е възложена или може да се възлага на подизпълнители.
12. Заплатената цена или цените по най-ниската и най-високата оферти, отчетени при възлагане на поръчката.
13. Наименование и адрес на органа, който носи отговорност за обжалването, и когато е уместно, за посредническите процедури. Точна информация относно сроковете за обжалване или при нужда наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
14. Незадължителна информация:
 - стойност и дял от поръчката, която е възложена на подизпълнители или може да се възлага на трети страни;
 - критерии за възлагане.

II. Информация, която не е предназначена за публикуване

15. Брой на възложените поръчки (в случай че една обществена поръчка е разделена между няколко доставчици).
16. Стойност на всяка от възложените поръчки.
17. Държава на произход на стоката или услугата (от Общността или извън Общността; ако е последното, с разбивка по трети държави).
18. Кои критерии за възлагане са били приложени (икономически най-изгодна оферта; най-ниска цена)?
19. Дали поръчката е възложена на оферент, предложил вариант по смисъла на член 58, параграф 1?
20. Имало ли е дисквалифицирани оферти на основание на необичайно ниска цена по смисъла на член 79?
21. Дата на изпращане на обявлението от възложителя.

ПРИЛОЖЕНИЕ XIII
СЪДЪРЖАНИЕ НА ПОКАНИТЕ ЗА ПРЕДСТАВЯНЕ НА ОФЕРТИ, ЗА
УЧАСТИЕ В ДОГОВАРЯНЕТО ИЛИ ЗА ПОТВЪРЖДАВАНЕ НА ИНТЕРЕС,
ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 68

1. Поканата за представяне на оферта или за участие в договарянето съгласно член 68 следва да съдържа като минимум:
 - а) краен срок за получаване на офертите, адреса, на който трябва да бъдат изпратени, и езика или езиците, на които трябва да бъдат изготвени;
 - б) При поръчки, възложени по линия на партньорство за иновации обаче тази информация не се помества в поканата за договаряне, а следва да се включи в поканата за представяне на оферти.
 - в) позоваване на публикувана покана за участие в състезателна процедура;
 - г) посочване на всякакви документи, които следва да бъдат приложени;
 - д) критерии за възлагане на поръчката, когато не са посочени в обявлението за наличие на квалификационна система, използвано като средство за покана за участие в състезателна процедура;
 - е) относително тегло на критериите за възлагане на поръчката или, когато е уместно, тези критерии, подредени по важност, ако тази информация не е дадена в обявлението за поръчка, обявлението за наличие на квалификационна система или спецификациите.
2. Когато се отправя покана за участие в състезателна процедура посредством периодично индикативно обявление, възлагащите органи трябва след това да поканят всички кандидати да потвърдят интереса си въз основа на подробна информация относно дадената поръчка, преди да започне подборът на оференти или участници в договарянето.

Тази покана включва като минимум следната информация:

- а) естеството и количеството, включително всякакви възможности за допълнителни поръчки и при възможност прогнозираното време, което е налице за използването на тези възможности относно поръчките, които се подновяват; естеството и количеството и при възможност, прогнозните дати за публикуване на бъдещи обявления за състезателни процедури за строителство, доставки или услуги, които ще бъдат предложени за представяне на оферти;
- б) вида на процедурата: ограничена или на договаряне;
- в) когато е уместно, датата, на която следва да започне или приключи осъществяването на доставки или изпълнението на строителство или услуги;

- г) адреса и крайната дата за подаване на заявки за документи по обществената поръчка и езика или езиците, на които те следва да бъдат изготвени;
- д) адреса на субекта, който възлага поръчката, и информацията, която е необходима за получаване на спецификациите и други документи;
- е) икономическите и техническите условия, финансови гаранции и информация, която се изисква от икономическите оператори;
- ж) формата на договора за обществена поръчка, който е предмет на поканата за представяне на оферти: покупка, лизинг, наем или наем с възможност за закупуване, или комбинация от тях; и
- з) критериите за възлагане на поръчката и тяхната тежест или когато е уместно – подредбата по значение на тези критерии, ако тази информация не е посочена в индикативното обявление, спецификациите или поканата за представяне на оферти или за участие в договарянето.

ПРИЛОЖЕНИЕ XIV
СПИСЪК НА СОЦИАЛНИТЕ И ЕКОЛОГИЧНИТЕ КОНВЕНЦИИ, ПОСОЧЕНИ
В ЧЛЕНОВЕ 70 И 79

- Конвенция 87 относно синдикалната свобода и закрилата на правото на синдикално организиране;
- Конвенция 98 относно правото на организиране и колективно договаряне;
- Конвенция 29 относно принудителния труд;
- Конвенция 105 за премахването на принудителния труд;
- Конвенция 138 относно минималната възраст за приемане на работа;
- Конвенция 111 относно дискриминацията в областта на труда и професиите;
- Конвенция 100 относно равенството в заплащането;
- Конвенция 182 относно забраната и незабавни действия за ликвидирането на най-тежките форми на детския труд.
- Виенска конвенция за защита на озоновия слой и Монреалски протокол за веществата, които разрушават озоновия слой;
- Базелска конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане (Базелска конвенция);
- Стокхолмска конвенция за устойчивите органични замърсители (Стокхолмска конвенция за УОЗ);
- Конвенция относно процедурата по предварително обосновано съгласие при международната търговия с определени опасни химични вещества и пестициди (UNEP/FAO) (Конвенция ПОС), Ротердам, 10.9.1998 г. и нейните 3 регионални протокола.

ПРИЛОЖЕНИЕ XV
СПИСЪК НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО НА ЕС, ПОСОЧЕНО В ЧЛЕН 77,
ПАРАГРАФ 3

- (a) Директива 2009/33/ЕО.

ПРИЛОЖЕНИЕ XVI
ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО СЛЕДВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЕТО
ЗА ИЗМЕНЕНИЯ ПО ДОГОВОР ЗА ПОРЪЧКА ПРЕЗ СРОКА МУ НА
ДЕЙСТВИЕ
(съгласно член 82, параграф 6)

1. Име, идентификационен номер (когато такъв се предвижда в националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронната поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават – данни за службата, откъдето може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Референтен номер или номера съгласно номенклатурата в Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV).
4. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставяне или изпълнение при доставки и услуги.
5. Описание на обществената поръчка преди и след изменението: естество и обем на строителството, естество и количество или стойност на доставките, естество и обем на услугите.
6. Когато е приложимо, увеличение на цената в резултат от изменението.
7. Описание на обстоятелствата, довели до изменението.
8. Дата на решението за възлагане на поръчката.
9. Когато е приложимо, име и адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронната поща и интернет адрес на новия икономически оператор или оператори.
10. Информация дали обществената поръчка е свързана с проект и/или програма, финансиран/а от фондове на Европейския съюз.
11. Наименование и адрес на надзорния орган и органа, който носи отговорност за обжалването, и когато е уместно, за посредническите процедури. Точна информация относно сроковете на процедурите за обжалване или при нужда наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.

ПРИЛОЖЕНИЕ XVII
УСЛУГИ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 84

Код по CPV	Описание
79611000-0 и от 85000000-9 до 85323000-9 (с изключение на 85321000-5 и 85322000-2)	Услуги по здравеопазването и социалните дейности
75121000-0, 75122000-7, 75124000-1; от 79995000-5 до 79995200-7; от 80100000-5 до 80660000-8 (с изключение на 80533000-9, 80533100-0, 80533200-1); от 92000000-1 до 92700000-8 (с изключение на 92230000-2, 92231000-9, 92232000-6)	Административни, образователни, здравни и културни услуги
75300000-9	Услуги по задължително обществено осигуряване
75310000-2, 75311000-9, 75312000-6, 75313000-3, 75313100-4, 75314000-0, 75320000-5, 75330000-8, 75340000-1	Услуги по задължително обществено осигуряване, свързани със социална защита
98000000-3	Други обществени, социални и персонални услуги
98120000-0	Услуги, предоставяни от синдикални организации
98131000-0	Религиозни услуги

ПРИЛОЖЕНИЕ XVIII
Информация, която следва да бъде включена в обявленията за поръчки за
социални и други специфични услуги
(съгласно член 85)

Част А Обявление за поръчка

1. Име, идентификационен номер (когато такъв се предвижда в националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронната поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават – данни за службата, откъдето може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Описание на услугите или категориите услуги и, когато е приложимо, на допълнителното строителство и доставки, които следва да се възложат, като се посочат включително количествата или стойностите им и референтния номер или номера по номенклатурата.
4. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на предоставяне на услугите.
5. Когато е уместно, посочете дали поръчката е запазена за защитени предприятия или изпълнението ѝ е запазено за програми за създаване на защитени работни места.
6. Основни условия, които следва да бъдат изпълнени от икономическите оператори с оглед на тяхното участие или, когато е уместно, електронен адрес, откъдето може да се получи подробна информация.
7. Срок(ове) за установяване на контакт с възложителя с оглед на участие.
8. Всякаква друга информация от значение.

Част Б Обявление за възлагане на поръчката

1. Име, идентификационен номер (когато такъв се предвижда в националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронната поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават – данни за службата, откъдето може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Като минимум, обобщение на естеството и количеството на услугите и, когато е уместно, на осигурените допълнителни строителство и услуги.
4. Препратка към публикуването на обявлението в *Официален вестник на Европейския съюз*.
5. Брой на получените оферти.

6. Име и адрес на избрания икономически оператор или оператори.
7. Всякаква друга информация от значение.

ПРИЛОЖЕНИЕ XIX
ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО СЛЕДВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЕТО
ЗА КОНКУРС ЗА ПРОЕКТ
(съгласно член 89, параграф 1)

1. Име, идентификационен номер (когато такъв се предвижда в националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронната поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават – данни за службата, откъдето може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Описание на проекта (референтен номер или номера по номенклатурата).
4. Естество на конкурса: открита или ограничена процедура.
5. При открита процедура на конкурса: краен срок за получаване на проектите.
6. При ограничена процедура на конкурса:
 - а) брой на предвидените участници, или числов интервал;
 - б) когато е приложимо, имената на вече подбраните участници;
 - в) критерии за подбор на участниците;
 - г) краен срок за получаване на заявките за участие.
7. Когато е приложимо, се посочва дали участието е запазено за определена професия.
8. Критерии, които се прилагат при оценката на проектите.
9. Когато е приложимо, имената на подбраните членове на журито.
10. Посочва се дали решението на журито е задължително за възлагащия орган.
11. Когато е приложимо, брой и стойност на наградите.
12. Когато е приложимо, данни за плащания на всички участници.
13. Посочва се дали на наградените участници е позволено да се възлагат последващи поръчки.
14. Наименование и адрес на органа, който носи отговорност за обжалването, и когато е уместно, за посредническите процедури. Точна информация относно сроковете за обжалване или при нужда наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
15. Дата на изпращане на обявлението.

16. Всякаква друга информация от значение.

ПРИЛОЖЕНИЕ XX
ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО СЛЕДВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЕТО
ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ КОНКУРС ЗА ПРОЕКТ
(съгласно член 89, параграф 1)

1. Име, идентификационен номер (когато такъв се предвижда в националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронната поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават – данни за службата, откъдето може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Описание на проекта (референтен номер или номера по номенклатурата).
4. Общ брой на участниците.
5. Брой на участниците от чужбина.
6. Победител или победители в конкурса.
7. Когато е приложимо, наградата или наградите.
8. Друга информация.
9. Препратка към обявлението за конкурс за проект.
10. Наименование и адрес на органа, който носи отговорност за обжалването, и когато е уместно, за посредническите процедури. Точна информация относно сроковете за обжалване или при нужда наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
11. Дата на изпращане на обявлението.

ПРИЛОЖЕНИЕ XXI
ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТИЕТО⁵⁶

Настоящата директива	Директива 2004/17/ЕО	
Член 1	-	Нов
Член 2, първо изречение	Член 1, параграф 1	=
Член 2, точка 1	Член 2, параграф 1, буква а), първа алинея	=
Член 2, точки 2 и 3	-	Нови
Член 2, точка 4, буква а), първа част	Член 2, параграф 1, буква а), втора алинея, първо тире	=
Член 2, точка 4, буква а), втора част		Нова
Член 2, точка 4, буква б)	Член 2, параграф 1, буква а), втора алинея, второ тире	=
Член 2, точка 4, буква в)	Член 2, параграф 1, буква а), втора алинея, трето тире	=
Член 2, точка 5	Член 2, параграф 1, буква б), първа алинея	=
Член 2, точка 6	Член 2, параграф 3	Адаптирани
Член 2, точка 7	Член 1, параграф 2, буква а)	Адаптирана
Член 2, точка 8	Член 1, параграф 2, буква б), първо изречение	Адаптирано
Член 2, точка 9	Член 1, параграф 2, буква б), второ изречение	=
Член 2, точка 10	Член 1, параграф 2, буква в)	Адаптирана
Член 2, точка 11	Член 1, параграф 2, буква г), първа алинея	Изменена
Член 2, точка 12	Член 1, параграф 7, първа и втора алинеи	Адаптирани

⁵⁶ „Адаптиран“ означава, че формулировката на текста е променена, докато значението на отменената директива е запазено. Всякакви промени в значението на разпоредбите на отменената директива са обозначени с термина „Изменено“.

Член 2, точка 13	Член 1, параграф 7, трета алинея	=
Член 2, точка 14	Член 1, параграф 7, трета алинея	Изменена
Член 2, точка 15	Член 34, параграф 1	Изменен
Член 2, точка 16	Член 1, параграф 8	Изменен
Член 2, точка 17		Нова
Член 2, точка 18	Член 1, параграф 8	Изменен
Член 2, точка 19		Нова
Член 2, точка 20	Член 1, параграф 11	=
Член 2, точка 21	Член 1, параграф 12	=
Член 2, точка 22		Нова
Член 2, точка 23	Член 1, параграф 10	=
Член 3, параграф 1, първа алинея		Нова
Член 3, параграф 1, втора алинея	Член 1, параграф 2, буква г), втора и трета алинеи	Изменени
Член 3, параграф 1, трета алинея		Нова
Член 3, параграф 2	Член 9, параграф 1	=
Член 3, параграф 3	Член 9, параграф 2	=
Член 3, параграф 4	Член 9, параграф 3	Изменен
Член 4, параграф 1	Член 2, параграф 1, буква б), втора алинея	=
Член 4, параграф 2, първа алинея	Член 2, параграф 3; съображение 25	Адаптирано
Член 4, параграф 2, втора алинея		Нова
Член 4, параграф 3	Член 2, параграф 2	=
Член 4, параграф 4		Нов

Член 5	Член 3, параграфи 1 и 2	=
Член 6, параграф 1	Член 3, параграф 3	Адаптиран
Член 6, параграф 2	Член 3, параграф 4	=
Член 7	Член 4	=
Член 8	Член 5, параграф 1	=
	Член 5, параграф 2	Заличен
Член 9	Член 7, буква б)	=
Член 10, параграф 1	Член 6, параграф 1	адаптиран
Член 10, параграф 2, буква а)	Член 6, параграф 2, буква а)	=
Член 10, параграф 2, буква б)	Член 6, параграф 2, буква б)	Изменена
Член 10, параграф 2, буква в)	Член 6, параграф 2, буква в)	Адаптирана
Член 11, буква а)	Член 7, буква а)	Изменена
Член 11, буква б)	Член 7, буква а)	=
	Член 8	Заличен
	Приложения I - X	Заличени
Член 12	Членове 16 и 61	Изменени
Член 13, параграф 1	Член 17, параграф 1; Член 17; параграф 8	Изменени
Член 13, параграф 2	Член 17, параграф 2; Член 17; параграф 8	Изменени
Член 13, параграф 3		Нов
Член 13, параграф 4	Член 17, параграф 3	=
Член 13, параграф 5		Нов
Член 13, параграф 6	Член 17, параграфи 4 и 5	Адаптирани
Член 13, параграф 7	Член 17, параграф 6, буква а), първа и втора алинея	=

Член 13, параграф 8	Член 17, параграф 6, буква б), първа и втора алинея	=
Член 13, параграф 9	Член 17, параграф 6, буква а), трета алинея и параграф 6, буква б), трета алинея	Адаптирани
Член 13, параграф 10	Член 17, параграф 7	=
Член 13, параграф 11	Член 17, параграф 9	=
Член 13, параграф 12	Член 17, параграф 10	=
Член 13, параграф 13	Член 17, параграф 11	=
Член 14	Член 69	Адаптиран
Член 15, параграф 1	Член 19, параграф 1	=
Член 15, параграф 2	Член 19, параграф 1	Изменен
Член 16, параграф 1	Член 20, параграф 1; член 62, точка 1	Адаптиран
Член 16, параграф 2	Член 20, параграф 2	Изменен
Член 17, параграф 1	Член 22а	Адаптиран
Член 17, параграф 2	Член 21; член 62, точка 1	Изменени
Член 18	Член 22; член 62, точка 1	Изменени
Член 19, букви а) и б)	Член 24, букви а) и б)	=
Член 19, буква в)	Член 24, буква в)	Изменена
Член 19, буква г)	Член 24, буква г)	=
Член 19, буква д)		Нова
Член 19, буква е) и втора алинея		Нова
Член 20	Член 26	Адаптиран
Член 21		Нов
Член 22, параграф 1	Член 23, параграф 1	Адаптиран
Член 22, параграф 2	Член 23, параграф 1	Адаптиран

Член 22, параграф 3	Член 23, параграф 2	Адаптиран
Член 22, параграф 4	Член 23, параграф 3, букви а) до в)	Адаптирани
Член 22, параграф 5	Член 23, параграф 3, втора и трета алинеи	Адаптирани
Член 23	Член 23, параграф 4	Адаптиран
Член 24	Член 23, параграф 5	Изменен
Член 25, параграф 1	Член 24, буква д)	Изменена
Член 25, параграф 2		Нов
Член 26, параграфи 1 и 2	Член 27	Изменен
Член 26, параграф 3		Нов
Член 27, параграф 1, първо изречение	Член 30, параграф 1; член 62, точка 2	Адаптирано
Член 27, параграф 1, второ изречение		Ново
Член 27, параграф 2, първа алинея	Член 30, параграф 2	=
Член 27, параграф 2, втора алинея		Нова
Член 27, параграф 3	Член 30, параграф 3	=
Член 28, параграф 1	Член 30, параграф 4, първа алинея; параграф 5, първа и втора алинеи	Изменени
Член 28, параграф 2	Член 30, параграф 4, втора алинея; параграф 5, четвърта алинея; член 62, точка 2	Адаптирани
	Член 30, параграф 4, трета алинея	Заличени
Член 28, параграф 3, първа и втора алинеи	Член 30, параграф 6, първа алинея	Изменена
Член 28, параграф 3, трета алинея		Нов

Член 28, параграф 3, четвърта алинея	Член 30, параграф 6, първа алинея, второ изречение	Изменено
Член 28, параграф 4	Член 30, параграф 6, втора алинея	=
Член 28, параграф 5	Член 30, параграф 6, четвърта алинея	Изменена
Член 29	Член 10	Изменен
Член 30, параграф 1	Член 11, параграф 1	Адаптирано
Член 30, параграф 2	Член 11, параграф 2	Изменен
Член 31	Член 28	Изменен
Член 32	Член 13	Изменен
Член 33, параграф 1	Член 48, параграф 1; Член 64, параграф 1	Изменени
Член 33, параграф 2	Член 48, параграфи 2 и 3; член 64, параграфи 1 и 2	Адаптирани
Член 33, параграф 3, първа алинея	Член 48, параграф 4; Член 64; параграф 1	Изменени
Член 33, параграф 3, втора алинея	Член 70, параграф 2, буква е)	=
Член 33, параграф 3, трета алинея		Нова
Член 33, параграф 4		Нов
Член 33, параграф 5	Член 48, параграф 5; Член 64; параграф 3	Изменени
Член 33, параграф 6	Член 48, параграф 6	Адаптиран
Член 33, параграф 7		Нов
Член 34		Нов
Член 35, параграф 1	Член 1, параграф 13	Изменен
Член 35, параграф 2	Член 70, параграф 2, букви в) и г)	Адаптирани
Член 36		Нов

Член 37		Нов
Член 38, параграф 1	Член 12	Изменен
Член 38, параграф 2		Нов
Член 39, параграф 1	Член 40, параграфи 1 и 2	Изменени
Член 39, параграф 2	Член 42	=
Член 39, параграф 3		Нов
Член 40, параграф 1	Член 1, параграф 9, буква а); Член 45, параграф 2	Изменени
Член 40, параграф 2	Член 45, параграф 4	Изменен
Член 40, параграф 3		Нов
Член 40, параграф 4		Нов
Член 41	Член 1, параграф 9, буква б); Член 45, параграф 3	Изменени
Член 42	Член 1, параграф 9, буква в); Член 45, параграф 3	Изменени
Член 43		Нов
Член 44, буква а)	Член 40, параграф 3, буква а)	=
Член 44, буква б)	Член 40, параграф 3, буква б)	=
Член 44, буква в)	Член 40, параграф 3, буква в)	Изменена
Член 44, буква г)	Член 40, параграф 3, буква в)	Изменена
Член 44, буква д)	Член 40, параграф 3, буква г)	Изменена
Член 44, буква е)	Член 40, параграф 3, буква д)	=
Член 44, буква ж)	Член 40, параграф 3, буква ж)	Изменена
Член 44, буква з)	Член 40, параграф 3, буква з)	Изменена
Член 44, буква и)	Член 40, параграф 3, буква й)	=
Член 44, буква й)	Член 40, параграф 3, буква к)	Адаптирана
Член 44, буква к)	Член 40, параграф 3, буква л)	Адаптирана
Член 44, втора и трета		Нови

алинея		
Член 44, четвърта алинея	Член 40, параграф 3, буква ж)	Адаптирана
Член 45, параграф 1, първа и втора алинеи	Член 14, параграф 1; Член 1, параграф 4	Адаптирани
Член 45, параграф 1, трета алинея		Нова
Член 45, параграфи 2 до 5	Член 14, параграфи 2 - 4; Член 40, параграф 3, буква и)	Изменени
Член 46, параграф 1	Член 1, параграф 5; Член 15; параграф 1	Изменени
Член 46, параграф 2	Член 15, параграф 2	Изменен
Член 46, параграф 3	Член 15, параграф 3	Адаптирано
Член 46, параграф 4	Член 15, параграф 4	Изменен
Член 46, параграф 5	Член 15, параграф 6	Изменен
Член 46, параграф 6		Нов
Член 46, параграф 7	Член 15, параграф 7, трета алинея	=
Член 47, параграф 1	Член 1, параграф 6; Член 56; параграф 1	Изменени
Член 47, параграф 2, първа алинея	Член 56, параграф 2, първа алинея	=
Член 47, параграф 2, втора алинея	Член 56, параграф 2, втора алинея	Адаптирана
Член 47, параграф 3	Член 56, параграф 2, трета алинея	Адаптирана
Член 47, параграф 4	Член 56, параграф 3	Адаптиран
Член 47, параграф 5	Член 56, параграф 4	Адаптиран
Член 47, параграф 6	Член 56, параграф 5	Адаптиран
Член 47, параграф 7	Член 56, параграф 6	=
Член 47, параграф 8	Член 56, параграф 7	Адаптиран
Член 47, параграф 9	Член 56, параграф 8, първа	=

	алинея	
Член 48		Нов
Член 49, параграф 1	Член 29, параграф 1	Изменен
Член 49, параграф 2		Нов
Член 49, параграф 3	Член 29, параграф 2	Изменен
Член 49, параграф 4		Нов
Член 49, параграф 5	Член 29, параграф 2	Изменен
Член 49, параграф 6		Нов
Член 50		Нов
Член 51		Нов
Член 52		Нов
Член 53, параграф 1	Съображение 15	Изменено
Член 53, параграф 2		Нов
Член 54, параграф 1	Член 34, параграф 1	Изменен
Член 54, параграф 2	Член 34, параграф 2	Адаптиран
Член 54, параграф 3	Член 34, параграф 3	Адаптиран
Член 54, параграф 4	Член 34, параграф 8	=
Член 54, параграф 5	Член 34, параграф 4	Адаптиран
Член 54, параграф 6	Член 34, параграф 5	Изменен
Член 55, параграф 1	Член 34, параграф 6	Изменен
Член 55, параграф 2	Член 34, параграф 6	Адаптиран
Член 56, параграф 1	Член 34, параграфи 4, 5, 6 и 7	Изменени
Член 56, параграф 2	Член 34, параграфи 4, 5 и 6	Изменени
Член 56, параграф 3	Член 34, параграф 7	Адаптиран
Член 56, параграф 4		Нов
Член 57	Член 35	Изменен

Член 58, параграф 1	Член 36, параграф 1	Изменен
Член 58, параграф 2	Член 36, параграф 2	Адаптиран
Член 59		Нов
Член 60, параграф 1	Член 45, параграф 1	Адаптиран
Член 60, параграф 2	Член 45, параграф 9	Изменен
	Член 45, параграф 10	Заличен
Член 61, параграф 1	Член 41, параграфи 1 и 2	Адаптирани
Член 61, параграф 2	Член 42, параграф 3; Член 44; параграф 1	Адаптирани
Член 62	Член 41, параграф 3	Адаптиран
Член 63	Член 42, параграф 1, буква в); Член 44, параграф 1	Адаптирани
Член 64, параграф 1	Член 43, параграф 1, първа алинея; Член 44, параграф 1	Адаптирани
Член 64, параграф 2	Член 43, параграф 1, втора и трета алинеи	Изменени
Член 64, параграф 3	Член 43, параграфи 2 и 3	Изменени
Член 64, параграф 4	Член 43, параграф 5	Адаптиран
Член 65, параграф 1	Член 44, параграф 1; член 70, параграф 1, буква б)	Изменени
Член 65, параграф 2	Член 44, параграфи 2, 3 и параграф 4, втора алинея	Изменени
Член 65, параграф 3	Член 44, параграф 4, първа алинея	Адаптирана
Член 65, параграф 4		Нов
Член 65, параграф 5	Член 44, параграфи 6 и 7	Изменени
Член 65, параграф 6	Член 44, параграф 8	Изменен
Член 66, параграф 1	Член 44, параграф 5, първа алинея	Изменена
Член 66, параграфи 2 и 3	Член 44, параграф 5, втора и	Адаптирани

	трета алинеи	
Член 67, параграф 1	Член 45, параграф 6	Изменен
Член 67, параграф 2	Член 46, параграф 2	Изменен
Член 68, параграф 1	Член 47, параграф 1, първо изречение	Адаптирано
Член 68, параграф 2	Член 47, параграф 1, второ изречение	Адаптирано
Член 69, параграф 1	Член 49, параграф 1	Адаптиран
Член 69, параграф 2	Член 49, параграф 2, първа и втора алинеи	Адаптирани
Член 69, параграф 3	Член 49, параграф 2, трета алинея	=
Член 69, параграфи 4, 5 и 6	Член 49, параграфи 3, 4 и 5	=
Член 70, параграф 1	Член 51, параграф 1	Адаптиран
Член 70, параграф 2	Член 51, параграф 2	=
Член 70, параграф 3	Член 52, параграф 1	=
Член 70, параграф 4	Член 51, параграф 3	Адаптиран
Член 70, параграф 5		Нов
Член 70, параграф 6		Нов
Член 70, параграф 7		Нов
Член 71, параграф 1	Член 53, параграф 1	=
Член 71, параграф 2	Член 53, параграф 2	Адаптиран
Член 71, параграф 3	Член 53, параграф 6	=
Член 71, параграф 4	Член 53, параграф 7	=
Член 71, параграф 5	Член 53, параграф 9	Адаптиран
Член 71, параграф 6		Нов
Член 72, параграф 1	Член 54, параграфи 1 и 2	Адаптирани
Член 72, параграф 2	Член 54, параграф 3	Адаптиран

Член 73, параграф 1	Член 53, параграфи 4 и 5	Изменени
Член 73, параграф 2	Член 54, параграфи 5 и 6	Изменени
Член 73, параграф 3		Нов
Член 74, параграф 1	Член 53, параграф 3; Член 54; параграф 4	Адаптирани
Член 74, параграф 2		Нов
Член 74, параграф 3	Член 53, параграф 3; Член 54; параграф 4	Изменени
Член 75, параграф 1	Член 52, параграф 2	Изменен
Член 75, параграф 2	Член 52, параграф 3	Изменен
Член 75, параграф 3		Нов
Член 76, параграф 1	Член 55, параграф 1	Изменен
Член 76, параграф 2	Член 55, параграф 1, буква а)	Изменена
Член 76, параграф 3		Нов
Член 76, параграф 4	Съображение 1; съображение 55, параграф 3	Изменени
Член 76, параграф 5		Изменен
Член 77		Нов
Член 78		Нов
Член 79, параграф 1	Член 57, параграф 1	Изменен
Член 79, параграф 2	Член 57, параграф 1	Адаптиран
Член 79, параграф 3, буква а)	Член 57, параграф 1, втора алинея, буква а)	=
Член 79, параграф 3, буква б)	Член 57, параграф 1, втора алинея, буква б)	=
Член 79, параграф 3, буква в)	Член 57, параграф 1, втора алинея, буква в)	=
Член 79, параграф 3, буква г)	Член 57, параграф 1, втора алинея, буква г)	Изменена

Член 79, параграф 3, буква д)	Член 57, параграф 1, втора алинея, буква д)	=
Член 79, параграф 4, първа и втора алинеи	Член 57, параграф 2	Изменен
Член 79, параграф 4, трета алинея		Нова
Член 79, параграф 5	Член 57, параграф 3	Адаптиран
Член 79, параграф 6		Нов
	Член 58; Член 59	Заличени
Член 80	Член 38	Изменен
Член 81, параграф 1	Член 37, първо изречение	=
Член 81, параграф 2		Нов
Член 81, параграф 3	Член 37, второ изречение	Адаптирано
Член 82, параграфи 1 – 5, параграф 7		Нови
Член 82, параграф 6	Член 40, параграф 3, буква е)	Изменена
Член 83		Нов
Член 84		Нов
Член 85		Нов
Член 86		Нов
Член 87	Член 60	=
Член 88	Член 61	Адаптиран
Член 89, параграф 1	Член 63, параграф 1, първа алинея	Адаптирана
Член 89, параграф 2, първа и втора алинеи	Член 63, параграф 1, първа алинея; втора алинея, първо изречение	Адаптирани
Член 89, параграф 2, трета алинея	Член 63, параграф 1, втора алинея, второ изречение	Изменено
Член 89, параграф 3	Член 63, параграф 2	Адаптиран

Член 90	Член 65	=
Член 91	Член 66	=
Член 92	Член 72, първа алинея	Адаптирана
Член 93, параграф 1	Член 72, втора алинея	Изменена
Член 93, параграфи 2 и 6		Нови
Член 94	Член 50	Изменен
Член 95, параграфи 1 и 3	Член 67	Изменен
Член 95, параграф 4		Нов
Член 95, параграф 5	Член 70, параграф 1, буква в)	Адаптирана
Член 95, параграф 6	Член 67, параграф 3	Изменен
Член 96		Нов
Член 97		Нов
Член 98	Член 68, параграфи 3 и 4	Изменени
Член 99	Член 68, параграф 5	Изменен
Член 100, параграф 1	Член 68, параграф 1	Адаптиран
Член 100, параграф 2	Член 68, параграф 3	Адаптиран
Член 101, параграф 1	Член 71, параграф 1	Адаптиран
Член 101, параграф 2	Член 71, параграф 2	=
Член 102	Член 73	Адаптиран
Член 103		Нов
Членове 104 и 105	Член 74; Член 75	=
	Приложения I - X	Заличени
Приложение I (с изключение на първо изречение)	Приложение I (с изключение на бележка под линия 1)	=
Първо изречение от приложение I	Бележка под линия 1 към приложение XII	Изменена
Приложение II		Ново

Приложение III, буквы А, Б, В, Д, Е, Ж, З, И, Й	Приложение XI	Адаптировано
Приложение III, буква Г		Нова
Приложение IV, буквы а) – ж)	Приложение XXIV, б) – з)	=
Приложение IV, буква з)		Ново
Приложение V		Ново
Приложение VI	Приложение XV	Изменено
Приложение VII	Член 56, параграф 3, буквы а) – е)	=
Приложение VIII, с исключение на точка 4	Приложение XXI	Адаптировано
Приложение VIII, точка 4	Приложение XXI	Изменено
Приложение IX	Приложение XX	Изменено
Приложение X	Приложение XIV	Изменено
Приложение XI	Приложение XIII	Изменено
Приложение XII	Приложение XVI	Изменено
Приложение XIII, 1	Член 47, параграф 4	Адаптиран
Приложение XIII, 2	Член 47, параграф 5	Адаптировано
Приложение XIV	Приложение XXIII	Изменено
Приложение XV		Ново
Приложение XVI	Приложение XVI	Изменено
Приложение XVII	Приложение XVII	Изменено
Приложение XVIII		Ново
Приложение XIX	Приложение XVIII	Изменено
Приложение XX	Приложение XIX	Изменено
Приложение XI	Приложение XXVI	Изменено
	Приложение XXII	Заличено

	Приложение XXV	Заличено
--	----------------	----------

—